

ÅRSRAPPORT FOR SDØE OG PETORO 2016

Den norske stat eier store andeler i olje- og gasslisensene på norsk sokkel gjennom Statens direkte økonomiske engasjement (SDØE). Disse eierandelene forvaltes av Petoro AS. Vår viktigste oppgave er å bidra til størst mulig verdiskaping fra statens direkte eierandeler – verdier som kommer hele Norge til gode.

Forside: Oseberg Feltsenter
Foto: Christian Romberg
Denne siden: Installasjon av Åsgard subsea
Foto: Øyvind Hagen, Statoil

INNHOOLD

Administrerende direktør	Side 4
—	
Styrets årsberetning	Side 6
Nøkkeltall	Side 16
—	
Måloppnåelse og resultat	Side 18
Ressursregnskap 2016	Side 24
—	
Ytre miljø 2016	Side 26
—	
Styring og kontroll	Side 36
Styret i Petoro	Side 38
Ledelsen i Petoro	Side 40
Eierstyring og selskapsledelse	Side 42
Redegjørelse for samfunnsansvar	Side 46
—	
Årsregnskap SDØE	Side 50
Årsregnskap Petoro AS	Side 82

Grethe K. Moen. Foto: Emile Ashley

ET ÅR PREGET AV UFORUTSIGBARHET

2016 var sterkt preget av den tragiske helikopterulykken på Turøy. 13 personer omkom på vei hjem fra jobb på Gullfaks B. Slike ulykker skal ikke skje. Etter mange år med positiv utvikling økte antall alvorlige hendelser ikke bare i Petoros portefølje, men også på norsk sokkel i 2016, og det er urovekkende. Petoro støtter fullt opp om operatørenes og myndighetenes tiltak for å snu trenden. Dette er avgjørende for å opprettholde tilliten til industrien og det nødvendige omstillingsarbeidet som pågår.

Året har vært preget av volatilitet i priser og i etterspørsel etter olje og gass, samtidig som forventningene til fremtidig oljeprisutvikling har blitt nedjustert i løpet av året. Store svingninger i priser gir et krevende marked. Utvikling i kostnadsnivå for eksisterende og nye felt samt infrastruktur er av avgjørende betydning for norsk sokkels evne til å konkurrere i det globale energimarkedet.

Med Paris-avtalen som bakteppe reises det i økende grad spørsmål ved framtiden for fossile brenslers. På sikt utfordres markedet for olje og gass i økende grad av klimapolitikken,

både på globalt, nasjonalt og regionalt nivå. Parallelt skjer det en rask teknologisk utvikling blant annet innenfor fornybar energi og transportsektoren. Samtidig er det rikelig tilgang på fossile brenslers til en lavere kostnad enn tidligere antatt. Dette er spesielt utfordrende for norsk sokkel som så langt har vært kjennetegnet ved et relativt høyt kostnadsnivå og lange ledetider for nye prosjekter.

Olje og gass fra norsk sokkel produseres i dag svært energieffektivt, og industrien har satt konkrete mål om ytterligere

utslippsreduksjoner. Kostnadseffektiv lavutslippsproduksjon vil være avgjørende for norsk sokkels framtidige konkurranseevne. Videre er norsk gass et bedre alternativ enn kull for å redusere utslipp. Derfor er det viktig at Norge forblir en pålitelig og langsiktig leverandør av gass til Europa.

Vi har lagt bak oss nok et krevende år der mange kollegaer i industrien har mistet jobben, noe som gir store konsekvenser for dem som rammes. Når det i tillegg stilles spørsmål til langsiktigheten ved olje- og gassproduksjonen, blir en av konsekvensene at ungdommen ikke velger oljerelaterte fag i like stor grad som før. Dette er bekymringsverdig for framtidig rekruttering til næringen, for vi trenger tilførsel av ressurssterke og dyktige medarbeidere som er oppdatert både på teknologi- og samfunnsutvikling.

Heldigvis ser vi at omstillingsarbeidet også har gitt positive resultater. Investeringsanslagene for flere av våre nye prosjekter er blitt radikalt redusert, noe som gir et langt bedre utgangspunkt for å treffe en beslutning om utbygging. I tillegg er driftskostnadene redusert, samtidig som vi opplever høyere regularitet på feltene i SDØE-porteføljen. Spesielt gledelig er det at vi har oppnådd det mange ikke trodde var mulig, nemlig en halvering av kostnader per brønn, noe som allerede gir positivt utslag på kontantstrømmen og produksjonen til SDØE.

Totalt sett gjør dette oss optimistiske både med hensyn til å sikre lengre levetid for modne felt og få lønnsomhet i nye prosjekter, selv om vi tror konkurransen om kapital kommer til å bli like stor som den har vært tidligere.

Forbedringene viser også igjen i Petoros årsresultat. Det har vært en betydelig reduksjon i feltkostnadene og for produserende felt er den redusert med 24 prosent fra 2013 til 2016. Denne reduksjonen medfører at vi kan levere over 2 milliarder kroner mer til statskassen i 2016 enn om kostnadene var som i 2013.

Petoro har gjennom flere år vært en aktiv pådriver for videreutvikling av Snorre-feltet. Den økte produksjonen vil tilsvare et Goliat-felt i størrelse, noe som er imponerende fra et felt som har vært i produksjon i 25 år. Vi skal jobbe for at lønnsomheten skal bli enda bedre, og vi har stor tro på at vi får tatt beslutning om å

realisere prosjektet i løpet av dette året. Castberg-prosjektet har for mange blitt et symbol på hva vi kan få til på norsk sokkel gjennom å tenke annerledes og utnytte det pågående omstillingsarbeidet. Også her venter vi en investeringsbeslutning i 2017.

Petoro er en viktig partner i brønnene som skal bores i Barentshavet i år der ressurspotensialet er stort. Vi må hele tiden fortsette å lete for å sikre framtidig produksjon. Løfter vi blikket noen år fram ser vi at det er få prosjekter etter 2021.

Nøkkelen til fortsatt forbedring avhenger av industriens evne til å ta i bruk de mulighetene som ligger i til dels allerede eksisterende teknologi. Selv om omstillingsarbeidet så langt har gitt imponerende resultater vil det framover ikke være nok å gjøre mer av det samme. Ytterligere digitalisering representerer her det største potensialet. I tillegg vil nye måter å organisere arbeidet på, ikke minst vil effektivt samarbeid mellom operatør og leverandører, bli viktig. Dette krever at bransjen tør å utfordre seg selv og bli mer åpne gjennom å dele data, informasjon og erfaringer. For å komme dit må vi tenke radikalt nytt gjennom å tørre og feile, samt unngå å bli introverte.

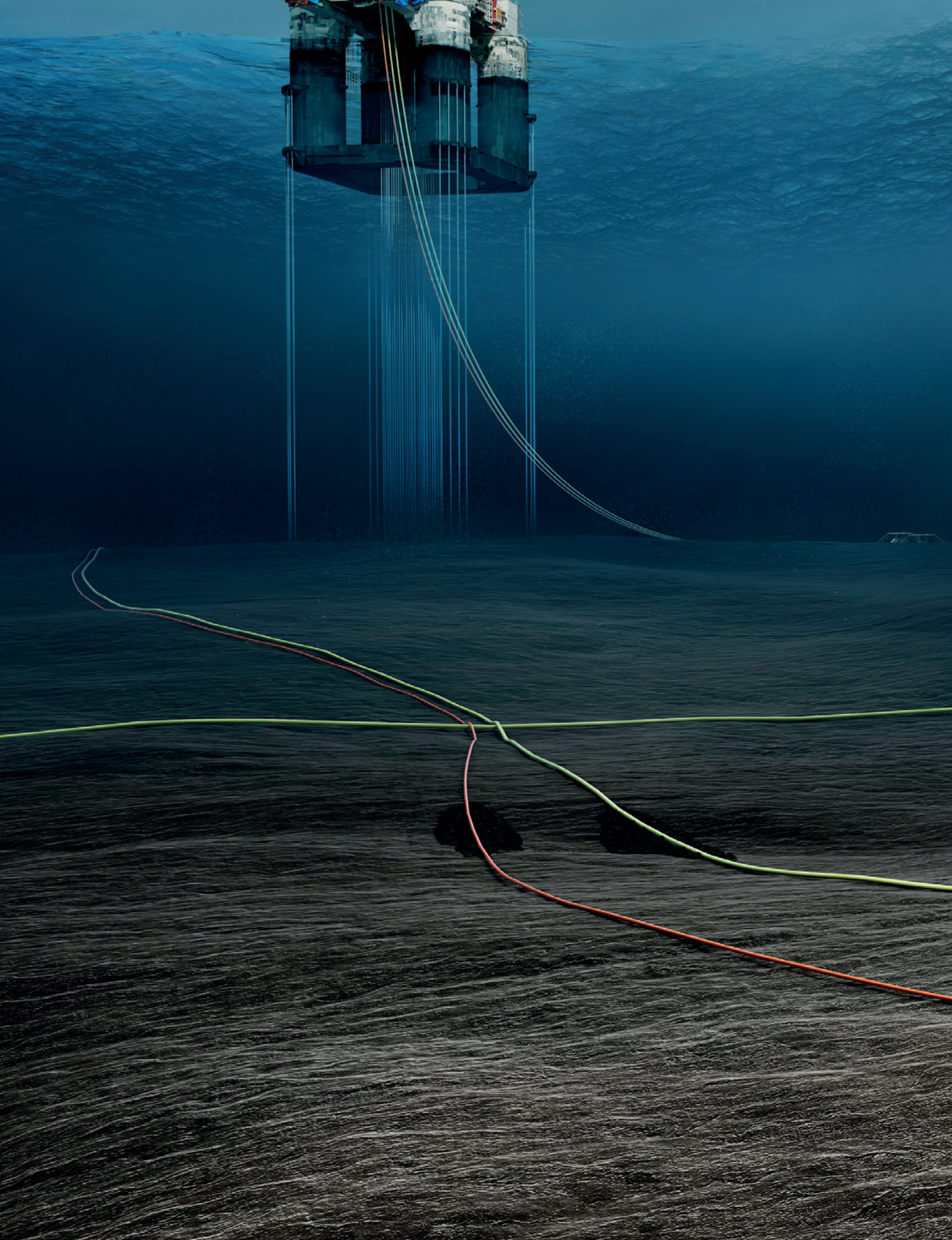
Dette kan igjen gi oss innsikt i nye måter å løse problemer og skape verdi på. For det handler om å få kostnadsnivået ytterligere ned for å vinne fram i konkurransen om global kapital. Klarer vi dette vil olje- og gassindustrien fortsatt være Norges viktigste næring, og bidra med store verdier også for kommende generasjoner.

"Coming together is a beginning; keeping together is progress; working together is success."

Henry Ford

Grethe K. Moen
Administrerende direktør, Petoro AS

STYRETS ÅRSBERETNING

PETORO AS OG SDØE-PORTEFØLJEN

—
Årsberetning 2016
Nøkkeltall 2016

Side 8
Side 16

ÅRSBERETNING 2016

Petoro er forvalter av Statens direkte økonomiske engasjement (SDØE), som representerer om lag en tredjedel av Norges samlede olje- og gassreserver. Selskapets hovedmål er å skape størst mulig økonomiske verdier fra SDØE-porteføljen.

Petoro er forvalter av Statens direkte økonomiske engasjement (SDØE), som representerer om lag en tredjedel av Norges samlede olje- og gassreserver. Selskapets hovedmål er å skape størst mulig økonomiske verdier fra SDØE-porteføljen.

SDØE-ordningen ble opprettet i 1985. Ordningen innebærer at staten deltar som direkte investor i petroleumsvirksomheten på norsk sokkel slik at staten får inntekter og utgifter forbundet med SDØEs andeler. Petoro bidro som forvalter av SDØE med en kontantstrøm på nærmere 66 milliarder kroner i 2016, en betydelig del av statens totale inntekter fra petroleumsvirksomheten. Petoro opptre som rettighetshaver for statens andeler i utvinningstillatelser, felt, rørledninger og landanlegg, og skal ivareta porteføljen på et forretningsmessig grunnlag.

UTVIKLINGSTREKK I OMGIVELSENE

Global økonomisk vekst var i 2016 på rundt 3 prosent og var i tråd med forventningene. Kombinert med svake oljepriser bidro dette til fortsatt vekst i global oljeetterspørsel på rundt 1,4 millioner fat per dag i 2016. Oljeprisen var under 30 dollar per fat i januar 2016, men økte markant frem mot sommeren på bakgrunn av en forventning om rebalansering av markedet. Rebalansering har imidlertid tatt lengre tid enn først antatt. På tross av jevnlig utspill fra OPEC-land om nødvendigheten av produksjonskutt, økte produksjonen fra både OPEC og Russland, mens fallet i amerikansk skiferoljeproduksjon flatet ut. OPEC vedtok i november en avtale om produksjonskutt på 1,2 millioner fat per dag, støttet av enkelte land utenfor OPEC som Russland. Dette bidro til at oljeprisen mot årets slutt stabiliserte seg på rundt 55 dollar per fat, nær en dobling fra årets begynnelse. Gjennomsnittsprisen for året i

norske kroner ble 361 kroner per fat, 59 kroner lavere enn i 2015.

Europeisk gassetterspørsel var i 2016 noe høyere enn året før. Økningen skyldtes til dels lavere temperaturer, men også høyere etterspørsel i kraftsektoren i flere europeiske land. Høsten 2016 økte kraftprisene som følge av flere nedstengte kjernekraftverk, noe som bidro til bedret lønnsomhet for gasskraftverk. En betydelig stigning i kullprisene styrket også gassens konkurranseposisjon i kraftsektoren. Russisk gasseksport til Europa var rekordhøy i 2016, mens LNG-import var lavere enn forventet. Norsk gasseksport var på omtrent samme nivå som fjoråret. Rikelig gassforsyning førte til at prisene var under betydelig press i Europa gjennom året. I august ble det notert priser under 1 kroner per Sm³. Mot vinteren styrket prisene seg som følge av blant annet lave temperaturer og den økte etterspørselen i kraftsektoren. Gjennomsnittlig oppnådd gasspris for porteføljen ble 1,62 kroner per Sm³ i 2016 mot 2,14 kroner per Sm³ i 2015.

Gjennom 2016 har det avtegnet seg et mer negativt bilde for langsiktig etterspørsel av både olje og gass. Paris-avtalen ble endelig ratifisert i november og legger opp til en utflating og etterhvert fallende etterspørsel etter fossile brenslere. EU har bekreftet ambisjonene om en omfattende avkarbonisering på lengre sikt hvor spesielt energieffektivisering - i tillegg til fornybar energi - i større grad løftes frem som et viktig satsningsområde for å redusere forbruket av spesielt gass.

Som en respons på Norges klimaforpliktelser har næringen i 2016 gjennom Norsk olje og gass etablert et veikart fram mot 2030 og 2050. Veikartet inneholder konkrete og ambisiøse reduksjonsmål for utslipp fra

produksjon og maritim virksomhet på norsk sokkel. Næringen vil jobbe systematisk for å utvikle og implementere en driftsfilosofi samt teknologi som reduserer utslipp, og eksempler på foreslåtte tiltak er lavutslippsløsninger i nye prosjekter og energieffektivisering i eksisterende anlegg.

Den betydelige omstillingen som olje- og gassindustrien har vært gjennom de siste årene viser resultater. Det er oppnådd store kostnadsreduksjoner innenfor både drift av anlegg og i nye prosjekter. I tillegg er det gjort store forbedringer av effektiviteten, for eksempel innen borefremdrift og regularitet. Denne utviklingen legger til rette for nye lønnsomme prosjekter på norsk sokkel. Situasjonen er imidlertid fremdeles preget av stor usikkerhet om fremtidig prisutvikling for olje og gass, lønnsomhet og konkurransedyktighet. Både internasjonalt og i Norge har bransjen redusert sine investeringsplaner, som resulterer i at videre aktivitet knyttet til utbygging av ny produksjonskapasitet på norsk sokkel forventes å stabilisere seg på et lavere nivå enn tidligere.

En sterk driver i omstillingen har vært behovet for rask bedring av kontantstrømmen. Forbedringsinnsatsen har vært rettet mot redusert aktivitet, kost/nyttevurdering av tiltak, forenkling og standardisering av løsninger og arbeidsprosesser, bedre planlegging og reforhandling av rater i kontraktene. Det er behov for ytterligere effektivisering og initiativer for å redusere kostnadsnivået og øke lønnsomheten i bransjen både på kort og lang sikt. Potensialet er stort gjennom anvendelse av ny teknologi, forbedret samarbeid mellom aktørene i forsyningskjedene og nye driftsmodeller. Slike tiltak vil medføre betydelig endring i måten industrien arbeider på og vil derfor kreve lang tid å gjennomføre.

RESULTATSAMMENDRAG SDØE

Årsresultatet i 2016 var 57 milliarder kroner, 32 milliarder kroner lavere enn i 2015. Kontantstrøm til staten var 66 milliarder kroner i 2016, 30 prosent lavere enn i 2015.

Kontantstrømmen og årsresultatet er preget av betydelig lavere olje- og gasspriser i 2016 sammenlignet med 2015. Total produksjon var 1,040 millioner fat oljeekvivalenter (o.e.) per

dag. Produksjonen var tre prosent lavere enn i 2015, primært grunnet lavere gassproduksjon. Den høye gassproduksjonen i 2015 skyldes flytting av gassvolumer fra 2014 til 2015. Regulariteten har vært god også i 2016.

Investeringene i 2016 var 28 milliarder kroner, som er på samme nivå som året før. Produksjonsboring utgjør om lag halvparten av investeringene.

Bokførte eiendeler var 241 milliarder kroner per 31. desember 2016. Eiendelene består av driftsmidler tilhørende feltinstallasjoner, rør og landanlegg samt kortsiktige kundefordringer. Egenkapitalen var ved årets slutt 153 milliarder kroner.

HELSE, MILJØ OG SIKKERHET (HMS)

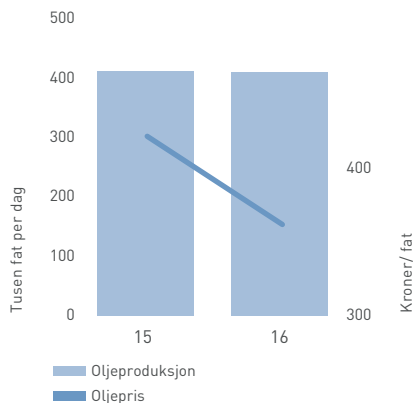
2016 var preget av den tragiske helikopterulykken ved Turøy 29. april hvor 13 personer mistet livet. I tillegg har det vært en økning i antall tilløp til alvorlige hendelser gjennom året, noe som har resultert i økt oppmerksomhet fra både rettighetshaverne og Petroleumstilsynet. Denne svært negative utviklingen reflekteres i Petoros HMS-resultater hvor alvorlig hendelsesfrekvens (antall alvorlige hendelser per million arbeidstimer) økte fra 0,5 for 2015 til 1,0 i 2016. Også personskadefrekvensen (antall personskader per million arbeidstimer) har hatt en negativ utvikling, og resultatet ble 4,1 i 2016 mot 3,3 året før. Det har ikke blitt registrert alvorlige utslipp til sjø i 2016.

De store omstillings- og endringsprosessene i industrien påvirker risikobildet, og Petoro har i 2016 adressert dette som tema i arbeidet med oppfølging av storulykkerisiko i lisensene. Det har også i 2016 blitt gjennomført flere ledelsesbesøk med fokus på helse, miljø og sikkerhet på utvalgte felt og installasjoner.

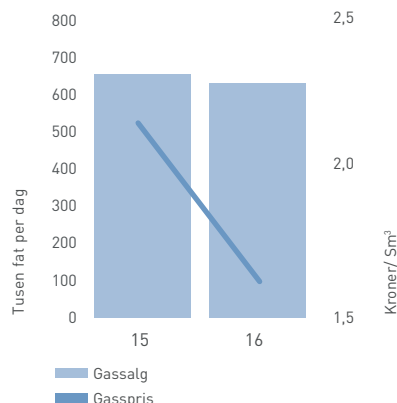
VIRKSOMHETENS HOVEDAKTIVITETER I 2016

Ved utgangen av 2016 besto porteføljen av 180 utvinningstillatelser, 6 flere enn ved inngangen til året. I januar 2016 mottok Petoro andeler i 13 utvinningstillatelser i forhåndsdefinerte områder (TFO 2015). I 23. runde i mai 2016 mottok Petoro andeler i 5 utvinningstillatelser, alle i Barentshavet, hvor det forventes to letebrønner allerede i 2017. I tillegg mottok

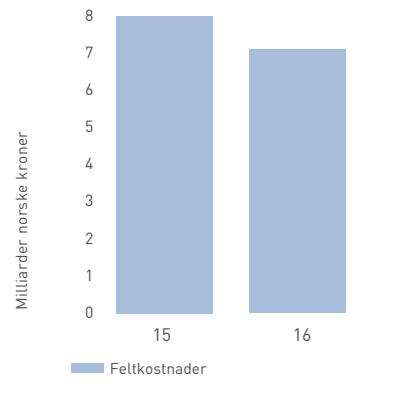
OLJEPRODUKSJON/-PRIS

GASSALG/-PRIS

FELTKOSTNADER

Petoro andeler i 13 utvinningstillatelser i forhåndsdefinerte områder (TFO 2016) i januar 2017.

Selskapets strategi ble oppdatert i første halvår 2016. Gjennom en fokusert oppfølging understøttet av faglig dybdeinnsats vil Petoro forsterke mulighetene for verdiskaping med vekt på langsiktig forretningsutvikling. Strategien er todelt: Øke konkurransekraften til porteføljen og realisere verdiene i modne felt.

Som ledd i å realisere strategien behandlet styret i 2016 selskapets klimapolicy. Policyen vektlegger Petoros bidrag til at olje- og gassindustrien på norsk sokkel er ledende i å møte klimautfordringene.

Selskapets hovedinnsats går mot å påvirke beslutningsprosessene i lisensene. I tillegg er Petoro en aktiv pådriver for forbedring og videreutvikling av aktiviteten på norsk sokkel gjennom aktiv dialog med industrien basert på egne analyser.

Produksjon fra de modne oljefeltene dominerer fortsatt oljeproduksjonen i SDØE-porteføljen. Feltene Troll, Åsgard, Oseberg, Heidrun, Snorre og Gullfaks sto for 60 prosent av den totale væskeproduksjonen. Om lag 70 prosent av gassproduksjonen kom fra feltene Troll, Ormen Lange og Åsgard. Gassens andel av produksjonen utgjorde i 2016 61 prosent.

I tråd med strategien om å realisere verdiene i modne felt, har det i 2016 vært rettet spesiell innsats mot feltene Snorre, Heidrun og Oseberg.

Petoro har vært en aktiv pådriver gjennom flere år for å realisere lønnsomme reserver på Snorre. Innsatsen har hovedsakelig vært rettet mot å styrke reservepotensialet, som har bidratt til at lisensen i desember 2016 besluttet videreføring av et videreutviklingsprosjekt basert på en havbunnsløsning som legger til rette for 24 nye brønner. Det planlegges for en investeringsbeslutning i lisensen i 2017 og produksjonsoppstart i 2021. Videreutviklingsprosjektet legger til rette for realisering av betydelige gjenværende verdier i Snorre-feltet.

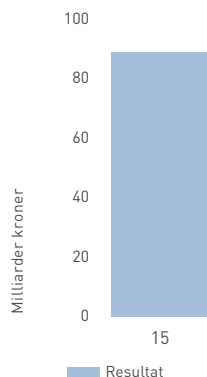
På Heidrun-feltet har Petoro gjennom egne simuleringsstudier økt reservoarforståelsen og bidratt til økte basisreserver på feltet. I løpet av 2016 ble det foretatt konseptvalg for levetidsforlengelse for Heidrun som legger til rette for langsiktig reservemodning. Innsatsen har vært rettet mot å etablere et robust ressursgrunnlag for videreutvikling av feltet, med vekt på de nordlige delene.

Petoros innsats i 2016 på Oseberg-feltet har vært rettet mot å øke ressursgrunnlaget for å legge til rette for nye investeringer i prosjektet "Oseberg videreutvikling".

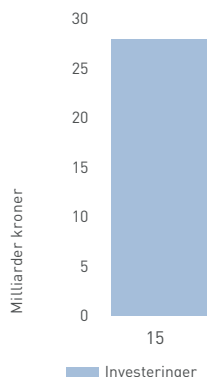
I Troll-lisensen ble det i 2016 startet arbeid for å vurdere muligheter for produksjon av gasskappen i Troll Vest (Troll fase 3), hvor Petoro har bidratt til at arbeidets omfang og tidsplan sikrer en helhetlig tilnærming til videreutvikling av Troll-feltet.

Johan Sverdrup fase 2 og Johan Castberg er to

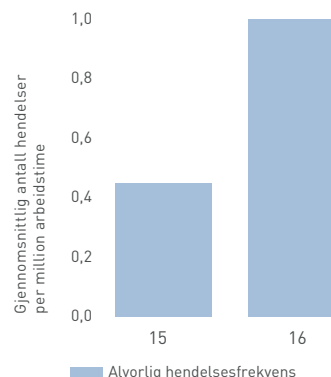
RESULTAT

INVESTERINGER

ALVORLIG HENDELSFREKVENNS

store prosjekter i planleggingsfase, hvor Petoro i 2016 har hatt fokus på å bidra til forbedret lønnsomheten og fremtidsrettede løsningsvalg som gir muligheter for god videreutvikling i driftsfasen. For Johan Castberg ble beslutning om videreføring tatt i desember 2016 med produksjonsskip som utbyggingskonsept. Det planlegges for en investeringsbeslutning i lisensen i 2017 og produksjonsoppstart i 2022.

Det ble godkjent en plan for utbygging og drift (PUD) med SDØE-deltakelse i 2016: Oseberg Vestflanken 2. I tillegg ble det levert PUD til myndighetene for Dvalin (PL 435) i oktober 2016. Petoro ble rettighetshaver i desember etter overtagelse av en 35 prosentandel i lisensen. Feltet planlegges utbygd med tilknytning til Heidrun og gasstransport via Polarled og Nyhamna, og PUD ble godkjent av myndighetene i januar 2017.

Behovet for effektivisering og kostnadsreduksjoner innenfor området boring og brønn har vært en viktig sak for Petoro gjennom flere år. Som ledd i dette har Petoro fulgt utviklingen i boretakt på ti faste installasjoner på fem utvalgte felt i porteføljen. For dette utvalget er det oppnådd en dobling av antall brønner og halvering av borekostnadene per brønn over de siste tre årene. Dette resultatet kan hovedsakelig tilskrives økt boreeffektivitet, forenkling av brønn-design og økt tilgjengelighet av boreanlegget.

Som del av strategien har Petoro fokusert på å øke konkurransekraften i porteføljen. Det er oppnådd gjennomgående forbedringer

innenfor alle områdene i verdikjeden, illustrert ved reduserte investeringsestimater på totalt 15 milliarder kroner (SDØE-andel) for de 3 store nye prosjektene: Johan Sverdrup, Johan Castberg og Snorre videreutvikling. Utvinnbare ressurser for de store nye prosjektene er tilnærmet uforandret, noe som betyr at konkurransekraften er økt og gir et forbedret grunnlag for modning av nye lønnsomme prosjekt i porteføljen. Et annet eksempel på resultater fra forbedring er at det har vært 24 prosent reduksjon i feltkostnadene for produserende felt siden 2013.

Petoro arbeider kontinuerlig for at tiltak som iverksettes for å redusere kostnader er bærekraftige både på kort og lang sikt og innebærer en reell effektivisering og ikke bare aktivitetsreduksjon.

Petoro har vært opptatt av å sikre at den betydelige riggkapasiteten som er forpliktet i SDØE-porteføljen blir utnyttet til verdiskapende aktivitet i lisensene og ikke blir liggende uvirksom. På de modne feltene er det fortsatt et betydelig behov for boring av nye brønner for å realisere verdipotensialet, og i langtidsprognosene utgjør boring en vesentlig andel av investeringene.

Etter flere år med høy leteaktivitet, ble det i fjor boret 36 letebrønner på norsk sokkel, 20 færre enn året før. Petoro var deltaker i 12 av letebrønnene som ble ferdigstilt i løpet av året. Det ble gjort totalt 5 nye, i hovedsak små, funn i SDØE-porteføljen. 4 av disse antas å være kommersielle. Det største av funnene er gass/

kondensat-funnet Herja, nordøst for Martin Linge, med et foreløpig ressursestimert mellom 2 og 11 millioner Sm³ utvinnbare o.e., og planen er å produsere disse volumene fra Martin Linge.

Ved utgangen av 2016 var porteføljens forventede gjenværende olje-, kondensat-, NGL- og gassreserver 5968 millioner fat o.e. Dette er 308 millioner fat o.e. lavere enn ved utgangen av 2015. Reduksjonen av reserver i SDØE-porteføljen tilskrives i all hovedsak produksjon og at det ikke har vært noen beslutninger om større utbygginger i løpet av 2016.

FORSKNING OG UTVIKLING

Petoro bidrar til forskning og utvikling (FoU) ved at SDØE dekker sin andel av kostnadene i utvinningstillatelsene. Midlene disponeres av de respektive operatørene. Dette utgjorde totalt 546 millioner kroner i 2016. I tillegg kommer prosjekter rettet mot feltspesifikk kvalifisering av nye løsninger eller førstegangs anvendelse av teknologi i lisenser der kostnadene belastes interessentskapene. Petoro initierer ikke egne teknologiutviklings- og forskningsprosjekter.

AVSETNING AV PRODUKTENE

All olje og NGL fra porteføljen selges til Statoil. SDØE sin naturgass avsettes av Statoil sammen med Statoils egen naturgass som en samlet portefølje, men for statens regning og risiko. Petoro har ansvar for å overvåke at Statoils avsetning av SDØEs olje og gass oppnår en høyest mulig verdi, samt å sikre en rettmessig fordeling av verdiskapingen. I dette arbeidet konsentrerer Petoro innsatsen om Statoils avsetningsstrategi, saker med stor verdi, samt saker av prinsipiell og insentivmessig karakter.

Petoro har i 2016 prioritert å følge opp implementeringen av et nytt oppfølgingssystem for avsetningen. Videre har Petoro bidratt til at et revidert formelverk for LPG blir innført fra 2017.

Fortsatt krevende markeder for olje og gass gjør at selskapet er opptatt av at produktene blir avsatt i de markeder hvor høyest pris kan oppnås. I denne sammenheng er optimal utnyttelse av kapasitet og fleksibilitet i produksjonsanlegg og infrastruktur av stor betydning og har vært viktig å følge opp.

Gassens rolle i Europas fremtidige energimiks utfordres i økende grad av EUs energi- og

klimapolitikk, en utvikling Petoro følger nøye.

Det har blitt gjennomført kontroller for å sikre at SDØE får sin rettmessige andel av kostnader og inntekter relatert til avsetningen.

ARBEIDSMILJØ OG KOMPETANSE

Selskapets personalpolitikk skal sørge for mangfold og likestilling, kompetanseutvikling og tilrettelegging for godt arbeidsmiljø som hindrer diskriminering på grunn av alder, kjønn, kulturell og geografisk bakgrunn.

Petoros ansatte har lang erfaring fra petroleumsvirksomheten og høy faglig kompetanse. Den enkelte ansatte i Petoro er avgjørende for selskapets leveranser og suksess, og styret legger vekt på at selskapet tilbyr konkurransedyktige betingelser og et stimulerende arbeidsmiljø som tiltrekker personer med riktig kompetanse og gode holdninger. Muligheter for faglig og personlig utvikling bidrar til å beholde, utvikle og tiltrekke dyktige medarbeidere.

Antall ansatte i Petoro ved utgangen av 2016 var 64, det samme som ved utgangen av 2015. Petoro mottok tre oppsigelser, et engasjement av en midlertidig ansatt utløp og det var fire nyansettelser i 2016. Det var ingen arbeidsulykker blant Petoros ansatte.

Det var 38 prosent kvinner i selskapet i 2016. Andel kvinner i både selskapets styre og ledelse er 43 prosent. Petoro legger vekt på likestilling mellom kjønnene når det gjelder mulighetene for faglig og personlig utvikling, samt lønnsutvikling. Selskapet legger arbeidsforholdene til rette slik at også ansatte med nedsatt funksjonsevne kan arbeide i Petoro. Sykefraværet var 1,7 prosent i 2016, mot 1,8 prosent i 2015. Petoro har avtale om inkluderende arbeidsliv og legger vekt på tett oppfølging og dialog for å fremme helse og forebygge fravær fra arbeid.

Samarbeidet med selskapets arbeidsmiljøutvalg (AMU) og samarbeidsutvalg (SAMU) danner et viktig fundament for et godt arbeidsmiljø i bedriften. Arbeidet i disse utvalgene fungerte godt også i 2016.

I lys av pensjonsreformen har Petoro endret selskapets pensjonsordning gjeldende fra 1.1.2016.

EIERSTYRING OG SELSKAPSLLEDELSE

Styret legger vekt på god eierstyring og selskapsledelse for å sikre at statens portefølje forvaltes på en måte som maksimerer den økonomiske verdiskapingen i et langsiktig perspektiv. Kravene til virksomhetsstyring er fastsatt i "Reglement for økonomistyring i staten" og standarder for god eierstyring og selskapsledelse. Styret følger statens prinsipper for god eierstyring som gjengitt i Meld. St. 27, 2013-2014 "Et mangfoldig og verdiskapende eierskap" og de deler av "Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse" som anses relevant for selskapets virksomhet og rammene som selskapets organisasjonsform og eierskap setter.

Styringsystemet er tilpasset Petoros egenart og virksomhetsstyringen bygger på balansert målstyring hvor det etableres mål som understøtter bedriftens strategi. Det vises for øvrig til eget kapittel i årsrapporten.

Verdigrunnlag og etikk er forankret gjennom selskapets verdier og forretningsetiske retningslinjer.

SAMFUNNSANSVAR

Petoro ivaretar sitt samfunnsansvar i tråd med selskapets retningslinjer for utøvelse av samfunnsansvar som er tilpasset selskapets rolle. Petoros midler til forvalteroppgavene og drift av selskapet tildeles ved bevilgninger fra staten. Petoro har ikke anledning til å gi pengestøtte til samfunnsformål.

Tiltak som sikrer utøvelse av samfunnsansvar i Petoro inkluderer etiske retningslinjer, åpenhet om pengestrømmer, HMS-erklæring, klimapolicy og en personalpolitikk som ivaretar mangfold og likestilling. Petoro rapporterer årlige pengestrømmer knyttet til statens portefølje til "Extractive Industries Transparency Initiative". Virksomheten utenfor Norge er svært begrenset. Styret redegjør nærmere for utøvelse av samfunnsansvaret i eget kapittel i årsrapporten.

RISIKOSTYRING OG INTERNKONTROLL

Styret har i 2016 vurdert risikobildet med utgangspunkt i vedtatt strategi og fastsatte mål for kommende år. Det er identifisert risikoreduserende tiltak for de vesentligste risikoene som Petoro har mulighet for å påvirke

innenfor de rammene selskapet har.

I 2016 ble det gjennomført tre internrevisjonsprosjekter som evaluerte henholdsvis virksomhetsstyring og internkontroll, valutaprognoiser til Norges Bank og behandling av konfidensiell informasjon. Styret har mottatt en rapport som oppsummerer og beskriver foretatte kontrollhandlinger, funn, samt foreslåtte og gjennomførte tiltak.

Internrevisjonsprosjektene i 2016 ble gjennomført av PwC som også har forestått den interne finansielle revisjonen av SDØE for regnskapsåret 2016.

STYRETS ARBEID

Styret har avholdt 11 møter i 2016. Styret har utarbeidet en møte- og arbeidsplan med vekt på behandling av strategiske saker, mål, budsjetter og kvartalsresultater. Styret er opptatt av verdiskaping for den samlede porteføljen og at staten får sin rettmessige andel og ikke belastes større del av kostnadene enn det som er berettiget. Som et sentralt virkemiddel i oppfølgingen av selskapets resultater, benytter styret balansert målstyring og måler oppnådde resultater mot etablerte forretningsmessige og organisatoriske mål.

Styret behandler store investeringsbeslutninger innenfor porteføljen og følger opp og behandler den forretningsmessige virksomheten, inkludert overvåking av Statoils oppgaver under avsetningsinstruksen. I tillegg følger styret opp selskapets totale risikobilde. Styret sikrer at det er etablert kontrollsystemer, og at virksomheten drives i samsvar med selskapets verdier og forretningsetiske retningslinjer. Styret har utarbeidet erklæring for godtgjørelse til daglig leder og ledende ansatte. Styret har organisert sitt forberedende arbeid knyttet til godtgjørelsesordninger i et underutvalg.

Habilitet er et fast punkt på dagsorden i styremøtene, og eventuell inhabilitet medfører styremedlems fratreden i den aktuelle sak. Styret foretar en årlig vurdering av eget arbeid. Styret gjennomgår også selskapets forretningssetiske retningslinjer, retningslinjer for samfunnsansvar og styreinstruks. Styremedlemmer skal rutinemessig opplyse om eie av aksjer eller lignende i andre selskaper som kan medføre, eller som kan oppfattes å kunne være i interessekonflikt med vervet.

Videre skal det opplyses om andre relasjoner til rettighetshavere i petroleumsvirksomhet på norsk sokkel, eller til selskaper som er leverandør til rettighetshavere.

Det enkelte styremedlem og styret som kollegium søker på ulike vis å styrke sin kompetanse. Dette skjer ved deltakelse på kurs og konferanser og ved generelt å følge med i hva som skjer innenfor virksomheten.

Styret i Petoro AS består av Gunn Wærsted som styreleder, nestleder Brian Bjordal, Per Arvid Schøyen, Trude J. H. Fjeldstad og Per-Olaf Hustad som aksjonærvalgte styremedlemmer, samt styremedlemmer valgt av de ansatte, Ove Skretting og Heidi I. Nes.

PETORO AS OG PETORO KONSERN

AKSJEKAPITAL OG AKSJONÆRFORHOLD

Petoro AS ble etablert som en del av restruktureringen av statens olje- og gassvirksomhet i 2001, da Statoil ble delprivatisert og forvaltningen av SDØE ble lagt til Petoro AS. Selskapets virksomhet er regulert i petroleumslovens kapittel 11. Selskapets generalforsamling er Olje- og energidepartementet.

Selskapets aksjekapital var 10 millioner kroner per 31. desember 2016, fordelt på 10 000 aksjer som eies av den norske stat, ved Olje- og energidepartementet. Petoro har forretningskontor i Stavanger.

PETORO ICELAND AS

Petoro Iceland AS ble etablert i desember 2012 som et heleid datterselskap av Petoro AS. Selskapet er gjennom filial registrert på Island som rettighetshaver og deltaker i utvinningstillatelser der den norske stat velger å delta. Selskapets aksjekapital var 2 millioner kroner per 31. desember 2016, fordelt på 2 000 aksjer. Selskapet har ingen ansatte og har inngått en forvalteravtale med Petoro AS.

ÅRSRESULTAT OG DISPONERINGER

Petoro AS fører særskilt regnskap for alle transaksjoner knyttet til deltakerandelene i interessentskapene. Inntekter og kostnader fra SDØE-porteføljen holdes adskilt fra driften av Petoro AS. Kontantstrømmen fra porteføljen overføres til statens egne konti i Norges Bank.

Porteføljens regnskap avlegges i henhold til statens kontantprinsipp og i henhold til norsk regnskapslov og god regnskapskikk.

Midler til driften av Petoro AS og Petoro Iceland AS bevilges av staten, som er direkte ansvarlig for de forpliktelser selskapene pådrar seg. Konsernregnskapet omfatter morselskapet og Petoro Iceland AS. Beløp knyttet til interne transaksjoner er eliminert i konsernregnskapet.

Bevilgning til ordinær drift for Petoro AS var 338,4 millioner kroner for 2016. I tillegg fikk Petoro AS en tilleggsbevilgning på 5,3 millioner kroner til å dekke ekstern juridisk bistand og annen teknisk bistand i pågående rettsvister. Bevilgning til Petoro Iceland AS var 11,1 millioner kroner.

Totale kostnader for året var i henhold til styregodkjent budsjett, selskapets bevilgning og oppdragsbrev. Årsresultatet for Petoro AS på minus 4,5 millioner kroner skyldes planlagt høy aktivitet for å realisere selskapets mål og strategi. For konsernet var resultatet et underskudd på 4,1 millioner kroner. Styret foreslår at underskuddet i Petoro AS dekkes gjennom overføring fra annen egenkapital og dermed blir annen egenkapital redusert til 7,3 millioner kroner per 31. desember 2016. Konsernets fond var 9,3 millioner kroner og består av annen egenkapital i morselskapet, tilskudd fra den norske stat på to millioner kroner i forbindelse med etablering av Petoro Iceland AS og akkumulerte resultater i datterselskapet.

I henhold til regnskapslovens §§ 3-3 og 3-2a bekrefter styret at porteføljens og aksjeselskapets årsregnskap gir et riktig bilde av virksomhetenes eiendeler og gjeld, finansielle stilling og resultat, samt at årsoppgjøret er avlagt under forutsetning om fortsatt drift. Selskapet har en tilfredsstillende egenkapital og lav finansiell risiko.

FRAMTIDSUTSIKTER

Det antas at oljemarkedet vil være i rimelig balanse mot utgangen av 2017, forutsatt at OPEC og andre land gjennomfører annonserte produksjonskutt. Økte oljepriser mot slutten av 2016 bidro til at boreaktiviteten i amerikansk skiferolje økte betydelig. Det forventes en moderat økning i produksjonen av skiferolje i 2017. Fortsatt vekst i global oljeetterterspørsel vil

understøtte rebalansering av markedet.

Etterspørselen i det europeiske gassmarkedet i 2017 forventes i store trekk å være på nivå med året før. Det antas også en stabil og høy forsyning av russisk gass. Den globale LNG-kapasiteten vil øke ytterligere i 2017. Avhengig av utviklingen i det globale gassmarkedet vil LNG-volum i økende grad kunne ha Europa som foretrukket marked, noe som vil bidra til en ytterligere økning i forsyningen. Kombinasjonen av rikelig gasstilførsel og relativt flat gassetterspørsel tilsier fortsatt press på gassprisene også i 2017.

De siste to årene har medført en betydelig innsats på tiltak med mål om å forbedre kontantstrømmen på kort sikt i feltene og forbedre lønnsomheten i nye prosjekter. Det er oppnådd gode resultater som har hatt stor forretningsmessig betydning. Styret ønsker å

gi uttrykk for anerkjennelse for den innsats som er gjort i næringen som helhet og som har bidratt til at norsk sokkel fremstår som mer konkurransedyktig. Styret konkluderer imidlertid med at det er behov for ytterligere forbedring av lønnsomheten for å styrke konkurransekraften til fremtidige prosjekter i SDØE-porteføljen.

Det er i 2017 planlagt flere letebrønner i lisenser tildelt i 23. konsesjonsrunde i Barentshavet. Resultatene fra disse blir avgjørende for videre utvikling av nordområdene og sannsynligvis også for tilførsel av nye store prosjekter, og ny produksjon på lang sikt.

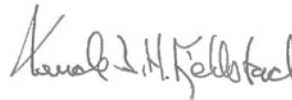
Stavanger, 3. mars 2017

Gunn Wærsted
Styreleder

Brian Bjordal
Nestleder

Trude J. H. Fjeldstad
Styremedlem

Per Arvid Schøyen
Styremedlem

Per-Olaf Hustad
Styremedlem

Ove Skretting
Styremedlem,
valgt av ansatte

Heidi Iren Nes
Styremedlem,
valgt av ansatte

Grethe K. Moen
Administrerende direktør

NØKKELTALL 2016

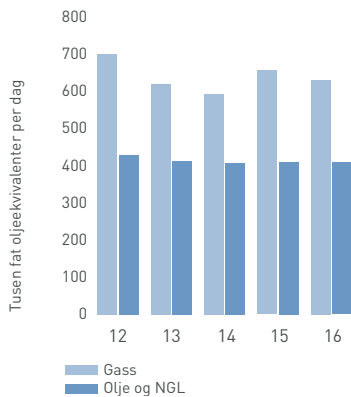
Årsresultatet i 2016 var 57 milliarder kroner sammenlignet med 89 milliarder kroner i 2015. Totale driftsinntekter i 2016 var 121 milliarder kroner mot 158 milliarder kroner året før. Kontantstrømmen til staten ble 66 milliarder kroner i 2016 mot 94 milliarder kroner i 2015. Total produksjon var 1,040 millioner fat oljeekvivalenter (o.e.) per dag som var litt lavere enn produksjonen for 2015 på 1,068 millioner fat o.e. Investeringene var som i 2015 på omtrent 28 milliarder.

NGAAP

	2016	2015	2014
Driftsinntekter (i millioner kroner) (NGAAP)	121 224	157 753	179 797
Feltkostnader produserende felt (millioner kroner) (NGAAP)	7 057	8 021	9 094
Årets resultat (i millioner kroner) (NGAAP)	57 426	88 999	119 671
Investeringer (i millioner kroner) i kapitalregnskapet	27 815	28 955	35 372
Netto kontantstrøm (i millioner kroner)	65 897	93 639	111 068
Produksjon - olje og NGL (tusen fat/dag)	409	411	407
Produksjon - tørrgass (millioner Sm ³ /dag)	100	105	94
Olje-, NGL og tørrgassproduksjon (tusen fat o.e./dag)	1 040	1 068	1 000
Gjenværende reserver (millioner fat o.e.)	5 968	6 276	6 145
Reserveerstatningsgrad (årlig i prosent)	22	133	24
Reservetilgang (millioner fat o.e.)	82	520	88
Oljepris (USD/fat)	43	53	99
Oljepris (NOK/fat)	361	420	617
Gasspris (NOK/Sm ³)	1,62	2,14	2,23

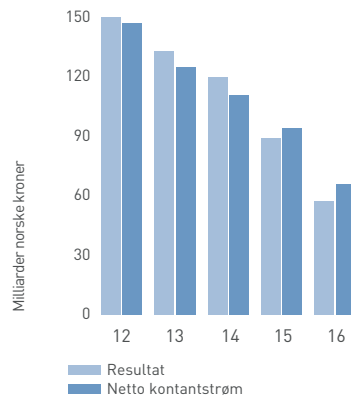

PRODUKSJON

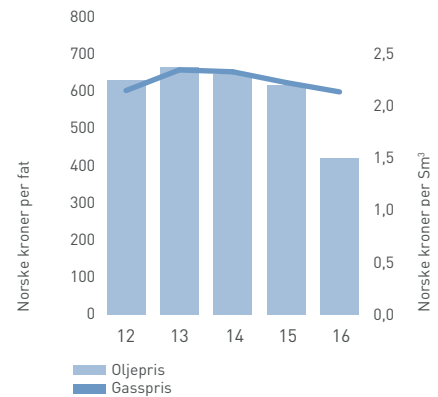
Total produksjon var 1 040 tusen fat oljeequivalenter (o.e.) per dag, om lag tre prosent lavere enn i 2015, hovedsakelig som følge av lavere gassproduksjon. Gassproduksjonen i 2015 var høy som følge av flytting av gassvolumer fra 2014 til 2015. Økt boretakt og forbedret regularitet har motvirket naturlig produksjonsnedgang slik at væskeproduksjonen var på nivå med 2015.

RESULTAT/KONTANTSTRØM

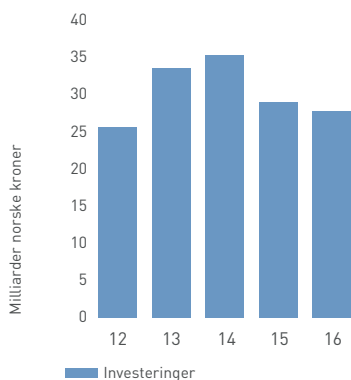
Årsresultatet i 2016¹ var 57 milliarder kroner sammenlignet med 89 milliarder i 2015, om lag 35 prosent lavere. Resultatet er påvirket av utviklingen i olje- og gasspriser og ga en kontantstrøm til staten på 66 milliarder kroner i 2016 mot 94 milliarder i 2015.

OLJE- OG GASSPRIS

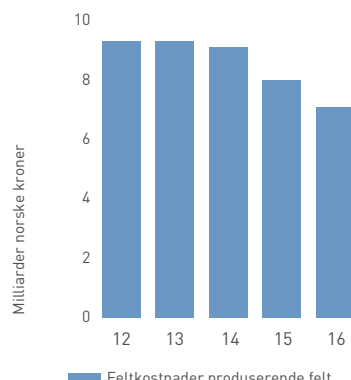
Gjennomsnittlig oljepris for året var 43 USD per fat mot 53 USD per fat i 2015. Gjennomsnittlig oljepris i 2016 omregnet til norske kroner var 361 kroner per fat mot 420 kroner per fat i 2015. Gjennomsnittsprisen for gass var 1,62 kroner per Sm³ i 2016 mot 2,14 kroner per Sm³ i 2015.

INVESTINGER

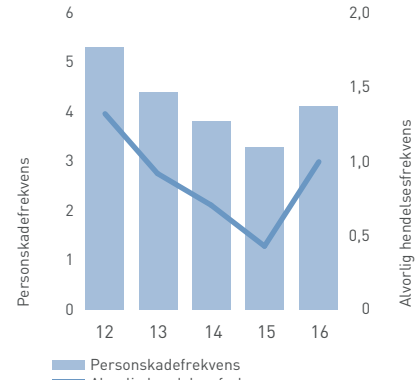
Investeringer i 2016 var 28 milliarder kroner, som var omtrent på nivå med 2015. Produksjonsboring utgjør om lag halvparten av investeringene.

FELTKOSTNADER

Det har vært en betydelig reduksjon i kostnadene for å drive feltene. I figuren illustreres utviklingen i feltkostnader for produserende felt og viser at kostnadene for å drive de samme feltene er redusert med 24% siden 2013.

HMS

2016 var preget av den tragiske helikopterulykken ved Turøy 29.april hvor 13 personer mistet livet. I tillegg har det vært en økning i antall tilløp til alvorlige hendelser gjennom året. Denne svært negative utviklingen reflekteres i Petoros HMS-resultater hvor alvorlig hendelsesfrekvens (antall alvorlige hendelser per million arbeidstimer) økte fra 0,5 for 2015 til 1,0 i 2016. Også person-skadefrekvensen (antall personskader per million arbeidstimer) har hatt en negativ utvikling, og resultatet ble 4,1 i 2016 mot 3,3 året før.

GJENVÆRENDE RESERVER

Ved utgangen av 2016 var porteføljens forventede gjenværende olje-, kondensat-, NGL- og gassreserver 5968 millioner fat o.e. Dette er 308 millioner fat o.e. lavere enn ved utgangen av 2015. Det ble produsert 381 millioner fat o.e. i 2016.

¹ I henhold til norsk regnskapslov og god regnskapsskikk

Heidrun – Foto: Øyvind Hagen, Statoil ASA

An aerial view of the Heidrun offshore oil platform in the North Sea. The platform is a complex of steel structures with a tall flare stack emitting a flame. A yellow sign on the platform reads '6507/7 HEIDRUN STATOIL'. The sea is dark blue with whitecaps, and the sky is blue with scattered white clouds.

MÅLOPPNÅELSE OG RESULTAT

—
Måloppnåelse og resultat
Ressursregnskap 2016

—
Side 20
Side 24

MÅLOPPNÅELSE OG RESULTAT

Det viser til "Oppdragsbrev til Petoro AS for 2016", samt plan for virksomheten til Petoro AS. Nedenfor gjengis målene fra oppdragsbrevet og Petoros ivaretagelse av disse.

IVARETAGELSE AV STATENS DIREKTE DELTAKERANDELER

Petoro skal være en aktiv partner som gjennom helhetsvurderinger skal bidra til å maksimere verdien av SDØE-porteføljen. Arbeidet skal orienteres mot områder og oppgaver der selskapet med basis i porteføljen, og i samspill med øvrige aktører på norsk kontinentalsokkel, i særlig grad kan bidra til å øke verdiskapingen, hensyntatt statens samlede økonomiske interesser. Petoro skal sikre effektiv og lønnsom utbygging og drift samt sikkerhet for mennesker og miljø.

OPERASJONELLE MÅL

"Petoro skal utarbeide operasjonelle mål med hensyn til å oppnå væskeproduksjon ihht budsjett 2016."

Styringsparametre: Væskeproduksjon, tusen fat per dag. Forklaring og utvikling over tid.

Total væskeproduksjon i 2016 ble 409 tusen fat per dag. Produksjonen i 2016 var på nivå med 2015 som følge av at naturlig produksjonsnedgang har blitt motvirket av økt boretakt og forbedret regularitet.

Total produksjon var 1,040 million fat oljeekvivalenter (o.e.) per dag, om lag tre prosent lavere enn i 2015, hovedsakelig som følge av lavere gassproduksjon. Gassproduksjonen i 2015 var spesielt høy da det ble flyttet gassvolumer fra 2014 til 2015. Regulariteten har vært god gjennom året.

Utover ordinær lisensoppfølging der operatør og partnere fastlegger produksjonsmål og operatør utfordres på avvikshåndtering og kompenserende tiltak, har Petoros innsats vært spesielt rettet mot tiltak for økt boreeffektivitet. Dette er et viktig virkemiddel for å få gjennomført det planlagte

brønnprogrammet og for å opprettholde høy produksjon.

"Petoro skal utarbeide operasjonelle mål med hensyn til å oppnå: Redusere kostnadene for å sikre lønnsom utvikling og at varige reduksjoner oppnås."

Styringsparametre: Feltkostnader (prosent reduksjon fra året før) Investeringskostnader i milliarder NOK. Forklaring og utvikling over tid.

Kostnadseffektivisering i lisensene har vært en viktig del av Petoros arbeid i 2016, og har vært spesielt rettet mot boring, samt drift og vedlikehold.

Petoro har i 2016 vært en pådriver for å sikre at det settes ambisiøse mål for kostnadsforbedringer i lisensene, blant annet gjennom å få reflektert både oppnådde og forventede fremtidige forbedringer forventningsrett i budsjettene. Videre har Petoro hatt som fokus i oppfølgingen at kostnadsreduksjoner er bærekraftige på lang sikt slik at tiltakene innebærer en reell effektivisering og ikke bare aktivitetsreduksjon.

Feltkost for alle produserende felt i porteføljen ble redusert med 12 prosent fra 2015, som betyr at forbedringstakten fra 2015 ble videreført i 2016. Siden 2013 har feltkostnadene blitt redusert med 24 prosent. Forbedringen er oppnådd uten negative utslag i regularitet eller underliggende KPI'er for vedlikehold.

Boreeffektiviteten i forhold til 2015 har flatet ut - gjennomsnittlig kostnad og tid pr. brønn holder seg på 2015 nivå. Boretakten i 2016 var imidlertid den høyeste på 10 år på de faste installasjonene i porteføljen. Forbedringen i 2016 skyldes i hovedsak økt tilgjengelighet av boreanlegget til å bore flere brønner per år.

Investeringer i 2016 var 28 milliarder kroner, som er på nivå med 2015. Produksjonsboring utgjør om lag halvparten av investeringene.

"Petoro skal utarbeide operasjonelle mål med hensyn til å oppnå: Ivaretagelse av sikkerhet og miljøhensyn."

Styringsparametre: Alvorlige hendelser (frekvens) og CO₂-utslipp (tonn). Forklaring og utvikling over tid.

2016 var preget av den tragiske helikopterulykken ved Turøy 29. april hvor 13 personer mistet livet. I tillegg har det vært en svært negativ utvikling i Petoros HMS-resultater gjennom året hvor alvorlig hendelsesfrekvens økte fra 0,5 for 2015 til 1,0 i 2016. Personskadefrekvensen økte fra 3,3 for 2015 til 4,1 i 2016. Sist HMS-resultatene var på et slikt nivå var i 2013.

KPI for CO₂-utslipp (tonn) ble etablert for læringsformål i 2016 med basis i de åtte største feltvise utslippskildene i porteføljen, som representerer omtrent 70 prosent av totale utslipp. Resultatene viser samme totale nivå, 2,3 millioner tonn, for 2016 som for 2015, men med feltvise variasjoner. Det er registrert reduserte utslipp på flere felt resulterende fra tiltak for energieffektivisering, men dette oppveies i stor grad av økte utslipp fra driftsrelaterte hendelser og oppstart av Åsgard undervannskompresjon.

Det har ikke blitt registrert alvorlige utslipp til sjø i 2016.

De store omstillings- og endringsprosessene i industrien påvirker risikobildet, og Petoro har i 2016 adressert dette som tema i arbeidet med oppfølging av storulykkerisiko i lisensene. Det har også i 2016 blitt gjennomført flere ledelsesbesøk med fokus på helse,

miljø og sikkerhet på utvalgte felt og installasjoner.

PRIORITERTE MÅL OG OPPGAVER FOR 2016

MODNE FELT

“Petoro skal arbeide for å redusere usikkerheten i reserve- og ressursgrunnlaget, at flere brønner vurderes og besluttes samt at robuste anleggsløsninger blir etablert. Som del av dette skal Petoro arbeide for operasjonelle forbedringer og økt effektivitet, særlig innenfor boring.”

Styringsparametre: Beskrive hvordan Petoro har bidratt til å redusere usikkerheten i reserve- og ressursgrunnlaget og øke antall brønner. Beskrive hvordan Petoro har videreført arbeidet som pådriver for å redusere kostnadene for å sikre lønnsom utvikling og at varige reduksjoner oppnås. Spesielt omtale av Petoros bidrag til økt boreeffektivitet.

Petoros innsats knyttet til de modne feltene har til hensikt å øke utvinningen fra prioriterte felt gjennom valg av gode løsninger for langsiktig feltutvikling, boring av flere brønner per år og mer effektiv boring.

SDØE-porteføljen domineres av store andeler i modne felt. Petoro har i tillegg til det som ligger i dagens planer identifisert mer enn 100 millioner Sm³ i gjenværende reserver og tilleggsressurser med lønnsomhetspotensial fra porteføljen av modne felt. Marginal lønnsomhet, tidskriticalitet og behov for investeringer er faktorer som påvirker realisering. Petoro har over lengre tid arbeidet for å avklare reserve- og ressursgrunnlaget gjennom kartlegging av gjenværende ressurspotensial, og at tilhørende brønnmål blir identifisert slik at feltutviklingsbeslutninger kan tas basert på langsiktige og realistiske planer i lisensene.

Behovet for effektivisering og kostnadsreduksjoner innenfor området boring og brønn har vært en viktig sak for

Petoro gjennom flere år. Som ledd i dette har Petoro fulgt utviklingen i boretakt på ti faste installasjoner på fem utvalgte felt i porteføljen. For dette utvalget er det oppnådd en dobling av antall brønner og halvering av borekostnadene per brønn over de siste tre årene. Dette resultatet kan hovedsakelig tilskrives økt boreeffektivitet, forenkling av brønndesign og økt tilgjengelighet av boreanlegget.

Det har vært oppnådd imponerende resultater innen borefremdrift også i 2016, og feltkostnaden for alle produserende felt ble betydelig lavere enn foregående år. Dette gir et godt utgangspunkt for videre forbedringsinnsats i 2017, men det er nødvendig med nye tiltak for å realisere ytterligere forbedring.

“Petoro skal særlig rette innsatsen mot prosjekter for økt utvinning fra Snorre, Heidrun, Troll og Oseberg. Disse interessentskapene står overfor viktige valg og investerings-beslutninger de nærmeste årene som skal bidra til økt utvinning og redusere risikoen for tap av reserver.”

Styringsparametre: Beskrive hvordan Petoro har bidratt til realisering av prosjekter for økt utvinning på utvalgte felt, herunder vært pådriver for identifikasjon av nye brønnmål, utnyttelse av riggekapasitet og faste boreanlegg.

I tråd med strategien om å realisere verdiene i modne felt, har det i 2016 vært rettet spesiell innsats mot feltene Snorre, Heidrun, Troll og Oseberg.

Petoro har vært en aktiv pådriver gjennom flere år for å realisere lønnsomme reserver på Snorre. Innsatsen har hovedsakelig vært rettet mot å styrke reservepotensialet, som har bidratt til at lisensen i desember 2016 besluttet videreføring av et videreutviklingsprosjekt basert på en havbunnsløsning som legger til rette for 24 nye brønner. Det planlegges for

en investeringsbeslutning i lisensen i 2017 og produksjonsoppstart i 2021. Videreutviklingsprosjektet legger til rette for realisering av betydelige gjenværende verdier i Snorre-feltet.

På Heidrun-feltet har Petoro gjennom egne simuleringstudier økt reservoarforståelsen og bidratt til økte basisreserver på feltet. I løpet av 2016 ble det foretatt konseptvalg for levetidsforlengelse for Heidrun som legger til rette for langsiktig reservemodning. Innsatsen har vært rettet mot å etablere et robust ressursgrunnlag for videreutvikling av feltet, med vekt på de nordlige delene.

I Troll-lisensen har Petoro vært en pådriver for å sikre utnyttelse av riggekapasitet gjennom å gjøre helhetlig vurderinger i prosessene med brønngodkjenning. I tillegg ble det i 2016 også startet arbeid for å vurdere muligheter for produksjon av gasskappen i Troll Vest (Troll fase 3) hvor Petoro har bidratt til at arbeidets omfang og tidsplan sikrer en helhetlig tilnærming til videreutvikling av Troll-feltet.

Petoros innsats i 2016 på Oseberg-feltet har vært rettet mot å øke ressursgrunnlaget for å legge til rette for nye investeringer i prosjektet “Oseberg videreutvikling”.

FELTUTVIKLING

“Petoro skal bidra til valg av gode løsninger for nye feltutbygginger i SDØE-porteføljen slik at disse har tilstrekkelig fleksibilitet til å ivareta nye muligheter og tilrettelegge for langsiktig, lønnsom produksjon.”

Styringsparametre: Beskrive hvordan Petoro har bidratt til valg av gode og lønnsomme løsninger for nye feltutbygginger.

Som del av revidert strategi i 2016 har Petoro fokusert på å øke konkurransekraften i porteføljen. For nye feltutbygginger i planleggingsfasen er det oppnådd betydelige reduksjoner i investeringsestimater, samtidig

som det er beholdt funksjonalitet som sikrer at utvinnbare ressurser er tilnærmet uforandret. Dette betyr at konkurransekraften er økt, noe som gir et forbedret grunnlag for modning av nye lønnsomme prosjekt i porteføljen.

Basert på erfaring har Petoro valgt å fokusere på fleksibilitet i utbyggingsløsningene som legger til rette for at fremtidige muligheter ivaretas, at det tilrettelegges for lang, lønnsom levetid, effektiv og rask bruk av teknologimuligheter for økt utvinning, reservoarbeskrivelse og havbunnsprosessering. I 2016 har Petoro fokusert på å påvirke konseptvalgene i prosjektene Johan Castberg og Johan Sverdrup.

I 2016 ble det brukt ressurser spesielt i oppfølgingen av Johan Sverdrup, se egen omtale nedenfor.

“Petoro skal bidra til å sikre konseptvalg for fase to i Johan Sverdrup som også legger til rette for å realisere volumgrunnlag i de videre fasene.”

Styringsparametre: Beskrive initiativ og tiltak som er iverksatt for å nå målet og hvilke oppnådde resultater og effekter tiltakene har for senere faser.

Petoro har i 2016 bidratt sterkt til valg av konseptløsning for Johan Sverdrup fase 2 som ivaretar den funksjonalitet som er nødvendig for størst mulig verdiskaping. Flere alternativer med ulikt behov for investeringer og tilhørende konsekvenser for funksjonalitet har vært vurdert. Før sommeren ble interessentskapet enig om å opprettholde løsningen fra 2015 med en ny prosesseringsplattform med egen “strøm fra land” modul, i tråd med opprinnelig konseptvalget. Denne løsningen gir også tilstrekkelig kapasitet for installering av fremtidige IOR-tiltak. Prosjektet har blitt modnet gjennom 2016 mot en planlagt DG2 beslutning i mars 2017. Investeringskostnadene har gjennom optimalisering blitt betydelig redusert og prosjektet fremstår i dag som robust. Produksjonsstart for fase 2 er planlagt til andre halvår 2022.

“Petoro skal arbeide for et konseptvalg i Johan Castberg som maksimerer verdi og ivaretar opsjoner for fremtidig utvikling.”

Styringsparametre: Beskrive initiativ og tiltak som er iverksatt for å nå målet og hvilke oppnådde resultater og effekter tiltakene kan få for å sikre gode løsninger for fremtidig utvikling.

I desember ble en DG2 beslutning tatt i lisensen og endelig investeringsbeslutning planlegges tatt i slutten av 2017. Administrasjonens innsats har vært rettet mot å øke verdiskapningsmulighetene i prosjektet samt å opprettholde fleksibilitet i det valgte konseptet.

OVERVÅKING AV STATOILS AVSETNING AV STATENS PETROLEUM “Petoro skal overvåke at Statoil utfører avsetningen av statens petroleum sammen med sin egen i samsvar med avsetningsinstruks gitt til Statoil ASA, herunder bidra til en rettmessig fordeling av inntekter og kostnader.”

“Som en del av selskapets overvåking av Statoils avsetning skal Petoro overvåke avsetningen av statens petroleum med oppmerksomhet på endret markedssituasjon samt saker av stor verdimessig betydning eller av prinsipiell karakter.”

Styringsparametre: Beskrive hvilke initiativ og aktiviteter som er gjennomført og hvilke hensyn som er lagt til grunn for selskapets prioriteringer. Hva slags resultater er oppnådd gjennom aktivitetene og hvilke verdimessige effekter dette har hatt.

“Som en del av selskapets overvåking av Statoils avsetning skal Petoro slutføre revisjonsarbeidet med formelverket for olje- og våtgass.”

Styringsparametre: Rapportere på resultater av revisjons-arbeidet som bør være ferdig i løpet av 1. halvår. Det reviderte formelverk for olje- og våtgass bør være implementert fra og med andre halvår 2016.

All olje og NGL fra porteføljen selges

til Statoil. SDØE sin naturgass avsettes av Statoil sammen med Statoils egen naturgass som en samlet portefølje, men for statens regning og risiko. Petoro har ansvar for å overvåke at Statoils avsetning av SDØEs petroleum oppnår en høyest mulig verdi, samt å sikre en rettmessig fordeling av verdiskapingen. I dette arbeidet konsentrerer Petoro innsatsen om Statoils avsetningsstrategi, saker med stor verdi, samt saker av prinsipiell og insentivmessig karakter. Petoro har i 2016 prioritert å følge opp implementeringen av et nytt oppfølgingssystem for avsetningen. Oppfølgingssystemet vil tilrettelegge for bedre rapportering om løpende virksomhetsutøvelse til Petoro, inkludert måltavle for fellesaktiviteten.

Videre har Petoro bidratt til at revidert formelverk for LPG blir innført fra 2017. Endringene vil gi en mer rettmessig fordeling av verdiskapingen enn tidligere.

Fortsatt krevende markeder for olje og gass gjør at selskapet er opptatt av at produktene blir avsatt i de markeder hvor høyest pris kan oppnås. I denne sammenheng er optimal utnyttelse av kapasitet og fleksibilitet i produksjonsanlegg og infrastruktur av stor betydning og dette har vært et prioritert område for oppfølgingen. Gassens rolle i Europas fremtidige energimiks utfordres i økende grad av EUs energi- og klimapolitikk, en utvikling Petoro følger nøye. Det har blitt gjennomført kontroller for å sikre at SDØE får sin rettmessige andel av kostnader og inntekter relatert til avsetningen.

ØKONOMISTYRING

“Petoro skal;

- ivareta god økonomistyring og kontroll av SDØE i samsvar med Økonomiregelverket i staten og instruks for økonomistyring av SDØE
- utarbeide og følge opp budsjett og prognoser, forestå regnskapsføring og foreta periodiske avviksanalyser og rapportering av SDØEs finansielle

tilstand og utvikling.

- **sikre gode avstemmingsrutiner og oppfølging av at operatørene overholder fristen satt for innrapportering av revisoruttalelser. “**

Petoro har også i 2016 ivaretatt god økonomistyring og kontroll av SDØE i samsvar med Økonomiregelverket i staten og instruks for økonomistyring av SDØE. Petoro har i 2016 implementert ny versjon av regnskapssystemet som gir forbedret ytelse og større muligheter for effektivisering i rapportering av måloppnåelse og resultater. Krav til nytt betalingsformat er innført. Internrevisjonen konkluderte i en vurdering av overordnet styring og kontroll i 2016 at Petoro har god struktur for styring og kontroll.

I tillegg har Petoro styrket kvaliteten i beslutningsprosessene ved å utvide beslutningsgrunnlaget som ligger til grunn for viktige SDØE beslutninger. Petoro har stått for regnskapsføring og foretatt periodiske avviksanalyser og rapportering av SDØEs finansielle tilstand og utvikling i henhold til frister spesifisert i Oppdragsbrevet. Petoro har også sikret gode avstemmingsrutiner og fulgt opp at operatørene overholder fristene som er satt for innrapportering av revisoruttalelser.

Petoro benytter regnskapsleverandør for SDØE- regnskapet. I tillegg til å være opptatt av kvalitet stiller Petoro krav til effektive leveranser også fra vår regnskapsleverandør. Kontrakten har innarbeidet insentivordninger gjennom kontraktsfestet målpris. Dette har resultert i redusert tidsforbruk hos leverandør og lavere kostnader for Petoro. Selskapet fikk også for 2015 ren beretning fra Riksrevisjonen.

RESSURSREGNSKAP 2016

Vedlagte tabeller viser gjenværende reserver for ressurskategoriene 1 til og med 3 samt ressurser for ressurskategoriene 4 til og med 8.

Ressurskategori 1 til 8		Gjenværende utvinnbare ressurser		
		Olje, NGL og kondensat mill Sm ³	Gass mrd Sm ³	Olje-ekvivalenter mill Sm ³
RK 1-3	Reserver	236,7	711,6	948,3
RK 4	Ressurser i planleggingsfasen	63,0	36,1	99,2
RK 5	Utvinning sannsynlig men uavklart	40,8	46,0	86,7
RK 6	Utbygging lite sannsynlig	11,3	9,6	20,9
RK 7	Ressurser i nye funn som ikke er evaluert og mulige framtidige tiltak for økt utvinning	61,0	38,9	99,9
RK 8	Prospekt	18,3	14,8	33,1
Sum		431,2	856,9	12 88,1

Felt	Opprinnelig utvinnbare reserver			Gjenværende reserver		
	Olje og NGL* mill Sm ³	Gass mrd Sm ³	Olje-ekvivalenter mill Sm ³	Olje og NGL mill Sm ³	Gass mrd Sm ³	Olje-ekvivalenter mill Sm ³
ATLA	0,10	0,41	0,51	0,04	0,04	0,08
DRAUGEN	71,60	0,81	72,41	3,06	0,01	3,07
DVALIN	0,30	6,28	6,58	0,30	6,28	6,58
EKOFISK	28,76	7,95	36,71	4,24	0,68	4,91
ELDFISK	7,07	2,17	9,25	1,23	0,14	1,37
EMBLA	0,65	0,34	0,99	0,06	0,13	0,19
FLYNDRE	0,01	0,00	0,01	0,01	0,00	0,01
FRAM H-NORD	0,08	0,00	0,08	0,02	0,00	0,02
GIMLE	0,85	0,26	1,11	0,07	0,05	0,11
GJØA	9,01	10,81	19,82	2,92	4,69	7,60
GRANE	41,68	0,00	41,68	10,83	0,00	10,83
GULLFAKS	115,33	6,92	122,25	4,83	0,00	4,83
GULLFAKS SØR	25,63	25,41	51,04	7,06	11,43	18,49
HEIDRUN	110,32	28,32	138,64	20,15	18,17	38,32
JETTE	0,13	0,00	0,13	0,00	0,00	0,00

Felt	Opprinnelig utvinnbare reserver			Gjenværende reserver		
	Olje og NGL* mill Sm ³	Gass mrd Sm ³	Olje- ekvivalenter mill Sm ³	Olje og NGL mill Sm ³	Gass mrd Sm ³	Olje- ekvivalenter mill Sm ³
JOHAN SVERDRUP	50,25	1,48	51,73	50,25	1,48	51,73
KRISTIN	7,08	5,68	12,76	0,87	1,04	1,92
KVITEBJØRN	16,24	28,94	45,18	5,55	8,95	14,50
MARIA	8,65	0,67	9,32	8,65	0,67	9,32
MARTIN LINGE	4,43	7,75	12,18	4,43	7,75	12,18
NORNE	50,68	5,49	56,17	1,43	1,63	3,06
ORMEN LANGE	7,11	108,82	115,94	2,51	45,20	47,71
OSEBERG	142,31	39,00	181,31	10,34	23,98	34,32
OSEBERG SØR	23,21	7,26	30,47	4,92	3,53	8,45
OSEBERG ØST	9,18	0,13	9,31	2,32	0,02	2,34
REV	0,27	0,80	1,06	0,02	0,00	0,02
SKIRNE	0,70	3,20	3,90	0,10	0,14	0,25
SKULD	1,42	0,09	1,51	0,61	0,01	0,62
SNORRE	85,76	1,99	87,75	20,69	0,08	20,78
SNØHVIT	12,37	67,13	79,51	9,15	54,73	63,89
STATFJORD NORD	13,11	0,65	13,76	1,30	-0,06	1,23
STATFJORD ØST	12,57	1,22	13,79	0,66	0,01	0,67
SVALIN	2,80	0,00	2,80	1,49	0,00	1,49
SYGNA	3,38	0,00	3,38	0,30	0,00	0,30
TORDIS	20,93	1,45	22,38	2,29	0,16	2,45
TROLL	185,69	802,35	988,04	29,46	481,44	510,91
TUNE	1,49	7,47	8,96	-0,05	-0,36	-0,40
URD	1,98	0,07	2,05	0,45	0,01	0,45
VALEMON	0,90	4,98	5,88	0,68	3,69	4,37
VEGA	5,52	4,95	10,47	2,95	2,84	5,79
VESLEFRIKK	21,74	2,07	23,81	0,59	0,81	1,40
VIGDIS	21,48	0,54	22,02	3,01	0,00	3,01
VISUND	15,39	16,69	32,08	5,96	13,12	19,08
VISUND SØR	1,29	1,79	3,07	0,48	0,97	1,45
ÅSGARD	70,03	76,31	146,35	10,47	18,11	28,58
Totalt	1209,49	1288,65	2498,14	236,70	711,58	948,28

* Inkluderer kondensat

YTRE MILJØ 2016

ÅRSRAPPORT

CO₂-UTSLIPP PÅ SAMME NIVÅ

Utslippene av karbondioksid (CO₂) fra SDØE-porteføljen i 2016 var på samme nivå som i 2015 og utgjorde totalt 3,2 millioner tonn. Sett i forhold til de totale utslippene på norsk sokkel utgjorde SDØEs andel av utslippene 24 %. CO₂-utslipp per produsert enhet økte fra 8,1 kg/boe til 8,2 kg/boe. Dette er 10 % lavere enn for norsk sokkel totalt sett, hvor utslipp per produsert enhet var 9,1 kg/boe. Økningen i CO₂-utslipp per produsert enhet skyldes at produksjonen gikk ned med ca. 2 %, mens de totale CO₂-utslippene var tilnærmet uforandret.

De rapporterte CO₂-utslippene inkluderer utslipp fra offshore installasjoner, landanlegg og flyttbare rigger. Utslippene fra offshore installasjoner gikk ned med 2 %, mens utslipp fra landanlegg økte i hovedsak som følge av endringer i utslippsberegningene. Aktivitetsnivå og CO₂-utslipp fra flyttbare rigger er omtrent uendret fra 2015 til 2016.

Utslipp av nitrogenoksider (NO_x), flyktige hydrokarboner unntatt metan (nmVOC), svarte kjemikalier og olje i vann gikk ned, mens utslipp av svoveldioksid var på samme nivå som i 2015. Endringer i fargekoden til enkelte kjemikalier har medført økning i utslipp av røde kjemikalier.

OM ÅRSRAPPORT FOR YTRE MILJØ

Utvikling av utslippene relatert til SDØE sine eierandeler presenteres både som absolutte årlige utslipp og som spesifikke utslipp, dvs. utslipp pr. produsert enhet. Spesifikke utslipp gir et mer representativt bilde av den historiske utviklingen enn hvis man kun ser på de absolutte utslippstallene. Årsrapporten for ytre miljø viser de siste års utslipp til luft (CO₂, NO_x,

SO_x og nmVOC) og til sjø (produsert vann, olje og kjemikalier).

Grafer og figurer som presenteres i denne rapporten er basert på operatørens rapportering til Norsk olje & gass og Miljødirektoratet for 2016. Alle utslippstallene og figurene er relatert til SDØEs portefølje, og beregnes ut fra installasjonenes totale utslipp i forhold til SDØEs eierandeler i feltene. Kun utslipp som omfattes av rapporteringskravene i Opplysningspliktforordningen er inkludert.

Rapporterte utslipp allokeres ikke etter eierskap i produksjonen, men knyttes til utslippspunkt. Det vil si at utslipp knyttet til nedstrøms prosessering av SDØEs olje- og gassproduksjon, på innretninger SDØE ikke har eierandeler, ikke er inkludert i dette utslippsregnskapet. Tilsvarende vil prosessering av all olje og gass på innretninger SDØE har eierandeler i inkluderes i utslippsregnskapet, uavhengig av om SDØE har eierandeler i oppstrømsfeltene.

Klimagasser: Klimagasser er en samlebetegnelse på de seks gassene som omfattes av Kyoto-protokollen: karbondioksid (CO₂), metan (CH₄), lystgass (N₂O) og de tre fluorholdige gassstypene HFK-er, PFK-er og svovelheksafluorid (SF₆). Hovedtyngden av utslippene av klimagass utgjøres av CO₂, med ca. 82 % målt i CO₂-ekvivalenter.

CO₂-ekvivalent: CO₂-ekvivalent er en enhet som beskriver den effekten en gitt mengde av en drivhusgass har på

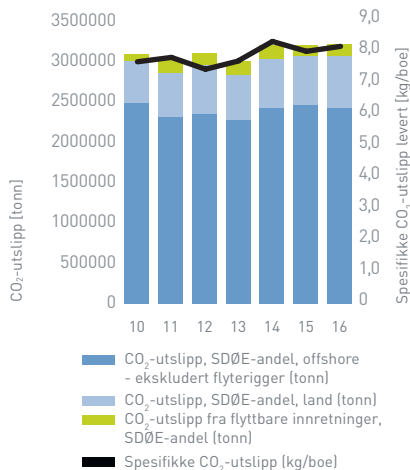
den globale oppvarmingen, omregnet til CO₂-utslipp med tilsvarende effekt. Øvrige drivhusgasser har et annet oppvarmingspotensiale enn CO₂, og utslipp av disse gassene omregnes derfor til CO₂-ekvivalenter i et klimaregnskap.

CO₂-avgift og kvotehandel: CO₂-avgift og klimakvoteloven er de sentrale virkemidlene for å redusere utslipp av CO₂ i Norge. CO₂-avgiften var i 2015 på 1,00 kr/l olje og 1,00 kr/Sm³ gass. Kvoter er betegnelsen på fritt omsettelige tillatelser

til utslipp av klimagasser. Én kvote tilsvarer utslipp av ett tonn karbondioksid (CO₂). Prisen på en klimakvote blir avgjort av markedet og bestemmes av tilbud og etterspørsel.

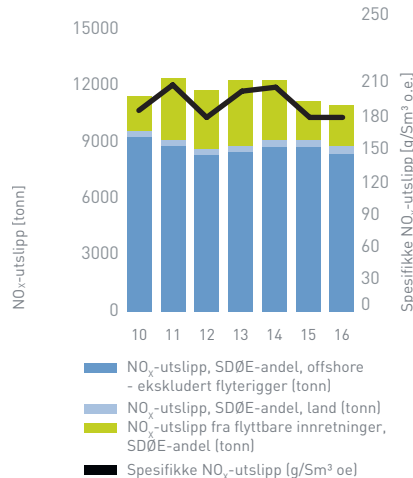
Norskeutslipp.no: norskeutslipp.no er en nettside utarbeidet av Miljødirektoratet. Nettsiden gir en oversikt over utslipp til luft og vann fra alle sektorer i Norge, inkludert petroleumsvirksomheten.

CO₂

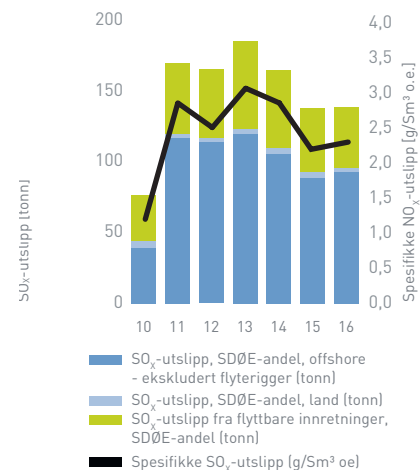
Figur 1: SDØE sine årlige CO₂-utslipp, samt utslipp pr. produsert enhet olje og gass.

NO_x

Figur 2: SDØE sine NO_x-utslipp, samt utslipp pr. produsert enhet olje og gass.

SO_x

Figur 3: SDØE sine SO_x-utslipp, samt utslipp pr. produsert enhet olje og gass.

Utslipp til luft

STABILE CO₂-UTSLIPP

SDØE sine CO₂-utslipp i 2016 var 3,2 millioner tonn – på samme nivå som de to foregående årene. De største økningene stammer fra Kårstø og Åsgard, mens de største reduksjonene kommer fra Norne, Varg og Ormen Lange.

SDØE sine CO₂-utslipp fra permanente offshore-anlegg i 2016 var 2,4 millioner tonn, dvs. 2 % reduksjon i forhold til 2015. Dette utgjør 75 % av SDØE sine totale CO₂-utslipp i 2016. Den største nedgangen i CO₂-utslipp skyldes Norne. Grunnen er revisjonsstans og redusert bruk av sjøvannsinjeksjonspumper på grunn av pumpehavari. Varg ble nedstengt i juli. Den største økningen i CO₂-utslipp fra permanente offshore anlegg er fra Åsgard hvor økningen

skyldes et økt brenngassforbruk etter oppstart av Åsgard subsea kompresjonsanlegg.

SDØE sine CO₂-utslipp fra flyttbare innretninger i 2016 var 0,14 millioner tonn, omtrent på samme nivå som i 2015. CO₂-utslipp fra flyttbare innretninger utgjorde 4 % av SDØE sine totale CO₂-utslipp i 2016. Utslipp fra flyttbare rigger er hovedsakelig fra produksjonsboring, men brønnvedlikeholdsarbeid og flotell utgjør også en liten del av disse utslippene. Hovedbidragsyteren til CO₂-utslippet fra flyttbare innretninger er Troll som i 2016 stod for 57% av utslippene. Boreaktivitet på Snøhvit, Johan Sverdrup og Martin Linge ga økte utslipp i 2016. På Ormen Lange foregikk det ikke boring i 2016, noe som ga en betydelig utslippsreduksjon for dette feltet sammenlignet med 2015.

Gøteborgprotokollen: Under Gøteborgprotokollen, som trådte i kraft i 2005, vurderes ulike gasser som fører til forsurening, overgjødning og dannelse av bakkenær ozon. Protokollen omhandler svoveldioksid (SO₂), nitrogenoksider (NO_x), ammoniakk (NH₃) og flyktige organiske forbindelser (nmVOC).

NO_x: Nitrogenoksider (NO_x) er avgasser som utskilles ved forbrenning av olje og gass. NO_x fører til sur nedbør og økt konsentrasjon av bakkenært ozon.

Utslippene kan gi skadelige effekter på økosystemer og vegetasjon. I tillegg gir de helseskader for mennesker.

Næringslivets NO_x-fond: Oppstart i 2008. Fondet drives etter selvkostprinsippet. Alle midler som fondet mottar vil bli brukt til fondets formål: Redusere NO_x-utslipp på en kostnadseffektiv måte.

PEMS (Predictive Emission Monitoring System): En PEMS er en empirisk data modell som bygger på målte

sammenhenger mellom kvaliteten på luft og brennstoff til forbrenningsprosessen, prosessens driftsparametere og utslipp til luft med avgassen. Typiske driftsparametere er trykk, temperatur, last og turtall. Når modellen er etablert vil systemet på basis av målte prosessparametere beregne utslipp til luft med høy grad av nøyaktighet.

De rapporterte utslippene fra Kårstø omfatter kun utslipp som er underlagt offshore beskatning. Tidligere var det antatt at dette utgjorde 44% prosent av de totale utslippene fra Kårstø, men etter Kårstø i 2016 fikk et nytt sonekart ble denne andelen økt til 49%. Kårstø har derfor den største økningen i CO₂-utslipp sammenlignet med alle onshore og offshore anleggene fra 2015 til 2016. På Melkøya landanlegg har det også vært en økning i CO₂-utslipp grunnet økt fakling, samt bedre driftsregularitet og flere driftsdøgn.

Hovedbidragsyterne til de totale CO₂-utslippene er Troll, Åsgard, Melkøya landanlegg, Oseberg og Gullfaks, som til sammen utgjør 52 % av de totale CO₂-utslippene.

De spesifikke utslippene av CO₂ har gått opp fra 8,1 kg/boe til 8,2 kg/boe siden 2015. Utslipp fra NCS var 9,3 kg/boe i 2015 og 9,1 kg/boe i 2016. Forskjellen i spesifikke utslipp mellom SDØE-porteføljen og norsk sokkel totalt sett er at Troll gass, som er elektrifisert, utgjør en større del av SDØEs portefølje.

LITEN NEDGANG I NO_x-UTSLIPP

SDØE-utslipp av NO_x har gått ned med 2 %, og utslipp pr. produsert enhet olje og gass har også gått litt ned. Reduksjonen skyldes i hovedsak at det ikke har vært noe boreaktivitet på Ormen Lange, nedstengning av Varg og redusert boreaktivitet på Gullfaks Sør og Oseberg. Nedgangen på Oseberg kan også delvis forklares med at en lavere NO_x utslippsfaktor er brukt på Oseberg C sammenlignet med 2015.

Åsgård har størst økning i utslipp sammenlignet med 2015. Dette skyldes økt diesel og brenngassforbruk på Åsgard A og økt boreaktivitet fra flyttbare innretninger. Snøhvit og Johan Sverdrup rapporterer til NO_x-utslipp fra boreaktivitet fra flyttbare innretninger. På Heidrun har det også vært en betydelig økning i utslipp sammenlignet med 2015, dette skyldes økt boreaktivitet fra flyttbare innretninger,

problemer med SCR-reneanlegget for hovedmotorene på Heidrun B, samt det er første hele året Heidrun B har vært på feltet.

Hovedbidragsyterne til NO_x-utslippet er Troll, Oseberg, Heidrun og Gullfaks og de utgjør 56 % av de totale NO_x utslippene. Troll står for om lag 24 % av totale utslippene. NO_x-utslipp er nesten på samme nivå som i 2015 for Troll og Gullfaks.

SDØE sine NO_x-utslipp fra flyttbare innretninger i 2016 var 2130 tonn og er en økning på 5 % fra fjor. NO_x-utslipp fra flyttbare innretninger utgjorde 19 % av totale SDØE sine totale NO_x-utslipp i 2016. Hovedbidragsyteren til NO_x-utslippet fra flyttbare innretninger er Troll.

I henhold til den reviderte Gøteborgprotokollen som ble underskrevet i mai 2012 er Norges nye mål å redusere nasjonens totale NO_x-utslipp til 151 000 tonn i 2020. De totale NO_x-utslippene i 2015 var 134 100 tonn.

Næringslivets NO_x-fond, som store deler av olje- og gass-virksomheten er tilknyttet, har forpliktelser for NO_x som er gitt i Miljøavtalen for NO_x 2011-2017. Der er det totale målet for perioden 2011-2017 er en reduksjon på 16000 tonn NO_x. Målet for 2011 og 2012 var en reduksjon på henholdsvis 3000 og 2000 tonn NO_x, disse forpliktelsen er oppnådd. Målet for 2013 og 2014 tilsammen er en reduksjon på 4000 tonn NO_x. Disse forpliktelsene er også oppnådd. Målet for 2015 og 2016 tilsammen er også en reduksjon på 4000 tonn NO_x. Totale utslippsoversikten for 2016 er ikke tilgjengelig enda.

STABILE SO_x-UTSLIPP

De totale SO_x-utslippene er på samme nivå som i 2015, 138 tonn. Åsgard stod for 48 % av SDØE's SO_x-utslipp i 2016. Årsaken til dette er utslipp av H₂S-gass via kaldfakkell. Troll stod for 20 % og utslipp kommer hovedsakelig fra borerigger på Troll.

SO_x: SO_x er en samlebetegnelse på Svoveloksider (SO, SO₂ og SO₃). Av disse er det Svoveldioksid (SO₂) som det blir dannet mest av ved forbrenning, ettersom SO og SO₃ dannes i påfølgende kjemiske prosesser. Det settes derfor ofte likhetstegn ved utslipp av SO_x og SO₂. SO_x dannes ved forbrenning av stoffer som inneholder svovel, i hovedsak olje og kull, samt ved en rekke industriprosesser.

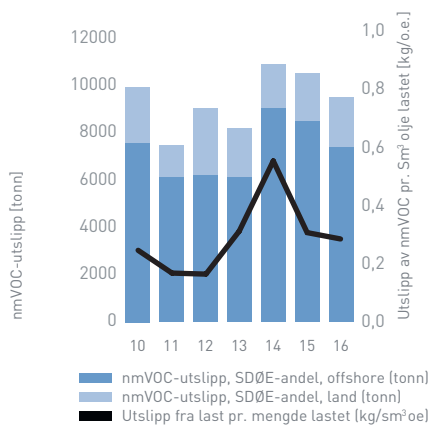
SO_x-gasser fører til sur nedbør, noe som gir forsurening av vassdrag, og skader på bygninger og annen infrastruktur. Ved inhalering har gassen også negative effekter på menneskers luftveisystem.

nmVOC: nmVOC (non-methane Volatile Organic Compounds) er en samlebetegnelse på flyktige organiske forbindelser unntatt metan. Gassene

dannes og slippes ut ved lagring og lasting av råolje

Når nmVOC reagerer med nitrogenoksider (NO_x) under påvirkning av sollys dannes ozon. Høye nivåer av ozon nær bakken kan føre til skader på helse, vegetasjon og materialer. nmVOC påvirker drivhuseffekten ved at det dannes CO₂ når nmVOC reagerer med luft i atmosfæren.

nmVOC

Figur 4: SDØE sine nmVOC-utslipp, samt utslipp fra lastning av olje pr. enhet olje lastet.

Den største nedgangen i SO_x -utslipp har vi på Ormen Lange, Gullfaks Sør og Oseberg. På Ormen Lange skyldes nedgangen at det ikke har vært brønn – og boreoperasjoner i 2016, mens det har vært redusert bore- og brønnoperasjoner på Gullfaks Sør og Oseberg.

Den største økningen ligger hos Troll, Snøhvit og Heidrun. Johan Sverdrup har også begynt å rapportere utslipp fra boring som medfører til økning i totale SO_x -utslipp. Økningen på Troll skyldes mange bore- og brønnoperasjoner, som har medført en 11 % økning både i dieselforbruk, og SO_x -utslipp. Snøhvit har også hatt boreoperasjoner på feltet i 2016, og har dermed fått utslipp til luft i 2016. Heidrun har oppgang i SO_x -utslipp da det er første hele året Heidrun B har vært på feltet. Sammenlagt utjevner økningene og nedgangene hverandre, og totale SO_x -utslipp var på samme nivå som i 2015.

SDØE sine SO_x -utslipp fra flyttbare innretninger i 2016 var 43 tonn, og er en nedgang på 4 % fra fjor. SO_x -utslipp fra flyttbare innretninger utgjorde 31 % av totale SDØE sine totale NO_x -utslipp i 2016.

I henhold til den reviderte Gøteborgprotokollen er Norges nye mål at nasjonens totale SO_x -utslipp skal være 22 000 tonn i 2020. De totale SO_x -utslippene i 2015 var 16 200 tonn. Prosessindustrien i Norge er den dominerende kilden til utslipp av SO_x , hvor metallindustrien er den klart viktigste

NEDGANG I UTSLIPP FRA OLJELASTING

De totale utslippene av flyktige organiske forbindelser unntatt metan (nmVOC) fra felt SDØE har eierandeler i har gått ned med 10 % i 2016.

Kilder til utslipp av nmVOC er uforbrente hydrokarboner og diffuse prosessutslipp, samt utslipp fra lagring og lastning av olje. Utslipp fra lastning av olje står for 56 % av SDØEs totale utslipp av nmVOC, diffuse utslipp står for 27 %, utslipp fra olje lagring og uforbrente hydrokarboner står hver for 11 % og 5 %.

SDØEs andel av nmVOC utslipp fra lastning av olje gikk ned med om lag 9 % til 5400 tonn i 2016, mens volum olje lastet gikk opp med 5 %. SDØE sin andel av utslipp av nmVOC fra lastning fra Åsgard, Gullfaks og Norne gikk ned med henholdsvis omlag 720, 305, 193 tonn, mens Heidrun gikk opp 416 tonn i 2016.

Ny metode og beregning av metan og NMVOC utslipp fra diffuse kilder og kaldventilering er implementert fra og med januar 2017 og er pålagt av myndighetene at det skal brukes i årsrapportene for 2017. Men den nye beregningsmetode er allerede implementert på mange felter og dette medførte til en reduksjon på 29 % av diffuse nmVOC utslipp. Snorre har en stor økning siden de har tatt i bruk ny metode for å beregne diffuse utslipp. Sture terminalen har også en stor økning men grunnen til det er ikke kjent.

Utslipp fra lagring av olje har økt med 109% mens oljelagringsvolumer har gått ned med 14 %. nmVOC-anlegget på Heidrun B har nesten ikke vært i drift og økningen skyldes det. Utslipp av uforbrent hydrokarboner ligger på samme nivå som i fjor.

Store feltkomplekser som Gullfaks og Åsgard leverer olje fra andre felt og satellitter til markedet. SDØE sin olje lastingsvolumer samsvarte til 27 % av total olje lastet i 2016.

I henhold til Gøteborgprotokollen hadde Norge forpliktet seg til å redusere utslippene av nmVOC til 195 000 tonn i 2010. Utslippene var i 2015 på 134 400 tonn, godt under forpliktelsen. Olje- og gassvirksomheten stod for om lag 28 % av de totale utslippene.

I henhold til den reviderte Gøteborgprotokollen er Norges nye mål å redusere nasjonens totale nmVOC-utslipp til 131 000 tonn i 2020.

Utslipp til sjø

NEDGANG I UTSLIPP AV PRODUSERT VANN

SDØEs utslipp av produsert vann var i 2016 på 32,7 millioner m³. Dette er en nedgang på 5 % fra 2015.

Troll, Gullfaks, Snorre, Norne, Draugen og Veslefrikk stod for 89 % av utslippene av produsert vann fra felter SDØE har eierandeler.

Vannkuttet – andelen vann av væskeproduksjonen (summen av olje og vann), ligger på 69 %. Dette er samme nivå som i 2015. Vannkuttet har økt fra 42 % i 2003 til 69 % i 2016, og det er forventet at vanninnholdet vil fortsette å øke i årene fremover.

Draugen, Norne, Gullfaks og Troll hadde alle et vannkutt på over 72 %, noe som er med på å forklare de store utslippene av produsert vann fra disse feltene.

Troll er en av de største utslippskildene til lavradioaktivt avfall i Nordsjøen. Radioaktive forbindelser som forekommer naturlig i reservoaret følger produksjonsstrømmen og slippes ut med produsertvannet. Utslippene har gått ned 4 % fra 2015 til 2016.

NEDGANG I UTSLIPP AV OLJE

Utslipp av olje fra produsertvann i 2016 var 431 tonn. Dette er en nedgang på 3 % fra 2015. Utslipp av produsert vann har gått ned med 5 % fra 2015. Produsertvann mengder har gått ned i Troll, Norne og Draugen. Norne har også hatt en lavere konsentrasjon av olje i produsertvann. Det er disse endringene som hovedsakelig har medført nedgang i utslipp

av olje med produsertvann. Vannmengden i brønnstrømmen ble redusert i Norne feltet pga. havari i vanninjeksjonspumpene, dette medførte lavere utslipp av produsertvann til sjø, i tillegg har også Norne hatt revisjonsstans i 2016 som førte til noe mindre produksjon av vann. Økte mengder av injisertvann på Draugen har medført mindre utslipp av produsertvann til sjø.

Utslipp av olje fra produsertvann kommer hovedsakelig fra Troll deretter fra Gullfaks, Snorre, Norne, Draugen og Veslefrikk. Utslipp av olje fra produsertvann har økt på Gullfaks, Snorre og litt på Veslefrikk. Økning på Gullfaks og Snorre skyldes økt konsentrasjon av olje i vann. Utslipp av produsertvann fra Gullfaks har gått ned 1 % mens det har økt 15 % på Snorre. Snorre har hatt utfordringer med emulsjoner som førte til økning i oljekonsentrasjon. Veslefrikk har lavere oljekonsentrasjon, men økte mengder vannutslipp til sjø medfører en økning i den totale oljemengden.

Oljeutslipp fra andre kilder gikk opp med 16 %, den største andelen kommer fra Troll og skyldes økning av akutte oljeutslipp fra feltet. Norne har også bidratt til økningen pga. økt olje utslipp i forbindelse med jetting.

Utslipp av olje skjer hovedsakelig gjennom utslipp av produsert vann, og denne utslippskilden stod for 94 % av utslippene i 2016. Andre kilder til utslipp av olje er olje i drenasjevann, fortegningsvann og vann fra jetting (en metode blant annet benyttet for vasking av separatorer), samt akutte oljeutslipp. Av disse andre kildene sto de akutte utslippene for 14 % i 2016, mot 7 % i 2015. Akutte utslipp bidro dermed med 0,8 % av de totale oljeutslippene i 2016. Økning i akutte utslipp

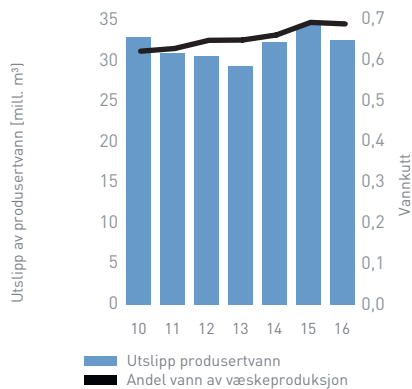
Lavradioaktivt avfall: Norsk olje- og gassvirksomhet genererer årlig omkring 25 tonn fast spesialavfall som har et forhøyet innhold av naturlig forekommende radioaktive stoffer. Dette spesialavfallet betegnes på norsk som lavradioaktive avleiringer (LRA) og på engelsk som LSA scale (Low Specific Activity Scale) eller NORM (Natural Occuring Radioactive Materials). LRA avsettes som forsteininger og slagg i prosess- og produksjonsutstyr og er uønsket av produksjonsmessige årsaker. Ikke alle avleiringer er radioaktive,

men fra noe av avfallet er strålingen forhøyet i forhold til bakgrunnsstrålingen. Stråledosene er imidlertid ubetydelige. Den stråledose som offshorearbeidere mottar i forbindelse med LRA-arbeid er mindre enn én prosent av naturlig bakgrunnsstråling i Norge. I olje- og gassindustrien er lavradioaktive avleiringer et avfallsproblem mer enn det er et helse- og arbeidsmiljøproblem.

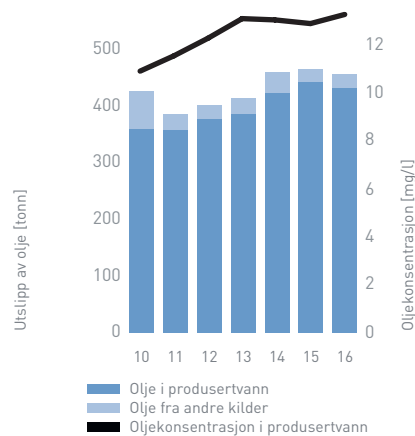
OSPAR-konvensjonen: Formålet med Oslo-Paris-konvensjonen (OSPAR)

er å beskytte det marine miljøet mot forurensning. Konvensjon om beskyttelse av det marine miljø i det nordøstlige Atlanterhav, som er konvensjonens fulle navn, ble ferdigforhandlet i 1992, og erstattet de tidligere Oslo- og Paris-konvensjonene. Gjennom arbeidet i konvensjonens gruppe for olje- og gassvirksomhet utveksler landene erfaring med regulering av industrien, avtaler, prosedyrer og framgangsmåter. Konvensjonen danner basis for nasjonal lovgivning om utslipp av borekaks.

UTSLIPP PRODUSERT VANN

Figur 5: Utslipp av produsert vann, samt andel vann av væskeproduksjonen (olje + vann).

UTSLIPP OLJE

Figur 6: Totale utslipp av olje til sjø, samt oljekonsentrasjon i produsert vann.

skyldes hovedsakelig økning i akutte utslipp fra Troll.

I 2016 var det et felt som SDØE har eierandeler i som hadde en oljekonsentrasjon over myndighetskravet på 30 milligram olje pr. liter produsert vann sluppet ut til sjø. Dette var Heimdal. Det er produsertvann hovedsakelig fra satellitt feltet Vale som prosesseres i Heimdal. Heimdal har tidligere injisert all produsertvann og utslipp i 2016 skyldes testing av midlertidig og nytt renseanlegg som medførte at injeksjonsbrønnen kom ut av drift i en periode. Men mengde olje som ble sluppet til sjø er 0,004 % av de totale utslippene av olje til sjø fra produsertvann og har derfor ikke stor betydning for de totale utslippene.

Troll, Draugen, Gullfaks, Norne, Snorre og Veslefrikk var de største bidragsyterne og stod for til sammen 93 % av utslippene av olje. Veslefrikk har den høyeste oljekonsentrasjonen av disse på 23 mg/l.

Analysemetode for olje i vann: Etter utfasingen av IR/Freon-metoden i 2002, ble det innført en ny standardmetode for analyse av dispergert olje i vann, ISO-9377-2, også kalt oljeindeks. Dette ble gjort i henhold til krav fra SFT (nå Miljødirektoratet) og konvensjonen om vern av det marine miljø i det nordøstlige Atlanterhav (OSPAR). Metoden kvantifiserer hydrokarboner med kokepunkt tilsvarende hydrokarbonfraksjonen $C_{10} - C_{240}$. Denne metoden ble brukt frem til 2007, da

metoden ble modifisert til ISO 9377-2 (Mod), som også inkluderer den mer flyktige hydrokarbonfraksjonen $C_7 - C_{10}$. Modifikasjonen av analysemetode gjør at en ikke kan sammenligne resultater direkte fra og med 2007 med resultater før 2007. ISO 9377-2 (Mod)-metoden gir teoretisk noe høyere resultat for konsentrasjonen av olje i vann, avhengig av hvor stor andel de lette komponentene utgjør av sammensetningen av oljen på det enkelte felt. Fra og med 2007 er myndighetskravet for maksimum tillatt

oljeinnhold i utslippsvann (månedssnitt) 30 mg/l mot tidligere 40 mg/l.

Utslipp av kjemikalier

ØKNING I UTSLIPP AV RØDE KJEMIKALIER OG REDUKSJON I SVARTE KJEMIKALIER

Norsk oljeindustri er flinke på miljøvennlig kjemikaliebruk, men det vil fortsatt være fokus på null utslipp av miljøskadelige kjemikalier. Filosofien om nullutslipp ble lansert i 1997, og siden da har det vært en meget positiv utvikling på norsk sokkel. De seks siste årene har det imidlertid vært en økning i utslipp av røde kjemikalier, og utslipp av svarte kjemikalier har begynt å gå ned i 2015 etter tre års økning mellom 2011 og 2014. Selv om offshorenæringen nærmer seg null miljøskadelige utslipp til sjø, er det fortsatt et viktig mål å redusere disse utslippene ytterligere der det er mulig. I Stortingsmelding nr. 58 (1996–1997), "Miljøvernpolitikk for en bærekraftig utvikling", ble disse målene første gang beskrevet.

Kjemikalier er fortsatt nødvendige på norsk sokkel av tekniske og sikkerhetsmessige årsaker, men de brukes på miljøets premisser. Kjemikalier relatert til boreoperasjoner utgjør desidert mest av det totale utslippet av kjemikalier med 64 % for SDØE's portefølje, og 69 % for hele norske olje og gass industri sett under ett.

Kjemikalier deles inn i grønne, gule, røde og svarte kategorier i henhold til myndighetenes regelverk der røde og svarte kjemikalier kategoriseres som miljøfarlige (se beskrivelse av kategorisering på neste side). Kjemikalier som slippes ut på sokkelen er nå i all hovedsak i gul og grønn kategori.

Kjemikalieutslipp i grønn og gul kategori har vært ganske stabile og ligger på om lag 32 000 tonn sammenlignet med 32 500 tonn i 2015, for felter SDØE har eierandeler i. Totalforbruket har en økning på 7 % sammenlignet med 2015, dette skyldes blant annet at det nye feltet Johan Sverdrup har begynt å rapportere aktivitet, samt økt forbruk av bore- og brønn kjemikalier på Gullfaks.

Utslipp av svarte kjemikalier hadde en nedgang i 2016 fra 2,6 tonn til 0,8 tonn. Troll har ikke brukt svarte kjemikalier for boreoperasjoner i 2016, dette bidrar mest til reduksjonen av utslipp av svarte kjemikalier. Hovedbidragene til utslipp av sorte kjemikalier kommer fra Åsgard (37%) og Gullfaks (35%). Svarte kjemikalieutslipp fra Åsgard er hovedsakelig hylsetetningsolje på thrustersystemet, og fra Gullfaks er det brannskum. 14 felt som SDØE har eierandeler i rapporterte utslipp av svarte kjemikalier i 2016.

Utslipp av svarte kjemikalier kommer generelt fra eldre installasjoner som har hydraulikkssystemer uten retur for hydraulikkvæsken. Hydraulikkvæskene er i stor grad erstattet av mer miljøvennlige kjemikalier, men det er fremdeles en del eldre kjemikalier igjen i hydraulikksystemene. Det slippes ut sort stoff fra brannvernkjemikalier i forbindelse med testing av utstyr, det har pågått en utskifting av sorte brannvernkjemikalier etter at det ble forbudt å bruke organohalogenholdige brannskum, disse blir erstattet av rødt klassifiserte kjemikalier som ikke inneholder organohalogener.

Utslipp av røde kjemikalier økte fra 7,6 til 11,7 tonn i 2016. 31 felter i SDØE sin portefølje slapp ut røde kjemikalier. Draugen bidrar mest til økningen i utslipp av røde kjemikalier og

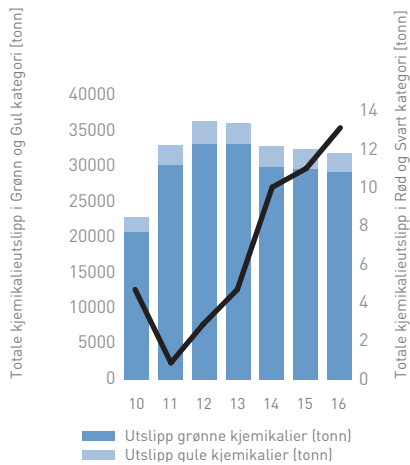
Miljøevaluering av kjemikalier, Inndeling i henhold til

Miljødirektoratets kategorier

Operatørselskapene vurderer kjemikalier ut fra deres miljøegenskaper. Som en generell kjøreregulering blir kjemikalier kategorisert som følger:

- **Svart:** Kjemikalier som i utgangspunktet ikke tillates sluppet ut. Tillatelse gis i spesielle tilfeller.
- **Rød:** Kjemikalier som er miljøfarlige og som dermed bør skiftes ut. Krav gitt i tillatelsen at de spesielt prioriteres for substitusjon.
- **Gul:** Kjemikalier som er i bruk, men som ikke er dekket av noen av de andre kategoriene. Gis normalt tillatelse uten spesifiserte vilkår.
- **Grønn (PLONOR):** Kjemikalier som står på OSPARs PLONOR-liste, og som er vurdert til å ha ingen eller svært liten negativ miljøeffekt. Gis tillatelse uten spesifiserte vilkår.

KJEMIKALIER

Figur 7: SDØEs andel av kjemikalieutslipp pr. år.

så kommer Åsgard, Oseberg Sør og Gullfaks. Fargekoden til en komponent i oljeutskiller brukt på Draugen er endret etter nye testresultater og dette medførte økt forbruk og utslipp av røde kjemikalier på Draugen. Stoffet hypokloritt (biocid) er omklassifisert fra gul til rød som førte til en økning i rødt kjemikalie utslipp fra Åsgard og Oseberg Sør. Økningen på Gullfaks skyldes hovedsakelig omklassifiseringen av emulsjonsbryterne og flokkulant fra gult til rødt. Største bidragstyren til utslippene er Draugen og Troll hver med 17 %, deretter kommer Heidrun med 14 % fulgt av Oseberg Sør og Åsgard med 12 % hver. Snorre har størst reduksjon i utslippene og utslippet er redusert fra 2 tonn i 2015 til 0,4 tonn i 2016.

Rapporten er utarbeidet av add energy på oppdrag fra Petoro

Redaksjon: Marianne Eskeland og Line Geheb

Produksjon: Megabite

Foto: Christian Romberg, DEA

Driller at Johan Sverdrup field – Foto: Kjetil Eide, Statoil

STYRING OG KONTROLL

—	
Styret i Petoro AS	Side 38
Ledelsen i Petoro AS	Side 40
Eierstyring og selskapsledelse	Side 42
Redegjørelse for samfunnsansvar	Side 46

STYRET I PETORO

Fra venstre: Heidi I. Nes, Per-Olaf Hustad, Gunn Wærsted, Brian Bjordal, Trude J. H. Fjeldstad, Per A. Schøyen og Ove Skretting.
(Foto: Kjetil Alsvik)

GUNN WÆRSTED**Styreleder**

Valgt inn i styret: 2014

Øvrige styreverv: Styreleder Telenor

Utdanning: Siviløkonom ved Handelshøyskolen BI

Karriere: Konserndirektør i DnB med ansvar for Kapitalforvaltnings- og Livsforsikringsområdet i tillegg til å være administrerende direktør i Vital Forsikring ASA og medlem av konsernledelsen (1999 - 2002); administrerende direktør i SpareBank 1 Gruppen AS og leder av SpareBank 1 Alliansen (2002 - 2007). Globalt ansvarlig for Wealth Management, leder av Nordea Bank Norge og medlem i konsernledelsen i Nordea (2007-2016).

PER A. SCHØYEN**Styremedlem**

Valgt inn i styret: 2007

Yrkessituasjon: Rådgiver

Utdanning: Jurist, div. program for ledelse

Karriere: Partner i KLUGE fra 2005 – 2014. Ansatt i Esso/ExxonMobil 1977–2004, leder for Corporate Affairs fra 1989; andre stillinger i Norge og utland. For øvrig politi- og dommerfullmektig samt vitenskapelig assistent UiO.

PER-OLAF HUSTAD**Styremedlem**

Valgt inn i styret: 2014

Yrkessituasjon: Selvstendig næringsdrivende.

Øvrige styreverv: Styreleder i NOBU Group AS

Utdanning: Sivilingeniør petroleumsteknologi fra NTH (nå NTNU)

Karriere: Statoil fra 1976 til 1980, deretter over 30 år i Shell med bl. a. lederstillinger i operatørselskap og store prosjekter; som direktør for leting og utvinning for Shell i Norge til 2012.

HEIDI IREN NES**Styremedlem****(Ansattes representant)**

Valgt inn i styret: 2016

Yrkessituasjon: Senior rådgiver, Marked og avsetning, Petoro AS

Utdanning: Siviløkonom fra Norges Handelshøyskole, Bergen

Karriere: Controller i Økonomiavdelingen i Petoro AS og i Subsea 7 Norway

BRIAN BJORDAL**Nestleder**

Valgt inn i styret: 2016

Yrkessituasjon: Selvstendig næringsdrivende

Øvrige styreverv: Nestleder Helse Fonna; medlem i Sikkerhetsutvalget oppnevnt av regjeringen

Utdanning: Sivilingeniør, BSc, Heriot Watt University, Edinburgh

Karriere: Fra 1977 -79: Stoltz Røthing (bygg & anlegg); 1979 - 84: Taugbøl & Øverland; 1984 - 2001: Statoil ASA, overingeniør rør & strukturer; leder Rør og Platform Inspeksjon, oppdragsleder Europipe utbygging, leder tidligfaseutredninger Europipe II, Åsgard Transport, Ekofisk by-pass, Franpipe, direktør Prosessanlegg Kårstø, direktør Troll / Sleipner området (Utbygging og Produksjon Norge); 2001 - 2015: Gassco AS, administrerende direktør.

TRUDE J. H. FJELDSTAD**Styremedlem**

Valgt inn i styret: 2015

Yrkessituasjon: Administrerende direktør, Statkraft Treasury Centre, Brussel

Utdanning: Samfunnsøkonom fra Universitet i Oslo, finansanalytiker og MBA i Corporate Finance fra NHH

Karriere: Tidligere styresekretær i Statkraft, senior gassansvarlig i Statkraft, daglig leder i Plaine de l'Ain Power SAS og porteføljeforvalter for gass i Norsk Hydro ASA

OVE SKRETTING**Styremedlem****(Ansattes representant)**

Valgt inn i styret: 2016

Yrkessituasjon: Spesial rådgiver, Lisensoppfølging, Petoro AS

Utdanning: Økonom

Karriere: Erfaring som spesialrådgiver i Petoro innenfor Marked og avsetning, rådgiver ExxonMobil innen gas marketing, adm. direktør Terotech A/S, innkjøpsjef i Norwegian Contractors, Transocean og Mobil Exploration Norway.

LEDELSEN I PETORO

Fra venstre: Hege Waldenstrøm Manskow, Marion Svihus, Kjell Morisbak Lund, Grethe Kristin Moen, Ole Njærheim, Olav Boye Siversten og Roy Ruså, (Foto: Kjetil Alsvik)

GRETHE KRISTIN MOEN

Administrerende direktør

Utdanning: Sivilingeniør kjemiteknikk fra NTNU

Karriere: Har lang erfaring fra norsk og internasjonal olje- og gassvirksomhet. Har hatt en rekke lederstillinger innenfor produksjon, teknologi og kommersielt i Statoil og sist i Shell - senest som leder for Shells oppstrømsvirksomhet i Norge og for helse, miljø og sikkerhet i Europa.

OLE NJÆRHEIM

Direktør marked og avsetning

Utdanning: Siviløkonom fra Universitetet i Agder, MSc University of Surrey og Autorisert Finansanalytiker fra NHH

Karriere: Har tidligere hatt stillinger som rådgiver i Petoro, investeringsdirektør i IKM Invest og som administrerende direktør i ECON Consulting Group. Har omfattende internasjonal erfaring fra internasjonale rådgivningsoppdrag innen energi og investeringsvirksomhet.

OLAV BOYE SIVERTSEN

Juridisk direktør

Utdanning: Jurist fra Universitetet i Oslo

Karriere: Har tidligere hatt stillinger som advokat i ExxonMobil, leder av juridisk avdeling i Mobil i Norge og fra offentlig forvaltning; Olje- og energidepartementet, Kommunaldepartementet og Oljedirektoratet. Har også internasjonal erfaring fra Mobils virksomhet i USA.

MARION SVIHUS

Økonomidirektør

Utdanning: Siviløkonom fra Norges Handelshøyskole, Bergen

Karriere: Har lang erfaring fra Statoil der hun har hatt flere lederstillinger innenfor fagområdet økonomi, analyse, finans og strategi. Hun har også åtte års erfaring fra bank og finans.

ROY RUSÅ

Direktør teknologi

Utdanning: BSc/Petroleum fra Rogaland Distriktshøgskole

Karriere: Har lang erfaring fra norsk olje- og gassvirksomhet gjennom Statoil og sist Baker Hughes INTEQ. Har i Petoro vært leder for avdelingen teknologi og IKT.

KJELL MORISBAK LUND

Direktør lisens

Utdanning: Sivilingeniør innen marinteknologi fra NTNU

Karriere: Har bred erfaring fra arbeid med både opp- og nedstrømsdelene av olje- og gassvirksomhet. Har hatt forskerstilling innenfor marine konstruksjoner i SINTEF, flere prosjekt-, stabs- og lederstillinger i Statoil – sist som HMS direktør for midt- og nedstrømsvirksomheten.

HEGE WALDENSTRØM MANSKOW

Direktør organisasjon og forretningsstøtte

Utdanning: Luftforsvarets befalsskole, Cand.mag samt Human Resources Management Masterprogram

Karriere: Har lang og bred arbeidserfaring fra Forsvaret, Aker sykehus, Leif Höegh & Co, Nexans og DONG E&P Norge. Har hatt stillinger som personalsjef og sist som ansvarlig for HR og forretningsstøtte i DONG E&P Norge.

EIERSTYRING OG SELSKAPSLLEDELSE

Petoros forvaltning av store verdier på vegne av Den norske stat stiller krav til god virksomhetsstyring som ivaretar forventninger fra omgivelsene og samfunnet. Statens portefølje (SDØE-porteføljen) representerer en tredel av Norges olje- og gassreserver.

Petoros styre følger kravene til virksomhetsstyring fastsatt i "Reglement for økonomistyring i staten" og standarder for god eierstyring og selskapsledelse. Styret følger statens prinsipper for god eierstyring som gjengitt i Meld. St. 27, 2013-2014 "Et mangfoldig og verdiskapende eierskap" og de deler av "Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse" som anses relevant for selskapets virksomhet og rammene som selskapets organisasjonsform og eierskap setter. I det følgende gis en redegjørelse for de enkelte hovedtemaene som har relevans for Petoro. Styringssystemet er tilpasset Petoros egenart. Petoro rapporterer om oppfølging av sitt samfunnsansvar i eget kapittel.

Styret legger vekt på god eierstyring og selskapsledelse for å sikre at statens portefølje forvaltes på en måte som maksimerer den økonomiske verdiskapingen, og legger grunnlaget for tillit til selskapet fra eier, ansatte, oljeindustrien og andre interessenter samt samfunnet for øvrig. Virksomhetsstyringen i Petoro bygger på balansert målstyring hvor det etableres mål som understøtter bedriftens strategi.

Petoro har et verdigrunnlag som er integrert i selskapets forretningsmessige virksomhet. Formålet med verdiene er at selskapet og dets ansatte skal ha et felles grunnlag for holdninger og handling i Petoro. Selskapets kjerneverdier er handlekraftig, ansvarlig, inkluderende og spenstig.

VIRKSOMHET

Hovedoppgavene til Petoro AS følger av petroleumslovens kapittel 11 og selskapets vedtekter, og defineres nærmere av Olje- og energidepartementet i årlige oppdragsbrev.

Petoros formål er på vegne av staten, for statens regning og risiko å ha ansvaret for

å ivareta de forretningsmessige forhold knyttet til statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomhet på norsk kontinentalsokkel og virksomhet i tilknytning til dette.

Selskapets overordnede mål er på forretningsmessig grunnlag å skape størst mulig økonomiske verdier fra statens olje- og gassportefølje.

Selskapet har tre hovedoppgaver:

- Ivaretagelse av statens direkte deltakerandeler i de interessentskap der staten til enhver tid har slike.
- Overvåking av Statoils avsetning av den petroleum som produseres fra statens direkte deltakerandeler, i samsvar med avsetningsinstruks gitt til Statoil.
- Økonomistyring, herunder utarbeiding og oppfølging av budsjetter samt føring av regnskap og finansiell rapportering, for statens direkte deltakerandeler.

Petoros virksomhet er underlagt aksjeloven og petroleumsloven samt reglement for statlig økonomiforvaltning, herunder bevilgnings- og økonomireglementet. Olje- og energidepartementets instruks for økonomistyring av SDØE og årlige oppdragsbrev er styrende for selskapets forvaltning av SDØEs virksomhet. I tillegg er selskapets vedtekter, strategi, verdier og forretningssetiske retningslinjer, samt retningslinjer for utøvelse av selskapets samfunnsansvar, førende for virksomheten i Petoro.

Petoros strategi er basert på vurderinger av utfordringene i industrien og Petoros evne til å skape verdi, og har to strategiske retninger:

- Øke konkurransekraften til porteføljen
- Redusere usikkerheten i reserve- og ressursgrunnlaget

- Ny teknologi og innovasjon for effektivisering
- Klimaeffektive løsninger

Realisere verdiene i modne felt

- Identifisere gjenværende reserver
- Flere brønner og mer effektiv boring
- Helhetlige business case

Petoro anerkjenner at klimautfordringer gjør det nødvendig å begrense menneskeskapt påvirkning av klimasystemet og har i 2016 vedtatt en klimapolicy. Selskapet vil bidra til at olje- og gassindustrien på norsk sokkel er ledende i å møte klimautfordringene.

Petoro er rettighetshaver for statens portefølje på norsk sokkel med samme rettigheter og plikter som øvrige rettighetshavere. SDØE-porteføljens bredde gir Petoro oversikt og innsikt til å være en drivkraft på norsk sokkel. Gjennom en fokusert oppfølging understøttet av faglig dybdeinnsats vil Petoro forsterke mulighetene for verdiskaping med vekt på langsiktig forretningsutvikling. Med utgangspunkt i selskapets kapasitet og nødvendig innsats for ivaretagelse av rettighetshaverrollen har Petoro en differensiert oppfølging av aktivitetene i feltene/ lisensene. Petoro er opptatt av god virksomhetsstyring i interessentskapene og samarbeider med operatørene og partnerne om videreutvikling av gode målstyringsprosesser i utvalgte lisenser.

Selskapet har intern instruks for behandling av insideinformasjon som mottas i Petoro. Instruksen gjelder for Petoros styre, ansatte, selskapets revisor, rådgivere eller andre knyttet til Petoro som mottar informasjon som ikke er offentlig kjent og/eller der det uttrykkelig opplyses at informasjonen er "insideinformasjon" i henhold til Lov om verdipapirhandel. Informasjon som kan være børssensitiv, skal behandles som "insideinformasjon".

Det er etablert et eget system for godkjenning av ansattes eksterne styreverv. Ansatte skal påse at det ikke gjennom eie av aksjer oppstår konflikt mellom egne interesser og forvaltningen av statens andeler eller Petoro AS sine interesser. Ledende ansatte (administrerende direktør og ansatte som rapporterer direkte til administrerende direktør) tillates ikke å ha aksjer i rettighetshaverselskaper.

Petoro avlegger særskilt regnskap for SDØE-porteføljens transaksjoner som inngår i statsregnskapet. Kontantstrømmer som

genereres fra porteføljen, overføres til statens egne konti i Norges Bank. Petoro rapporterer årlige pengestrømmer fra petroleumsvirksomheten på norsk sokkel til staten i tråd med EITI²-forskriften som trådte i kraft 1. juli 2009.

SELKAPSKAPITAL OG UTBYTTE

Petoro AS har en aksjekapital på 10 millioner kroner og er heleid av Den norske stat. Staten garanterer for selskapets forpliktelser. Aksjeselskapets egne driftskostnader dekkes av årlige bevilgninger over statsbudsjettet. Driftstilskuddet presenteres som driftsinntekt i aksjeselskapets regnskap. Selskapet mottar tilskudd til å dekke kostnadene og deler ikke ut utbytte. Aksjene i selskapet er ikke omsettelige og kan ikke overdras.

Petoro AS etablerte i desember 2012 et heleid norsk datterselskap, Petoro Iceland AS, med islandsk filial for å forestå den løpende forretningsmessige oppfølgingen av norske deltakerandeler i utvinningstillatelser som er tildelt av islandske myndigheter. Petoro AS konsernregnskap inkluderer aktiviteten i Petoro Iceland AS. Administrasjon av Petoro Iceland AS og midler til statlig deltakelse i petroleumsvirksomhet på islandsk kontinentalsokkel dekkes i egen post over statsbudsjettet.

LIKEBEHANDLING AV AKSJEIERE

Aksjene i Petoro AS eies av staten og selskapet har ingen personlige aksjonærer. Petoro Iceland AS har inngått en kassekredittavtale med Petoro AS.

Staten har en felles eierskapsstrategi for å maksimere den samlede verdien av sine eierinteresser i Statoil ASA og statens egne olje- og gassinteresser. Med dette som utgangspunkt forestår Statoil ASA avsetningen av statens petroleum nedfelt i egen avsetningsinstruks vedtatt i Statoil ASA generalforsamling. Staten har gjennom Petoro AS sine vedtekter, petroleumslovens paragraf 11 og avsetningsinstruksen for Statoil ASA, tillagt Petoro ansvaret for å påse at Statoil ASA utfører sine oppgaver i samsvar med denne instruksen.

Det er forretningsmessig taushetsplikt for den informasjonen Petoro mottar knyttet til sin overvåking av Statoil ASA sin avsetning og i arbeidet med budsjett og regnskap som gjelder avsetningen av statens petroleum. Selskapets etiske retningslinjer understreker at mottakere av slik konfidensiell informasjon kun skal benytte informasjonen til det den er bestemt for,

² EITI = Extractive Industries Transparency Initiative

og skal ikke handle i Statoil ASAs verdipapirer, så lenge slike opplysninger ikke er alminnelig kjent.

GENERALFORSAMLING

Olje- og energidepartementet, ved statsråden, representerer staten som eiere og er selskapets generalforsamling og øverste myndighet. Generalforsamling innkalles i samsvar med aksjelovens bestemmelser for statsaksjeselskaper. Ordinær generalforsamling avholdes innen utgangen av juni hvert år. Petroleumsloven fastsetter retningslinjer for saker som skal behandles av selskapets generalforsamling. Eierbeslutninger og vedtak foregår på generalforsamlingen som også velger selskapets eksterne revisor. Petoro AS' styre er generalforsamling for datterselskapet Petoro Iceland AS.

VALG AV STYREMEDLEM

Selskapet er underlagt statens prosedyrer for valg av styremedlemmer. Styremedlemmene utpekes av generalforsamlingen som også fastsetter honorar for samtlige medlemmer av styret. Ansattes representanter til styret velges for to år av gangen av og blant de ansatte.

STYRETS SAMMENSETNING OG UAVHENGIGHET

Petoros styre har syv medlemmer, hvorav fem velges av generalforsamlingen og to velges av og blant selskapets ansatte. I styret er det tre kvinner. Valgperioden er to år. Styrets medlemmer har ingen forretningsmessige avtaler eller øvrige økonomiske relasjoner med selskapet utover den godtgjørelse generalforsamlingen fastsetter for styret, samt ansettelsesavtaler for ansattes representanter. Alle aksjonærvalgte styremedlemmer er uavhengige av eier.

Styret vurderer sin sammensetning med hensyn til kompetanse, kapasitet og mangfold til å være hensiktsmessig for oppfølging av selskapets mål og oppgaver. Det enkelte styremedlem og styret som kollegium søker på ulike vis å styrke sin kompetanse løpende. Dette skjer ved egne studieopplegg for styret og gjennom deltakelse på kurs og konferanser.

STYRETS ARBEID

Styret har det overordnede ansvar for forvaltningen i selskapet, herunder å sikre at hensiktsmessige styrings- og kontrollsystemer er på plass og for å føre tilsyn med daglig ledelse og selskapets virksomhet. Styrets arbeid baseres på instruks som beskriver styrets ansvar og saksbehandling. I 2016 ble det

avholdt 11 styremøter.

Som vedlegg til "Instruks for Styret" har styret fastsatt "Utfyllende bestemmelser for hvilke saker som skal behandles av styret". For styrets arbeid er det etablert en årsmøteplan med vekt på behandling av tidsaktuelle forretningsstema, oppfølging av strategi, budsjetter og kvartalsresultater. Som et sentralt virkemiddel i resultatoppfølgingen benytter styret måling mot etablerte mål.

Styret behandler store investeringsbeslutninger innenfor porteføljen, oppfølging og behandling innen virksomheten i lisenser og av overvåking av avsetningen, herunder vurdering av det totale risikobildet. Styret har valgt å organisere arbeidet knyttet til godtgjøringsordninger i et underutvalg sammensatt av to av styrets aksjonærvalgte medlemmer hvorav den ene er styrets nestleder. Det er ikke etablert andre underutvalg. Ved habilitetsspørsmål er det praksis at styremedlem fratrer styrets behandling. Habilitet er fast punkt på dagsorden for styrets møter og saksbehandling.

Styret gjennomfører årlig en egenevaluering som innbefatter en vurdering av eget arbeid og arbeidsform samt samarbeidet med selskapets ledelse. Egenevalueringen for 2016 er gjennomført. Styret har i 2016 gjennomgått selskapets samfunnsansvar, forretningssetiske retningslinjer og instruks for styret.

RISIKOSTYRING OG INTERN KONTROLL

Risikostyring i Petoro støtter opp under selskapets strategi og mål. Styret foretar årlig en gjennomgang av selskapets viktigste risikoområder og den interne kontrollen. I denne gjennomgangen legger styret vekt på hvilke risikoer og muligheter Petoro kan påvirke gjennom egne tiltak innenfor de rammene selskapet disponerer. De viktigste operasjonelle risikoene følges opp i styringskomiteene i prioriterte felt/interessentskap. Selskapet arbeider kontinuerlig med risikostyring i tråd med prinsipper for helhetlig styring og utviklingen i selskapets risikobilde.

Identifikasjon og håndtering av risikoforhold og risikoeksponering er en del av Petoros forretningsprosesser. Selskapet arbeider med risikostyring for å håndtere de forhold som vil kunne påvirke selskapets evne til å nå fastsatte mål og gjennomføre valgte strategier, samt de forhold som kan påvirke selskapets evne til å avlegge korrekt regnskap. Risikostyring er integrert i Petoros målstyringssystem.

Selskapets internkontroll bygger på et internasjonalt anerkjent rammeverk for internkontroll som skal sikre at virksomheten drives i samsvar med selskapets styringsmodell og at myndighetspålagte krav følges.

Internkontroll inngår som en integrert del av Petoros ledelsesprosesser og skal sikre at integritet og fullstendighet vurderes for all styringsinformasjon, samt at styringsystemene er effektive.

Rammeverket for internkontroll er utformet for å gi rimelig grad av sikkerhet for måloppfyllelse innen følgende områder:

- Målrettet og kostnadseffektiv drift
- Pålitelig regnskapsrapportering
- Overholdelse av gjeldende lover og regler

Petoro har etablert retningslinjer for å legge til rette for intern varsling om kritikkverdige forhold i virksomheten. Varslere som ønsker å bevare sin anonymitet eller som av andre grunner ikke ønsker å ta opp saken med overordnet kan varsle direkte til internrevisor.

GODTGJØRELSE TIL STYRET OG LEDENDE ANSATTE

Generalforsamlingen fastsetter godtgjørelsen til styret. Styret fastsetter godtgjørelsen til administrerende direktør. Administrerende direktør fastsetter godtgjørelse til de andre medlemmer av selskapets ledelse. Styrets retningslinjer for godtgjørelse til ledende ansatte i Petoro er i samsvar med rammer gitt i "Retningslinjer for lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte i foretak og selskaper med statlig eierandel" gjeldende fra 13. februar 2015. Selskapet har i 2016 ansatt en ny leder i ledergruppen. Faktisk godtgjørelse i 2016 er nærmere beskrevet i note til årsregnskapet.

Selskapets pensjonsordning er fra 2016 innskuddsbasert. For ansatte per 31.12.2015 med mindre enn 15 år igjen til pensjonsopptjeningsalder 67 år gjelder en overgangsordning.

INFORMASJON OG KOMMUNIKASJON

Styret i Petoro har fastlagt en kommunikasjonsstrategi som skal sikre at det er en åpen dialog både innad og utad slik at selskapets ansatte og øvrige interessegrupper får god informasjon om selskapets forretningsvirksomhet.

Selskapet publiserer informasjon via selskapets internettside, herunder pressemeldinger og kvartals- og helårsrapportering av selskapets resultater. Selskapets årsrapport gir en fylldig

beskrivelse av selskapets virksomhet, i tillegg til årsregnskap og styrets årsberetning. Styrets redegjørelse for selskapets samfunnsansvar inngår i selskapets årsrapport.

REVISOR

Riksrevisjonen er ekstern revisor for SDØE-porteføljen i henhold til Lov om Riksrevisjonen. Riksrevisjonen kontrollerer at selskapets forvaltning av porteføljen er i tråd med Stortingets vedtak og forutsetninger og reviderer årsregnskap for SDØE-porteføljen. Basert på denne gjennomgangen avgir Riksrevisjonen uttalelse i avsluttende revisjonsbrev.

I tillegg har styret engasjert PwC til å foreta finansiell revisjon av SDØE-regnskapet som ledd i selskapets internrevisjon. PwC utfører finansiell revisjon av porteføljens regnskap og avgir revisjonsuttalelser i henhold til revisjonsstandarder og kontantprinsippet, herunder RS800 "revisors uttalelser ved revisjonsoppdrag med spesielle formål". Revisjonsoppdraget omfatter både finansiell revisjon og funksjon som Petoro AS internrevisor. Selskapet gjennomfører i denne rollen revisjon av internkontrollsystemene i henhold til instruks og årlig plan godkjent av styret. Internrevisor ivaretar funksjonen i selskapet for mottak av varsler.

Erga Revisjon AS er valgt av generalforsamlingen som ekstern revisor for Petoro AS, herunder datterselskapet Petoro Iceland AS.

REDEGJØRELSE FOR SAMFUNNSANSVAR

Petoros redegjørelse for samfunnsansvar bygger på selskapets retningslinjer for utøvelse av samfunnsansvar og er tilpasset selskapets virksomhet som rettighetshaver på norsk sokkel. Med samfunnsansvar menes hvilket ansvar selskapene forventes å påta seg for mennesker, samfunn og miljø som påvirkes av virksomheten. Petoros midler til forvalteroppgavene og drift av selskapet tildeles ved bevilgninger fra staten. Petoro har i henhold til sitt mandat ikke anledning til å gi pengestøtte til samfunnsformål.

Eiers forventninger til samfunnsansvar er uttrykt i Meld. St. 27 (2013-2014) som viser til FN's Global Compact. Tilpasset Petoros rolle og mandat gir styret her sin redegjørelse forankret i eiers forventninger og i selskapets retningslinjer for samfunnsansvar.

Petoro forplikter seg til å utøve sin forretningsvirksomhet på en etisk forsvarlig, bærekraftig og ansvarlig måte. Styret legger vekt på at Petoros samfunnsansvar er en integrert del av selskapets virksomhet og strategi, og reflekteres i selskapets verdier som inkluderer handlekraftig, ansvarlig, inkluderende og spenstig. Selskapets forretningsetiske retningslinjer bygger opp om disse verdiene.

Petoro utøver sin virksomhet i henhold til god virksomhetsstyring. Dette gjelder som deltaker i de enkelte utvinningstillatelsene og som partner i interessentskapene. I samarbeidsavtalene for utvinningstillatelse inngår krav til virksomhetsstyring hos operatørene. Petoro utøver sin rolle gjennom aktiv deltakelse i styringskomiteer og underliggende komiteer i forhold til en prioritering av tilgjengelige ressurser og hvor Petoro kan gjøre en forskjell. Oppfølging av statens eierinteresse i alle interessentskap inngår i Petoros styringssystem.

Petoro utøver sin virksomhet på en bærekraftig måte som minimaliserer negativ påvirkning av natur og miljø. Alvorlige

hendelser følges opp i Petoros styringssystem. Petoro deltar hvert år på ledelses-inspeksjoner for helse, miljø og sikkerhet på utvalgte felt og installasjoner.

Petoro anerkjenner at klimautfordringer gjør det nødvendig å begrense menneskeskapt påvirkning av klimasystemet og har i 2016 vedtatt en klimapolicy. Selskapet vil bidra til at olje- og gassindustrien på norsk sokkel er ledende i å møte klimautfordringene.

I 2016 innførte selskapet en ny KPI for oppfølging av CO2 utslipp fra produksjonen av olje og gass på et utvalg felt med størst CO2-utslipp. Denne videreføres i 2017.

For nye felt og større ombygginger skal kraft fra land vurderes, gitt teknisk mulig løsning innenfor en akseptabel tiltakskostnad. Petoro er rettighetshaver i Martin Linge og Johan Sverdrup fase I som begge bygges ut med strøm fra land. Strøm fra land inngår også som del av den foreslåtte løsningen for neste utbyggingsfase i Johan Sverdrup. Dette vil minimalisere de totale CO2-utslippene fra disse feltene.

Petoro rapporterer utslipp til luft og vann fra porteføljen i et eget kapittel om ytre miljø basert på tall som innhentes fra operatørene

Petoro bidrar til å skape miljøbevisste holdninger hos alle ansatte gjennom insentivordning for økt bruk av kollektive og miljøvennlige transportmidler. Selskapet vektlegger effektive IKT-løsninger og gode kommunikasjons-løsninger som kan erstatte reiser til møter med videokonferanser.

Petoro aksepterer ikke noen form for korrupsjon eller andre misligheter og de ansatte har ikke anledning til å ta imot godtgjørelse fra andre i sitt arbeid for selskapet. Forretningsetiske retningslinjer definerer hva som anses som korrupsjon, og konsekvenser av brudd på disse retningslinjene er særskilt omhandlet. Det er ikke registrert brudd på disse

retningslinjene.

Ansatte i Petoro mottar ikke urettmessige pengegaver eller andre ytelse eller tilbyr dette for å oppnå en fordel privat, for Petoro eller andre. Ansattes styreverv og bierverv må godkjennes av administrerende direktør for å unngå mulig interessekonflikt. Forretningsetiske retningslinjer omhandler konsekvenser av brudd. Det er hittil ikke registrert brudd på retningslinjene.

Ansatte i Petoro følger selskapets forretningsetiske retningslinjer

Selskapets forretningsetiske retningslinjer er offentlig tilgjengelige. Formålet med retningslinjene er å klargjøre prinsipper som skal være styrende for selskapets forretningsdrift og ansattes adferd. Alle medarbeidere signerer årlig selskapets etiske retningslinjer, som omfatter forhold som taushetsplikt, mulige interessekonflikter og spørsmål knyttet til mottak av gaver og tjenester. Ledende ansatte (administrerende direktør og ansatte som rapporterer direkte til administrerende direktør) tillates ikke å ha aksjer i rettighetshaverselskaper. Petoro har fastsatt krav til informasjons- og IKT sikkerhet for sin virksomhet.

Petoros ansatte utfører oppgaver med høy integritet og ærlig framferd, og utviser respekt for andre mennesker, myndigheter og forretningsforbindelser, og for sikkerhet, helse og miljø.

Petoro har gjennom sin HMS-erklæring et felles mål om et godt psykisk og fysisk arbeidsmiljø for alle ansatte. I selskapets forretningsetiske retningslinjer inngår krav til etisk adferd for alle. PetoroAktiv organiserer en rekke aktiviteter for ansatte sosialt, kulturelt og sportslig. Det er god deltakelse på de ulike arrangementene.

Petoro diskriminerer ikke på grunnlag av kjønn, religion, nasjonal eller etnisk tilhørighet, samfunnsgruppe eller politisk oppfatning.

Petoro legger vekt på likestilling mellom kjønnene når det gjelder mulighetene for faglig og personlig utvikling, lønn og avansement. Selskapet legger til rette for fleksibel tilpasning av arbeidstiden. Ved fastsettelse av lønn og lønnsoppgjør er selskapet oppmerksom på at kvinner og menn skal behandles likt, og det er ingen systematiske eller vesentlige forskjeller i lønnen til kvinnelige og mannlige medarbeidere i Petoro. Selskapet har flere medarbeidere med ulik kulturell og etnisk bakgrunn. Selskapet legger arbeidsforholdene til rette slik at også ansatte med nedsatt funksjonsevne kan arbeide i Petoro.

Selskapet har rutiner for varsling om kritikkverdige forhold.

Styret oppfordrer selskapets ansatte til å ta opp etiske problemstillinger og melde fra dersom det oppdages brudd på reglene. Internrevisjonen er uavhengig varslingskanal med rett og plikt til å rapportere videre til styret.

Petoro forventer at selskapets samarbeidspartnere og leverandører utviser samme etiske standard som den selskapet setter til egen forretningsdrift. I

Petoros standard avtalevilkår inngår krav om at leverandører skal gjennomføre oppdrag med høy profesjonalitet og etter høy etisk standard. Utdrag av Petoros forretningsetiske retningslinjer inngår i alle Petoros standardkontrakter som retningsgivende. I interessentskapene skal styringskomiteene behandle og avgjøre saker knyttet til anskaffelses- og kontraktstrategi.

Snorre B – Foto: Harald Pettersen, Statoil

TALLENE FOR 2016

ÅRSREGNSKAP SDØE OG PETORO AS

—		
Ledelseskommantar årsregnskap SDØE		Side 50
—		
Regnskap i kontante størrelser SDØE		
Bevilgningsregnskap		Side 53
Kapitalregnskap – spesifisert		Side 55
Artskontorapportering		Side 56
—		
Virksomhetsregnskapet SDØE		
Resultatregnskap etter NGAAP		Side 58
Balanse per 31. desember		Side 59
Kontantstrømoppstilling		Side 60
Noter		Side 61
—		
Revisorbekreftelse Riksrevisjonen		Side 80
—		
Årsregnskap Petoro AS		
Resultatregnskap		Side 82
Balanse per 31. desember		Side 83
Kontantstrømoppstilling		Side 84
Noter		Side 85
—		
Revisors beretning		Side 93

LEDELSESKOMMENTAR

ÅRSREGNSKAP FOR SDØE

FORMÅL

Petoro er fra opprettelsen i 2001 rettighetshaver for statens andeler i utvinningstillatelser, felt, rørledninger og landanlegg. Petoro skal ivareta SDØE-porteføljen på et forretningsmessig grunnlag. Ved utgangen 2016 besto porteføljen av 180 utvinningstillatelser, seks flere enn ved inngangen til året. I januar 2017 mottok Petoro andeler i 13 utvinningstillatelser til forvaltning gjennom Tildeling i forhåndsdefinerte områder (TFO 2016).

BEKREFTELSE

Årsregnskapet er avlagt i henhold til Bestemmelser om økonomistyring i staten, rundskriv R-115 fra Finansdepartementet og krav i Instruks om økonomistyring av SDØE i Petoro AS med de unntak som er innvilget for SDØE. Styret bekrefter at årsregnskapet, som består av bevilgningsregnskap og kapitalregnskap i kontante størrelser, gir et rettviseende bilde i samsvar med kontantprinsippet. Artskontorapporteringen viser regnskapstall for SDØE som rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter.

Styret bekrefter videre at virksomhetsregnskapet er utarbeidet i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk i Norge og gir et rettviseende bilde av SDØEs eiendeler, forpliktelser og resultat per 31. desember 2016.

VURDERING AV VESENTLIGE FORHOLD

BEVLIGNINGSREGNSKAPET OG KAPITALREGNSKAPET

I samsvar med supplerende oppdragsbrev datert 23. desember 2016 var SDØEs bevilgning til investeringer³ 28,0 milliarder kroner og til driftsresultat⁴ 63,5 milliarder kroner. Bevilgning til renter av statens kapital⁵ var 3,9 milliarder kroner. Driftsresultatet etter kontantprinsippet påvirkes først og fremst av prisen på olje og gass og av solgte volum fra SDØEs produksjon. Det er Statoil som ivaretar avsetningen av SDØEs produkter gjennom en avsetningsinstruks.

ARTSKONTORAPPORTERINGEN

etter kontantprinsippet viser netto rapporterte inntekter inkludert finansinntekter på 127,9 milliarder kroner i 2016 mot 158,8 milliarder kroner i 2015 og består hovedsakelig av inntekter fra olje- og gassalg. Inntektene er særlig påvirket av lavere olje- og gasspriser i 2016 samt lavere gassvolum. Utgifter rapportert til bevilgningsregnskapet omfatter utbetaling til investeringer på 27,8 milliarder kroner og driftsutgifter på 32,0 milliarder kroner. Utbetaling av finansutgifter kommer i tillegg. Avskrivninger på felt og anlegg var 23,3 milliarder kroner i 2016 mot 23,7 milliarder kroner i 2015. Utbetalinger til drift er i hovedsak knyttet til drift av felt og anlegg, prosesserings- og transportkostnader samt lete- og feltutgifter. Utbetalinger i 2015 knyttet til investeringer var 28,9 milliarder kroner og til drift 34,7 milliarder kroner.

VIRKSOMHETSREGNSKAPET FOR SDØE

inkluderer flere vesentlige estimater som er beheftet med usikkerhet og som bygger på skjønnsmessige vurderinger. Dette inkluderer blant annet balanseførte letekostnader, reserveanslag som grunnlag for avskrivninger, fjerningskostnader basert på estimater for kostnader som vil påløpe langt frem i tid og vurdering av nedskrivning av verdi på varige driftsmidler.

Årsresultatet i 2016 var 57,4 milliarder kroner, 31,6 milliarder kroner lavere enn i 2015. Netto kontantstrøm overført til staten var 65,9 milliarder kroner i 2016 sammenlignet med 93,8 milliarder i 2015. Kontantstrømmen og årsresultatet er preget av betydelig lavere olje- og gasspriser i 2016 sammenlignet med 2015. Gjennomsnittlig realisert oljepris for året var 361 kroner per fat mot 420 kroner per fat i 2015. Gjennomsnittsprisen for gass var 1,62 kroner per Sm³ i 2016 mot 2,14 kroner per Sm³ i 2015. Total produksjon var 1,040 millioner fat oljeekvivalenter (o.e) per dag som var tre prosent lavere enn produksjonen året før, primært grunnet lavere gassproduksjon. Den høye gassproduksjonen i 2015 skyldes flytting av gassvolumer fra 2014 til 2015. Regulariteten har

³ Kap/post 2440.30

⁴ Kap/post 5440.24

⁵ Kap/post 5440.80

vært god også i 2016.

Totale driftskostnader inkludert letekostnader samt avskrivninger og nedskrivninger var 61,5 milliarder kroner, om lag ni prosent lavere enn fjoråret. Kostnader til drift av felt, rørledninger og landanlegg var 14,6 milliarder kroner, som er 13 prosent lavere enn fjoråret. Driftskostnadene ble påvirket av avskrivning- og nedskrivningskostnader i 2016 på noen felt. Petoro var deltaker i 12 av de 36 letebrønnene som ble ferdigstilt på norsk sokkel i 2016. Det ble gjort totalt fem nye, men små funn.

Investeringer i 2016 var 28,3 milliarder kroner og var på nivå med 2015. Produksjonsboring utgjør om lag halvparten av investeringene. Letekostnader som ble balanseført i 2016 var i tillegg 1,1 milliarder kroner.

Ved utgangen av 2016 var porteføljens forventede gjenværende olje-, kondensat-, NGL- og gassreserver 5 968 millioner fat o.e. Dette er 308 millioner fat o.e. lavere enn ved utgangen av 2015. Reduksjonen av reserver i SDØE-porteføljen tilskrives i all hovedsak produksjon og at det ikke har vært noen beslutninger om større utbygginger i løpet av 2016.

Bokførte eiendeler var 241 milliarder kroner per 31. desember 2016. Eiendelene består i hovedsak av driftsmidler tilhørende feltinstallasjoner, rør og landanlegg samt kortsiktige kundefordringer. Eiendelene er nedskrevet med om lag 6 milliarder kroner i 2016, i hovedsak som følge av reduserte prisforventninger og feltspesifikke hendelser.

Egenkapitalen var ved årets slutt 153 milliarder kroner. Fremtidige fjerningsforpliktelser er estimert til 67,5 milliarder kroner.

TILLEGGSOPPLYSNINGER

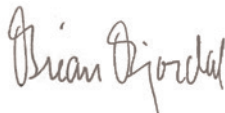
Riksrevisjonen er ekstern revisor og bekrefter årsregnskapet for SDØE. Revisjonsberetningen antas å foreligge i løpet av andre kvartal 2017. Ved avslutningen av den årlige revisjonen utsteder Riksrevisjonen et avsluttende revisjonsbrev (beretning) som oppsummerer konklusjonen fra revisjonsarbeidet.

Styret har engasjert PwC til å foreta finansiell revisjon av SDØE-regnskapet som ledd i selskapets internrevisjon. PwC gir en skriftlig uttalelse til styret i Petoro AS av årsregnskapet etter kontantprinsippet og etter regnskapsprinsippet som bygger på revisjonsstandard 800 "Særlige hensyn ved revisjon av regnskaper utarbeidet i samsvar med rammeverk med spesielle formål". PwCs revisjonsarbeid danner grunnlag for Riksrevisjonens gjennomgang av årsregnskapet.

Stavanger, 3. mars 2017

Gunn Wærsted
Styreleder

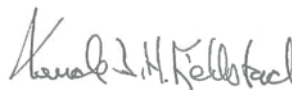
Brian Bjordal
Nestleder

Per Arvid Schøyen
Styremedlem

Per-Olaf Hustad
Styremedlem

Trude J. H. Fjeldstad
Styremedlem

Ove Skretting
Styremedlem,
valgt av ansatte

Heidi Iren Nes
Styremedlem,
valgt av ansatte

Grethe K. Moen
Administrerende direktør

REGNSKAP I KONTANTSTØRRELSER SDØE

Prinsippnote til kontantregnskapet

Årsregnskap for SDØE er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten ("bestemmelsene"). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 av november 2016 med de unntak som gjelder for SDØE.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artskontorrapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene punkt 3.4.2 – de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

- a) Regnskapet følger kalenderåret
- b) Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret
- c) Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp
- d) Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet

Oppstillingene av bevilgnings- og artskontorrapportering er utarbeidet etter de samme prinsippene, men gruppert etter ulike kontoplaner. Prinsippene samsvarer med krav i bestemmelsene punkt 3.5 til hvordan virksomhetene skal rapportere til statsregnskapet. Sumlinjen "Netto rapportert til bevilgningsregnskapet" er lik i begge oppstillingene.

Virksomheten er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene pkt. 3.7.1.

BEVILGNINGSRAPPORTERINGEN

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapporteringen og en nedre del som viser beholdninger virksomheten står oppført med i kapitalregnskapet. Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som virksomheten har rapportert til statsregnskapet. Det stilles opp etter de kapitler og poster i bevilgningsregnskapet virksomheten har fullmakt til å disponere. Kolonnen samlet tildeling viser hva virksomheten har fått stilt til disposisjon i oppdragsbrev for hver statskonto (kapittel/post). Oppstillingen viser i tillegg alle finansielle eiendeler og forpliktelser virksomheten står oppført med i statens kapitalregnskap.

SDØE mottar overslagsbevilgninger. Det er ingen mottatte eller avgitte belastningsfullmakter til annen virksomhets kapittel/post.

ARTSKONTORRAPPORTERINGEN

Oppstillingen av artskontorrapporteringen har en øvre del som viser hva som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter og en nedre del som viser eiendeler og gjeld som inngår i mellomværende med statskassen. Artskontorrapporteringen viser regnskapstall virksomheten har rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter. Artskontorrapporteringen er ikke satt opp i henhold til metodikk fra DFØ, men med tilpasninger grunnet særskilte forhold til forvaltningsbedrifter.

REGNSKAP I KONTANTSTØRRELSER SDØE

Bevilgningsregnskap

Oppstilling av bevilgningsrapportering 31.12.2016 – tall i hele norske kroner

Utgifts- kapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Samlet tildeling	Regnskap 2016	Merutgift (-) og mindreutgift
2440	Utgifter	30	Investeringer	28 000 000 000	27 815 084 217	184 915 783
5440	Utgifter	24.02	Driftsutgifter	31 000 000 000	31 160 202 285	-160 202 285
5440	Utgifter	24.03	Lete- og feltutviklingsutgifter	2 500 000 000	2 478 008 890	21 991 110
5440	Utgifter	24.04	Avskrivninger	23 500 000 000	23 276 647 734	223 352 266
5440	Utgifter	24.05	Renter	3 900 000 000	3 805 803 940	94 196 060
Sum utgiftsført				88 900 000 000	88 535 747 066	-

Inntekts- kapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Samlet tildeling	Regnskap 2016	Merinntekt og mindreinntekt (-)
5440	Inntekter	24.01	Driftsinntekter	124 400 000 000	127 908 603 522	3 508 603 522
5440	Utgifter	30	Avskrivninger	23 500 000 000	23 276 647 734	-223 352 266
5440	Utgifter	80	Renter fast kapital	3 900 000 000	3 819 818 714	-80 181 286
5440	Utgifter	85	Renter mellomregnskap	0	-14 014 774	-14 014 774
Sum inntektsført				151 800 000 000	154 991 055 196	-
5440	24	Driftsresultat		63 500 000 000	67 187 940 673	3 687 940 673
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet					-66 455 308 130	

Kapitalkontoer

0677.03.04693	Oppgjørskonto Norges Bank - innbetalinger	119 545 783 889
0677.03.08710	Oppgjørskonto Norges Bank - innbetalinger	17 506 196 547
0677.04.05015	Oppgjørskonto Norges Bank - utbetalinger	-71 154 814 696
	Endring i mellomværende 2016	558 142 390
Sum rapportert		0

Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12)

Konto	Tekst	2016	2015	Endring
	Mellomværende med statskassen	-3 227 328 534	-2 669 186 144	558 142 390

Kommentar endring mellomværende 2015 til 2016:

Endring skyldes i hovedsak økte forskuddsbetalinger og redusert arbeidskapital i lisensene.

REGNSKAP I KONTANTSTØRRELSER SDØE

Bevilgningsregnskap

NOTE A Forklaring av samlet tildeling			
Kapittel og post	Overført fra i fjor	Årets tildelinger	Samlet tildeling
2440.30		28 000 000 000	28 000 000 000
5440.24.02		31 000 000 000	31 000 000 000
5440.24.03		2 500 000 000	2 500 000 000
5440.24.04		23 500 000 000	23 500 000 000
5440.24.05		3 900 000 000	3 900 000 000
5440.24.01		124 400 000 000	124 400 000 000
5440.30		23 500 000 000	23 500 000 000
5440.80		3 900 000 000	3 900 000 000
5440.85		0	0
5440.24		63 500 000 000	63 500 000 000

NOTE B Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år

Ikke aktuell for SDØE som mottar overslagsbevilgninger.

REGNSKAP I KONTANTSTØRRELSER SDØE

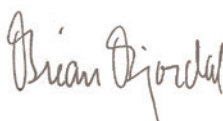
Kapitalregnskap – spesifisert

SDØE KAPITALREGNSKAP 2016 – tall i norske kroner		
Poster		
Mellomregning staten		3 227 328 534,15
Realinvestering før nedskrivning	198 012 778 994,54	
Nedskrivning	-6 294 450 345,71	
Konto for realinvestering	191 718 328 648,83	191 718 328 648,83
Sum		194 945 657 182,98
Mellomregning staten 01.01.2016	-2 669 186 144,10	
Totale utgifter	27 815 084 217,34	
Totale inntekter	-94 270 392 346,91	
Kontantstrøm	-66 455 308 129,57	-66 455 308 129,57
Netto overført staten	65 897 165 739,52	
Mellomregning staten 31.12.2016	-3 227 328 534,15	-3 227 328 534,15
Fast kapital 01.01.2016	-193 474 342 511,43	
Årets investering	-27 815 084 217,34	
Årets avskrivning	23 276 647 734,23	
Nedskrivning	6 294 450 345,71	
Fast kapital 31.12.2016	-191 718 328 648,83	-191 718 328 648,83
Sum		-194 945 657 182,98

Stavanger, 3. mars 2017

Gunn Wærsted
Styreleder

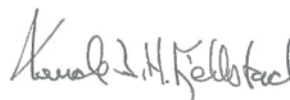
Brian Bjordal
Nestleder

Per Arvid Schøyen
Styremedlem

Per-Olaf Hustad
Styremedlem

Trude J. H. Fjeldstad
Styremedlem

Ove Skretting
Styremedlem,
valgt av ansatte

Heidi Iren Nes
Styremedlem,
valgt av ansatte

Grethe K. Moen
Administrerende direktør

REGNSKAP I KONTANTSTØRRELSER SDØE

Artskontorrapportering

Oppstilling av artskontorrapporteringen 31.12.2016		
	2016	2015
Driftsinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet		
Salgs- og leieinntekter	116 916 966 237,23	148 801 222 540,28
Andre innbetalinger	11 518 725 781,11	9 013 754 670,74
Sum innbetalinger fra drift	128 435 692 018,34	157 814 977 211,02
Driftsutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet		
Avskrivninger	23 276 647 734,23	23 726 240 273,99
Andre utbetalinger til drift	31 997 464 222,10	34 664 327 354,79
Sum utbetalinger til drift	55 274 111 956,33	58 390 567 628,78
Netto rapporterte driftsutgifter	-73 161 580 062,01	-99 424 409 582,24
Investerings- og finansinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet		
Innbetaling av finansinntekter	-527 088 496,64	1 019 959 029,06
Sum investerings- og finansinntekter	-527 088 496,64	1 019 959 029,06
Investerings- og finansutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet		
Utbetalt til investeringer	27 725 735 797,99	28 384 404 067,08
Utbetaling til kjøp av aksjer	90 825 759,65	540 889 236,56
Utbetalinger av finansutgifter	5 445 073 552,52	6 619 854 992,14
Sum investerings- og finansutgifter	33 261 635 110,16	35 545 148 295,78
Netto rapporterte investerings- og finansutgifter	33 788 723 606,80	34 525 189 266,72
Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler		
Avskrivninger (ref.kap. 5440 inntekt)	-23 276 647 734,23	-23 726 240 273,99
Renter av statens kapital og mellomværende med statskassen (ref.kap. 5440 inntekt)	-3 805 803 940,13	-4 091 743 742,47
Netto rapporterte utgifter på felleskapitler	-27 082 451 674,36	-27 817 984 016,46
Netto utgifter rapportert til bevilgningsregnskapet	-66 455 308 129,57	-92 717 204 331,98

REGNSKAP I KONTANTSTØRRELSER SDØE

Artskontorapportering

Oversikt over mellomværende med statskassen

Eiendeler og gjeld*	2016	2015
O/U call	2 296 729 921,06	-1 673 092 256,27
AP Nonop	-331 626 638,02	911 833 471,31
AR Nonop	-417 271 621,26	-157 892 878,88
Inventory Nonop	-250 731 281,73	-573 579 172,77
Prep Exp Nonop	17 232 617,98	-79 431 088,36
Working cap - Nonop	-758 899 585,52	669 681 601,04
Merverdiavgift	2 708 977,61	-19 444 510,80
Agio	-0,07	-0,03
Sum mellomværende med statskassen	558 142 390,05	-921 924 834,76

*)

O/U call - Forskudd beregnet som netto av kontantinnkalling og avregning fra operatørene

AP Nonop – Skyldig beløp i avregning fra operatørene

AR Nonop – Tilgodehavende beløp i avregninger fra operatørene

Inventory Nonop- Beholdning i avregning fra JV operatørene

Prer Exp Nonop – Forhåndsbetalte utgifter til operatørene – avregninger

Working cap – Nonop - Hovedsakelig avsetninger i månedlige avregninger fra operatørene

Merverdiavgift - Inngående og utgående merverdiavgift

Agio - Øreavrunding relatert til valutaomregning (agio/disagio)

Kommentar endring mellomværende 2015 til 2016:

Endring skyldes i hovedsak endringer i avsetninger i lisensene, samt endringer forskuddsbetaling i lisensene.

VIRKSOMHETSREGNSKAPET

Resultatregnskap etter NGAAP

Alle tall i millioner kroner	Note	2016	2015
DRIFTSINNEKTER			
Driftsinntekter	3, 4, 9, 11	121 224	157 753
Sum driftsinntekter		121 224	157 753
DRIFTSKOSTNADER			
Letekostnader		1 371	1 469
Produksjonskostnader	5	14 616	16 709
Transport og prosesseringskostnader	5	8 955	9 742
Avskrivninger og nedskrivninger	2	30 652	34 506
Andre driftskostnader	5, 9, 10	5 867	5 337
Sum driftskostnader		61 460	67 762
Driftsresultat		59 765	89 990
FINANSPOSTER			
Finansinntekter		5 057	11 792
Finanskostnader	12	7 396	12 783
Netto finansposter	8	-2 339	-991
ÅRSRESULTAT	19	57 426	88 999

VIRKSOMHETSREGNSKAPET

SDØE Balanse per 31. desember

Alle tall i millioner kroner	Note	2016	2015
Immaterielle eiendeler	2	72	76
Varige driftsmidler	1, 2, 18, 21	220 996	225 516
Finansielle anleggsmidler	2, 11	362	280
Anleggsmidler		221 430	225 872
Lager	6	2 737	4 287
Kundefordringer	9, 10	16 839	17 870
Bankinnskudd		149	84
Omløpsmidler		19 726	22 241
SUM EIENDELER		241 156	248 112
Egenkapital per 1.1		161 524	166 165
Betalt fra/(til) Staten i året		-65 897	-93 639
Årets resultat		57 426	88 999
Egenkapital	19	153 053	161 524
Langsiktige fjerningsforpliktelser	12, 18	67 546	70 129
Annen langsiktig gjeld	13	7 268	7 390
Langsiktig gjeld		74 814	77 519
Leverandørgjeld		2 411	1 967
Annen kortsiktig gjeld	9, 14, 15	10 878	7 101
Kortsiktig gjeld		13 289	9 069
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		241 156	248 112

Stavanger, 3. mars 2017

Gunn Wærsted
Styreleder

Brian Bjordal
Nestleder

Per Arvid Schøyen
Styremedlem

Per-Olaf Hustad
Styremedlem

Trude J. H. Fjeldstad
Styremedlem

Ove Skretting
Styremedlem,
valgt av ansatte

Heidi Iren Nes
Styremedlem,
valgt av ansatte

Grethe K. Moen
Administrerende direktør

VIRKSOMHETSREGNSKAPET SDØE Kontantstrømoppstilling

Alle tall i millioner kroner	Noter	2016	2015
KONTANTSTRØM FRA OPERASJONELLE AKTIVITETER			
Innbetalinger fra driften	3, 4	127 828	158 782
Utbetalinger fra driften	5	-33 634	-36 993
Endring arbeidskapital i lisensene		1 807	-802
Endring over/under call i lisensene		-2 297	1 673
Netto rentebetalinger		75	-97
Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		93 778	122 563
KONTANTSTRØM INVESTERINGSAKTIVITETER			
Investeringer	2,11	-27 815	-28 955
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		-27 815	-28 955
KONTANTSTRØM FRA FINANSIERINGSAKTIVITETER			
Netto overført til staten		-65 897	-93 639
Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		-65 897	-93 639
Økning beholdning bankkonto DA-selskap		66	-31

NOTER TIL VIRKSOMHETSREGNSKAPET

GENERELT

Petoro AS var per 31. desember 2016 rettighetshaver på vegne av SDØE for andeler i 180 utvinningstillatelser og 14 interessentskap for rørledninger og terminaler, inkludert der Petoro ivaretar de forretningsmessige interessene i Mongstad Terminal DA, Vestprosess DA samt forvaltningen av aksjene i Norseas Gas AS og Norpipe Oil AS. Videre har SDØE rett til eventuelt overskudd i fire utvinningstillatelser med netto overskuddsavtaler. Selskapet har rettigheter og plikter som andre rettighetshavere, og ivaretar statens direkte økonomiske interesser på norsk sokkel på et forretningsmessig grunnlag.

Petoros forvaltning av porteføljen er underlagt regelverk for økonomiforvaltning i staten. Porteføljens regnskap avlegges i henhold til statens kontantprinsipp og i henhold til norsk regnskapslov. Petoro fører særskilt regnskap for alle transaksjoner knyttet til deltakerandelene, slik at inntekter og kostnader fra utvinningstillatelser og interessentskap holdes atskilt fra driften av selskapet. Kontantstrømmer fra porteføljen overføres til statens egne konti i Norges Bank. Selskapet avlegger særskilt årsregnskap for SDØE med oversikt over de eierandeler selskapet forvalter og tilhørende ressursregnskap.

REGNSKAPSPRINSIPPER I VIRKSOMHETSREGNSKAPET

Hovedforskjellen mellom resultat etter regnskapsloven og resultat etter kontantprinsippet er at i kontantprinsippet er investeringenes og driftsutgiftenes kontantbetaling inkludert. I tillegg justeres det for tidsavgrensning av inntekter og kostnader til kontante størrelser med tilsvarende justering av fordringer og gjeld i balansen. Realisert valutatap/-gevinst relatert til driftsutgifter og -inntekter blir i kontantprinsippet klassifisert som driftsutgifter og driftsinntekter. Regnskap i henhold til regnskapsloven viser realisert valutatap/-gevinst som finanskostnader/-inntekter og disse postene inngår da ikke i driftsresultatet. Forskjell mellom regnskap i henhold til regnskapsloven (NGAAP) og kontantprinsipp er markert i notene under.

SDØEs andeler i aksjeselskap og selskap med delt ansvar vedrørende utvinning av petroleum, er inkludert under de respektive poster i resultatregnskapet og er bokført i balansen etter bruttometoden for SDØEs andel av inntekter, kostnader, eiendeler og gjeld. Det samme gjelder lisensandeler i olje- og gassvirksomhet inklusive rørledningstransport, som ikke er organisert som selskap.

SDØEs deltakelse i Statoil Natural Gas LLC (SNG) blir vurdert som en investering i tilknyttet selskap og bokført etter egenkapitalmetoden. SDØEs andel av egenkapitalen inngår i balansen under finansielle anleggsmidler og resultatandel er ført som driftsinntekter i resultatregnskapet.

For aksjer i Norseas Gas AS og Norpipe Oil AS blir utbyttet ført som finanspost. I tillegg er inntekter fra utvinningstillatelser med netto overskuddsavtaler (gjelder utvinningstillatelser tildelt

i andre konsesjonsrunder) ført som andre inntekter.

Funksjonell valuta er norske kroner.

Prinsipper for inntektsføring

SDØE inntektsfører produksjon av olje, NGL og gass basert på salgsmetoden. Salgsmetoden innebærer at salget regnskapsføres i den perioden volumene løftes og selges til kunden.

Inntekter fra eierandeler i transport og prosesseringsanlegg blir inntektsført når tjenesten er levert.

Gassbytte- og gasslåneavtaler hvor oppgjør skjer i form av tilbakelevering av volum periodiseres som hovedregel etter salgsmetoden. Samtidig avsettes det for tilhørende produksjonskostnader dersom SDØE har lånt/byttet til seg gass. Ved utlån fra SDØE aktiveres det laveste av produksjonskostnad og antatt nåverdi av fremtidig salgpris som forskuddsbetalt kostnad på utlånstidspunktet. Videre blir SDØEs andel av lokasjonsbytter knyttet til kjøp eller salg av tredjeparts gass nettoført som driftsinntekter, SDØEs andel av tidsbytter (timeswaps) er bruttoført.

Forpliktelse som oppstår på grunn av for mye løftet råolje i forhold til SDØEs andel av produksjonsfelleskap, vurderes til produksjonskostnad, mens tilgodehavende fra de øvrige partnerne i produksjonsfelleskapene vurderes til laveste verdi av produksjonskostnad og antatt nåverdi av fremtidig salgpris.

Kjøp av tredjeparts gass for videresalg og kjøp av gass til lager for optimalisering bruttoføres som driftskostnader. Tilhørende inntekt inngår i driftsinntekter.

Kjøp og salg mellom felt og/eller transportsystemer

Ved kjøp og salg mellom felt og/eller transportsystemer hvor SDØE både er eier og skiper, elimineres interne kostnader og inntekter, således at kun kostnader betalt til tredjepart fremkommer som netto transportkostnader.

Utenlandsk valuta

Transaksjoner i utenlandsk valuta er bokført til transaksjonskurs. Pengeposter i utenlandsk valuta omregnes til kursen på balansedagen. Urealisert valutatap og realisert valutatap/-gevinst blir bokført som finansinntekter eller finanskostnader.

Klassifisering av eiendeler og gjeld

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen ett år er klassifisert som omløpsmidler. Ved klassifisering av kortsiktig og langsiktig gjeld er tilsvarende kriterier lagt til grunn.

Forskning og utvikling

Forsknings- og utviklingskostnader kostnadsføres løpende. I tillegg til utgifter til direkte forskning og utvikling i det enkelte interessentskap belaster også operatøren interessentskapet for utgifter til generell forskning og utvikling etter størrelsen på letekostnader, driftskostnader og utbyggingskostnader i interessentskapet.

Undersøkelles- og utbyggingskostnader

Petoro bruker "successful efforts" metoden for å regnskapsføre undersøkelles- og utforskningskostnader i olje- og gassvirksomheten for SDØE. Metoden innebærer at utgifter til geologiske og geofysiske undersøkelles kostnadsføres. Utgifter knyttet til boring av letebrønner blir imidlertid balanseført i påvente av evaluering. Slike utgifter blir kostnadsført dersom evalueringen viser at funnet ikke er økonomisk drivverdig. Det kan ta lang tid fra brønnen er boret til endelig beslutning om utbygging foreligger. Balanseførte letebrønner vurderes derfor kvartalsvis med hensyn til om det er tilstrekkelig fremdrift i prosjektene slik at kravene til balanseføring fortsatt er til stede. Tørre brønner eller brønner der det ikke er tilstrekkelig fremdrift kostnadsføres.

Utgifter knyttet til utbygging, herunder brønner, plattformer og utstyr balanseføres. Utgifter til driftsforberedelser kostnadsføres løpende.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler og investeringer regnskapsføres til historisk anskaffelseskost med fradrag for planmessige avskrivninger og eventuelle nedskrivninger. Anlegg under utførelse vurderes til anskaffelseskost.

Driftsmidler som leies på betingelser som i det vesentlige overfører økonomisk risiko og kontroll til SDØE (finansieell leasing), balanseføres under varige driftsmidler og tilhørende leieforpliktelse medtas som forpliktelse under rentebærende langsiktig gjeld til nåverdi av leiebetalningene. Driftsmiddelet avskrives planmessig og forpliktelsen reduseres med innbetalt leie etter fradrag for beregnet rentekostnad.

SDØE opptar ikke gjeld og pådrar seg ikke rentekostnader knyttet til finansiering av utbyggingsprosjekter.

Ordinære avskrivninger på olje- og gassproduserende anlegg beregnes for hvert enkelt felt og feltdedikert transportsystem etter produksjonsenhetsmetoden. Metoden innebærer at anskaffelseskost avskrives over forholdet mellom solgte volum i perioden og reserver ved periodens begynnelse. Brønninvesteringer avskrives over de reserver som er gjort tilgjengelig med de brønner som er boret.

Petoro fastsetter reservegrunnlag for avskrivningsformål ved å ta utgangspunkt i forventede gjenværende reserver per felt som justeres med en faktor beregnet som forholdet mellom Oljedirektoratets sum av lave reserver i produksjon, og sum av basisreserver i produksjon. Dette gjøres for både olje- og gassreserver. For 2016 utgjør denne reservejusteringen 76,5 prosent av forventede gjenværende oljereserver,

mens tilsvarende for gassreserver utgjør 86,3 prosent. Reserveanslagene revideres årlig og eventuelle endringer påvirker kun fremtidige avskrivningskostnader.

Ordinære avskrivninger for landanlegg og transportsystemer samt stigerørplattformer som benyttes av flere felt, blir beregnet lineært over gjeldende lisensperiode per 31. desember.

Andre eiendeler avskrives lineært over økonomisk levetid.

Immaterielle eiendeler

Immaterielle eiendeler balanseføres til virkelig verdi på anskaffelsestidspunktet. Immaterielle eiendeler avskrives over antatt kontraktsperiode eller økonomisk levetid og eventuelle nedskrivninger er fratrukket.

Nedskrivning

Ved hver regnskapsavleggelse testes varige driftsmidler og immaterielle eiendeler for nedskrivning dersom det er indikasjoner på verdifall. Olje- og gassfelt eller – installasjoner anses normalt som separate vurderingsenheter for nedskrivning. Dersom gjenvinnbart beløp er lavere enn bokført verdi, og verdifallet ikke forventes å være forbigående er det foretatt nedskrivning til gjenvinnbart beløp, som er det høyeste av eiendelens virkelige verdi fratrukket salgskostnader og eiendelens bruksverdi. Bruksverdi beregnes ved bruk av diskonterte kontantstrømmer som neddiskonteres ved bruk av diskonteringsrente basert på SDØEs kalkulatoriske kapitalkostnad (WACC).

Nedskrivning reverseres dersom vilkåret for nedskrivning ikke lengre er til stede.

Vedlikeholdskostnader

Utgifter knyttet til reparasjoner og vedlikehold kostnadsføres løpende. Utgifter ved større utskiftninger og fornyelser som øker driftsmidlenes levetid vesentlig balanseføres.

Nedstengnings- og fjerningskostnader

I henhold til konsesjonsvilkårene kan myndighetene pålegge rettighetshaverne å fjerne anleggene til havs ved driftsperiodens utløp. Estimert virkelig verdi av forpliktelse til nedstengning og fjerning regnskapsføres i perioden kravet oppstår, normalt når brønner er boret og installasjoner er bygget og klar for bruk. Forpliktelsen balanseføres som en del av anskaffelseskost for brønner og installasjoner og avskrives sammen med disse. Endring i estimat for nedstengning og fjerning avsettes og balanseføres tilsvarende og avskrives over gjenværende levetid. Diskonteringsrenten som benyttes ved beregning av virkelig verdi av fjerningsforpliktelsen er basert på rente på norske statsobligasjoner med tilnærmet samme forfall som fjerningsforpliktelsen.

Endring av forpliktelse som skyldes tidsverdi, effekten av at fjerningstidspunkt er kommet et år nærmere i tid, regnskapsføres som en finanskostnad.

Lagerbeholdninger

Lager av reservedeler og driftsmateriell vurderes til det

laveste av kostpris, etter FIFO prinsippet, og netto salgsverdi. Reservedeler av mindre verdi til bruk i forbindelse med drift av olje- eller gassfelt kostnadsføres ved anskaffelsen. Reservedeler av større verdi lagerføres ved innkjøp og omposteres når de blir benyttet i driften. Petoro tar utgangspunkt i operatørens vurderinger av hva som skal balanseføres og hva som skal kostnadsføres av slikt materiell.

Kundefordringer

Kundefordringer er oppført i balansen til pålydende verdi etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene.

Bankinnskudd

Bankinnskudd inkluderer kontanter, bankinnskudd og andre betalingsmidler med forfallsdato som er kortere enn tre måneder fra anskaffelse. Kontantstrømmer fra olje- og gassalg overføres staten på daglig basis. Balansført bankinnskudd inkluderer således SDØEs andel av bankinnskudd i selskaper med delt ansvar som SDØE har en eierandel i og hvor bruttometoden anvendes.

Kortsiktig gjeld

Kortsiktig gjeld er vurdert til pålydende beløp.

Skatter og avgifter

SDØE er fritatt for inntektsskatt i Norge. SDØE er registrert i merverdiavgiftsmanntallet i Norge. SDØEs salg av virksomhetens olje- og gassprodukter finner i all hovedsak sted utenfor merverdiavgiftslovens geografiske virkeområde (søkkel og eksport). SDØE fakturerer dette salget avgiftsfritt til kjøper. Samtidig har SDØE fradrag for eventuell inngående merverdiavgift på fakturerte kostnader som er relevante for virksomheten.

Finansielle instrumenter

SDØE inngår som en del av statens samlede risikostyring. Finansielle instrumenter anvendes som del Statoils optimalisering av gassalg.

Finansielle instrumenter verdsettes etter laveste verdis prinsipp, med mindre gitte kriterier er oppfylt. Urealiserte tap knyttet til finansielle instrumenter kostnadsføres. Urealiserte gevinster blir inntektsført når alle følgende kriterier oppfylles; instrumentet er klassifisert som omløpsmiddel; inngår i en handelsportefølje med henblikk på videresalg; omsettes på børs, autorisert markeds plass eller tilsvarende regulert marked i utlandet; og har god eierspredning og likviditet. Porteføljevurdering er lagt til grunn der dette ut fra de finansielle instrumentenes natur anses som mest fornuftig og porteføljen er balansert i mengde og tid. Eliminering foretas der det er juridiske rettigheter til motregning av urealiserte tap og vinning eller der det er betalt og balansført depositum/marginer som samsvarer med derivatenes markedsverdi. For øvrig inntektsføres gevinster ved realisasjon.

Finansielle instrumenter som ikke er omløpsmiddel følger vurderingsreglene for anleggsmidler.

Betingede forpliktelser

Sannsynlige og kvantifiserbare tap kostnadsføres. Betingede eiendeler innregnes ikke med mindre det er rimelig sikkert at eiendelen kommer til oppgjør.

NOTE 1

OVERDRAGELSE OG ENDRING AV EIERANDELER

I 2016 tildelte Olje- og energidepartementet 22 utvinningstillatelser med SDØE-deltakelse. I forbindelse med Tildeling i forhåndsdefinerte områder 2015 (TFO 2015) 19. januar 2016 ble 13 utvinningstillatelser tildelt med SDØE-deltakelse hvorav 3 er tilleggsareal til eksisterende utvinningstillatelser. I 23. konsesjonsrunde 18. mai 2016 ble 5 utvinningstillatelser tildelt med SDØE-deltakelse. I løpet av 2016 ble det fradelt 4 utvinningstillatelser fra eksisterende lisenser med SDØE-deltakelse og 17 utvinningstillatelser ble tilbakelevert. I januar 2017 gjennomførte Olje- og energidepartementet tildeling i forhåndsdefinerte områder (TFO 2016) hvor ytterligere 13 utvinningstillatelser ble tildelt med SDØE-deltakelse.

Med effekt fra 1. januar 2016 ble i tillegg Petoro rettighetshaver i Dvalin-lisensen (PL435) ved overtakelse av 20 % andel fra OMV. SDØE-andelen i PL 435 økte, med effekt fra 1. januar 2017 med 15 % gjennom overtakelse av en 5 % andel fra Edison samt inntreden i en 10 % andel som følge av Maersk uttreden fra lisensen.

NOTE 2

SPESIFIKASJON AV ANLEGGSMIDLER

Alle tall i millioner kroner	Bokført pr 31.12.15	Historisk anskaff- elseskost per 1.1.16	Akkumulert avskrivning 1.1.16	Tilgang 2016	Ned- skrivning 2016	Avgang 2016	Over- føringer 2016	Avskrivning 2016	Bokført pr 31.12.16
Felt under utvikling	11 092	11 092	0	8 065	-2 654	0	122	0	16 625
Felt i drift	174 439	512 558	-338 119	16 574	-1 891	-853	366	-21 812	166 791
Rørledninger og landanlegg	35 222	71 538	-36 316	1 378	-1 855	0	0	-2 437	32 307
Balanseførte letekostnader	4 763	4 763	0	1 541	0	-542	-488	0	5 273
Sum varige driftsmidler	225 516	599 951	-374 435	27 558	-6 400	-1 396	0	-24 249	220 996
Immaterielle eiendeler	76	287	-211	0	0	0	0	-4	72
Finansielle anleggsmidler	280	280	0	82	0	0	0	0	362
Sum anleggsmidler (NGAAP)	225 872	600 519	-374 647	27 639	-6 400	-1 396	0	-24 253	221 430
Omregning til kontante størrelser	-32 298	-70 723	38 325	1 068	-7 187	7 795	0	1 009	-29 712
Sum anleggsmidler kontantprinsippet	193 474	529 796	-336 321	28 708	-13 587	6 400	0	-23 244	191 718

Varige driftsmidler på Snøhvit inkluderer balanseføring av en langsiktig finansiell leieavtale for tre skip som benyttes til å frakte LNG fra Snøhvit-feltet. Skipene blir avskrevet over 20 år som er leieperioden.

Det er foretatt vesentlige nedskrivninger i 2016 for enkelte eiendeler på bakgrunn av lavere langsiktige prisforutsetninger og anleggs- og feltspesifikke forhold. Bruksverdi beregnes ved bruk av diskonterte fremtidige kontantstrømmer som neddiskonteres ved bruk av diskonteringsrente basert på kapitalkostnad (WACC). I nedskrivningsvurderingene er Petoros vurdering av forventningsrette kontantstrømmer lagt til grunn (markedspriser, produksjon, kostnader og valutaforutsetninger). Der bruksverdien er vurdert lavere enn bokført verdi, er eiendelene nedskrevet til bruksverdi.

Immaterielle eiendeler inkluderer investeringer i videreutvikling av Etzel gasslager og et mindre beløp på Åsgard Transport.

Finansielle anleggsmidler på 362 millioner kroner inkluderer:

- Kapasitetsrettigheter for regassifisering av LNG på Cove Point terminalen i USA med en tilhørende avtale om salg av LNG fra Snøhvit til Statoil Natural Gas LLC (SNG) i USA. Virksomheten vurderes som en investering i tilknyttet selskap og bokføres etter egenkapitalmetoden (se for øvrig note 11). SDØE deltar i SNG under avsetningsinstruksen i aktiviteter knyttet til avsetning av statens LNG fra Snøhvit. Kontantstrømmene fra SNG gjøres opp løpende på månedsbasis i forbindelse med kjøp og salg av LNG.
- Aksjepost i Norse Gas AS med bokført verdi på 3,98 millioner kroner og en aksjepost i Norpipe Oil AS.

NOTE 3**SPESIFIKASJON AV DRIFTSINTEKTER PER OMRÅDE**

Alle tall i millioner kroner	2016	2015
Lisens	122 869	150 690
Marked	3 062	15 285
Netto overskuddsavtaler	8	567
Eliminering internt salg	-4 715	-4 600
Sum driftsinntekter (NGAAP)	121 224	161 942
Omregning til kontante størrelser	6 684	-3 107
Sum kontantprinsippet	127 909	158 835

Marked består i all hovedsak av inntekter fra videresalg av gass, tariffinntekter, urealisert tap og inntekter trading varelager. Trading varelager omhandler i hovedsak fysiske volumer. Bruttoføring fra og med 2016 medfører at kjøp trading varelager ikke nettes mot driftsinntektene. Tallene for 2015 er korrigert tilsvarende for å sammenligne årene.

NOTE 4**SPESIFIKASJON AV DRIFTSINTEKTER PER PRODUKT**

Alle tall i millioner kroner	2016	2015
Råolje, NGL og kondensat	49 322	59 436
Gass	60 927	90 286
Transport- og prosesseringsinntekter	10 597	11 113
Andre inntekter	369	540
Netto overskuddsavtaler	8	567
Sum driftsinntekter (NGAAP)	121 224	161 942
Omregning til kontante størrelser	6 684	-2 402
Sum kontantprinsippet	127 909	158 835

All olje, NGL og kondensat fra SDØE selges til Statoil og all gass omsettes av Statoil (gjennom avsetningsinstruks gitt til Statoil) for SDØEs regning og risiko. Gassen blir i all hovedsak solgt til kunder i Europa via bilaterale salgskontrakter, eller over trading desk. Omlag 30 prosent av årlige volumer er kjøpt av de fire største kundene. Bruttoføring fra og med 2016 medfører at kjøp trading varelager ikke nettes mot driftsinntektene. Tallene for 2015 er korrigert tilsvarende for å sammenligne årene.

NOTE 5**SPESIFIKASJON AV PRODUKSJONS- OG ANDRE DRIFTSKOSTNADER PER OMRÅDE**

Alle tall i millioner kroner	2016	2015
PRODUKSJONSKOSTNADER		
Lisens	14 060	15 264
Annen infrastruktur	555	1 445
Sum produksjonskostnader	14 616	16 709
TRANSPORT OG PROSESSERINGSKOSTNADER		
Lisens	13 470	13 500
Marked	200	842
Eliminering internt kjøp	-4 715	-4 600
Sum transport og prosesseringskostnader	8 955	9 742
ANDRE DRIFTSKOSTNADER		
Marked	5 866	9 526
Sum andre driftskostnader	5 866	9 526
Sum driftskostnader	29 437	35 976
Omregning til kontante størrelser	1 723	-754
Sum kontantprinsippet	31 160	35 222

Marked består hovedsakelig av utgifter til kjøp av gass for videresalg og kjøp til varelager for optimalisering av gassalg. Bruttoføring fra og med 2016 medfører at kjøp trading varelager ikke nettes mot driftsinntektene, men vises brutto som andre driftskostnader under Marked. Tallene for 2015 er korrigert tilsvarende for å sammenligne årene.

NOTE 6**VARELAGER**

Alle tall i millioner kroner	2016	2015
Petroleumsprodukter	1 072	2 370
Reservedeler	1 665	1 916
Varelager	2 737	4 287

Petroleumsprodukter omfatter LNG og gass. SDØE fører ikke varelager på råolje da forskjellen mellom produsert og solgt volum inngår i over/ underlift.

Ikke relevant ved kontantprinsippet.

NOTE 7**RENTER INKLUDERT I SDØES BEVILGNINGSREGNSKAP**

Renter av statens faste kapital er inkludert i regnskapet etter kontantprinsippet. Rentebeløpene er beregnet i samsvar med krav i oppdragsbrevet for 2016 gitt til Petoro AS fra Olje- og energidepartementet.

Driften skal belastes med renter på statens faste kapital for å ta hensyn til kapitalkostnader, og gi et mer korrekt bilde av ressursbruken. Dette er en kalkulatorisk kostnad uten kontanteffekt.

Kontantregnskapet inkluderer et mellomværende med staten som utgjør differansen mellom føring på kapittel/post i bevilgningsregnskapet og likviditetsbevegelser.

Rente på mellomregning med staten er beregnet i samsvar med oppdragsbrev for 2016 gitt til Petoro AS fra Olje- og energidepartementet. Rentesatsen som er benyttet er knyttet opp mot renten på kortsiktige statspapirer og tilsvarer rentesats for kortsiktige kontolån til statskassen beregnet med utgangspunkt i månedlig gjennomsnittlig saldo på mellomregningen med staten.

Ikke relevant for regnskap etter regnskapsloven (NGAAP)

NOTE 8**NETTO FINANSPOSTER**

Alle tall i millioner kroner	2016	2015
Renteinntekter	81	53
Andre finansinntekter	72	42
Valutagevinst , realisert	4 904	6 778
Valutatap, realisert	-4 091	-5 288
Valutatap/gevinst urealisert	-1 797	-547
Rentekostnader	-122	-397
Renter på fjerningsforpliktelse	-1 386	-1 632
Netto finansposter	-2 339	-991

Ikke relevant ved kontantprinsippet. Sammenligningstall for 2015 er omarbeidet for å vise urealisert valuta tap/ gevinst separat.

NOTE 9**NÆRSTÅENDE PARTER**

Staten ved Olje- og energidepartementet eier 67 prosent i Statoil og 100 prosent i Gassco. Selskapene defineres som nærstående parter til SDØE. Petoro har vesentlige eierandeler i rørledninger og landanlegg som opereres av Gassco.

Statoil er kjøper av statens olje, kondensat og NGL. Samlet salg av olje, kondensat og NGL fra SDØE til Statoil beløp seg til 49,3 milliarder kroner (tilsvarende 147 millioner fat o.e.) i 2016 mot 59,4 milliarder kroner (152 millioner fat o.e.) i 2015.

Statoil selger og markedsfører statens naturgass for statens regning og risiko, men i Statoils navn og sammen med Statoils egen gass. Staten mottar markedsverdi for salget av disse volumene. I 2016 solgte staten tørrgass direkte til Statoil som kjøper til en verdi av 369 millioner kroner mot 550 millioner i 2015. Staten har dekket sin relative andel av Statoils kostnader forbundet med transport, lagring og prosessering av tørrgass, for kjøp av tørrgass for videresalg samt gassalgsadministrasjon, totalt 12,6 milliarder kroner i 2016 mot 15,1 milliarder i 2015. Mellomværende med Statoil var 5,2 milliarder kroner i SDØEs favør omregnet til kurs på balansedagen mot 4,2 milliarder i 2015.

Under avsetningsinstruksen er SDØE også deltaker med en økonomisk andel i Statoil Natural Gas LLC (SNG) i USA.

Kontantstrømmene fra SNG gjøres opp løpende på månedsbasis i forbindelse med kjøp og salg av LNG. Investeringen bokføres etter egenkapitalmetoden og er nærmere omtalt i note 11.

Mellomværende og transaksjoner i tilknytning til aktiviteter i utvinningstillatelsene er ikke inkludert i ovennevnte beløp og således er det ikke gitt opplysninger om mellomværende og transaksjoner i tilknytning til lisensaktiviteter verken med Statoil eller Gassco. SDØE deltar som partner i utvinningstillatelser på norsk sokkel. Disse regnskapsføres etter bruttometoden.

NOTE 10**KUNDEFORDRINGER**

Kundefordringer og øvrige fordringer er oppført til pålydende i NGAAP etter fradrag for påregnelige tap.

NOTE 11**INVESTERINGER I TILKNYTTET SELSKAP**

SDØEs deltakelse i Statoil Natural Gas LLC (SNG) i USA er med virkning fra 1. januar 2009 vurdert som investering i tilknyttet selskap og bokføres etter egenkapitalmetoden. Investeringen ble ved anskaffelsestidspunkt i 2003 ført til opprinnelig anskaffelseskost 798 millioner kroner.

Selskapet har sitt forretningskontor i Stamford, USA og eies formelt med 56,5 prosent av Statoil Norsk LNG AS som reflekterer SDØEs eierinteresser under Avsetningsinstruksen. Resterende 43,5 prosent eies av Statoil North America Inc. Som en følge av fusjonen mellom Statoil og Hydros petroleumsvirksomhet i 2007, blir resultatet fordelt etter en skjevfordelingsmodell med 48,4 prosent til SDØE.

Statoil konsoliderer sitt eierskap i SNG med øvrige aktiviteter i USA og benytter SNG som markedsføringselskap for avsetning av gass i det amerikanske markedet. SDØE deltar i SNG under avsetningsinstruksen i aktiviteter knyttet til avsetning av statens LNG fra Snøhvit. Kontantstrømmene fra SNG gjøres opp løpende på månedsbasis i forbindelse med kjøp og salg av LNG.

I tillegg til SNG er aksjeposter i Norse Gas AS og Norpipe Oil AS inkludert i tabellen under.

Alle tall i millioner kroner	2016	2015
IB finansielle anleggsmidler	280	101
Årets andel av resultat i tilknyttet selskap	82	180
UB Finansielle anleggsmidler	362	280

NOTE 12**NEDSTENGNING/FJERNING**

Forpliktelsen omfatter fremtidig nedstengning og fjerning av olje- og gassinstallasjoner. Norske myndighetskrav samt OSPAR-konvensjonen (The Convention for the Protection of the Marine Environment of the North-East Atlantic) legges til grunn ved fastsettelse av forpliktelsens omfang.

Operatørens estimater blir lagt til grunn ved beregning av forpliktelsen. Det vil være knyttet stor usikkerhet til flere faktorer i fjerningsestimatet, inkludert forutsetninger for fjerning og estimeringsmetode, teknologi og fjerningstidspunkt. Fjerningstidspunkt antas i hovedsak å inntreffe ett til to år etter produksjonsslutt, se note 23.

Rentekostnad på forpliktelsen klassifiseres som en finanskostnad i resultatregnskapet. Diskonteringsrenten er basert på rente på norske statsobligasjoner med tilnærmet samme forfall som fjerningsforpliktelsen. For forpliktelser utover lengste forfall på statsobligasjoner benyttes ekstrapolert rente avledet fra utenlandske renter.

Estimatet for fjerningskostnader er nedjustert med 2,7 milliarder kroner som følge av endring i fremtidige estimerte kostnader fra operatør og endring av tidspunkt for nedstengning og fjerning. Endringen inkluderer reduserte estimater for plugging og nedstengning av brønner og nedstengning av installasjoner.

Alle tall i millioner kroner	2016	2015
Forpliktelse per 1.1	70 129	77 520
Nye forpliktelser/Avgang	0	0
Faktisk fjerning	-584	-1 355
Endrede estimat	-2 717	-9 312
Endrede diskonteringsrenter	-666	1 591
Endring eierandel	-2	52
Rentekostnad	1 386	1 632
Forpliktelse per 31.12	67 546	70 129

Det er i 2016 påløpt 584 millioner kroner til nedstengning og fjerning som inngår i regnskap etter kontantprinsippet.

NOTE 13**ANNEN LANGSIKTIG GJELD**

Annen langsiktig gjeld i NGAAP består av:

- gjeld i forbindelse finansiell leasing av tre LNG skip levert i 2006
- gjeld i forbindelse med endelig oppgjør av kommersielle arrangement ved overgang til selskapsbasert gassalg
- uopptjent inntekt ved forventet tilbakebetaling av overskuddsandel i lisenser med netto overskuddsavtaler

I 2006 ble det inngått tre finansielle leasingkontrakter ved leveringen av tre skip for transport av LNG fra Snøhvit. Avtalene har en varighet på 20 år, med opsjon på ytterligere 2 x 5 år. Fremtidige neddiskonterte minimumsbetalinger for finansiell leasing utgjør totalt 1 357 millioner kroner. Av dette kommer 199 millioner kroner til utbetaling i 2017 og 799 millioner skal betales de påfølgende fire år. Restbeløpet på 377 millioner kroner skal betales etter år 2022.

Tilbakebetaling av tidligere innbetalt overskuddsandel i lisenser med netto overskuddsavtaler er inkludert i langsiktig gjeld og utgjør 4 972 millioner kroner. Øvrig langsiktig gjeld er på 921 millioner kroner, hvorav 303 millioner kroner har forfall til betaling innen fem år fra balansedagen.

Ikke relevant ved kontantprinsippet.

NOTE 14**ANNEN KORTSIKTIG GJELD**

Annen kortsiktig gjeld i NGAAP som forfaller i løpet av 2017 omfatter i hovedsak:

- avsetninger for påløpte, ikke betalte kostnader for desember, justert for kontantinnkalling i desember
- andre avsetninger for påløpte, ikke betalte kostnader, som ikke er inkludert i avregningene fra operatørene

Ikke relevant ved kontantprinsippet.

NOTE 15**FINANSIELLE INSTRUMENTER OG RISIKOSTYRING**

Det benyttes kun i begrenset grad avledede finansielle instrumenter (derivater) for å styre risiko i SDØE-porteføljen. Dette skyldes hovedsakelig at SDØE er eid av Den norske stat og derfor er en del av statens samlede risikostyring. SDØE har ikke rentebærende gjeld av betydning og selger primært olje, gass og våtgass til løpende priser. Instrumentene som benyttes for å styre prisrisiko ved salg til faste priser eller ved utsatt gassproduksjon, er relatert til terminkontrakter og futures. Markedsverdi av derivatene var 277 millioner kroner i eiendeler og 4 899 millioner kroner i forpliktelser per 31. desember 2016. Tilsvarende tall ved utgangen av 2015 var 3 759 millioner kroner i eiendeler og 331 millioner kroner i forpliktelser. Tallene inkluderer markedsverdi av børsnoterte "futures" og ikke børsnoterte instrumenter. Markedsverdien av innebygde derivater var knyttet til sluttbrukerkunder på kontinentet. I 2016 utgjorde dette 199 millioner kroner i eiendeler og 83 millioner i forpliktelser. Tilsvarende tall i 2015 var 918 millioner kroner i eiendeler. Netto urealisert tap på utestående posisjoner per 31. desember 2016 er kostnadsført.

Prisrisiko

SDØE er eksponert for endringer i olje- og gasspriser i det globale markedet. Statoil kjøper all olje, NGL og kondensat fra SDØE til markedsbaserte priser. SDØEs inntekter fra salg av gass er faktiske oppnådde priser. Basert på arrangement knyttet til Avsetningsinstruksen samt det forhold at SDØE inngår som del av statens samlede risikostyring, tas finansielle instrumenter (derivater) i bruk kun i begrenset grad og primært for å styre prisrisiko ved salg til faste priser eller ved utsatt gassproduksjon for å motvirke resultatsvingninger forårsaket av endringer i råvarepriser.

Valutarisiko

Den aller vesentligste del av selskapets inntekter fra salg av olje og gass faktureres i US dollar, euro eller britiske pund. Deler av driftskostnadene og investeringene faktureres også i tilsvarende valuta. Endringer i valutakurser vil ved konvertering til norske kroner få effekt på SDØEs resultat og balanse. SDØE gjennomfører ikke valutasikring på fremtidig salg av petroleum, og SDØEs eksponering i balansen per 31. desember 2016 er i stor grad knyttet til én måneds utestående inntekt.

Renterisiko

SDØE er eksponert mot renterisiko primært gjennom finansielle leasingkontrakter. Selskapet har en økonomisk forpliktelse sammen med Statoil tilknyttet leasingkontrakter for LNG skip under Avsetningsinstruksen. SDØE har ingen annen rentebærende gjeld som er eksponert for endringer i rentenivået.

Kredittrisiko

SDØEs omsetning skjer mot et begrenset antall motparter hvorav all olje, NGL og kondensat selges til Statoil. Under avsetningsinstruksen kjøpes finansielle instrumenter for SDØEs virksomhet av motparter som vurderes å ha høy kredittverdighet. Finansielle instrumenter etableres bare med større banker eller kredittinstitusjoner innenfor forhåndsgodkjente eksponeringsnivåer. SDØEs kredittrisiko i løpende transaksjoner anses av den grunn å være begrenset.

Likviditetsrisiko

SDØE genererer en betydelig positiv kontantstrøm fra sine aktiviteter. Det er etablert interne retningslinjer knyttet til ordinær håndtering av likviditetsstrøm.

NOTE 16**LEIEAVTALER/KONTRAKTSFORPLIKTELSE**

Alle tall i millioner kroner	Leieavtaler	Transportkapasitet- og øvrige forpliktelser
2017	6 168	2 155
2018	4 819	1 822
2019	4 207	1 662
2020	3 505	1 544
2021	2 798	1 281
Deretter	3 381	5 813

Leieavtaler representerer driftsrelaterte kontraktsforpliktelser ved leie av rigger, forsyningskip, produksjonsskip, helikoptre, standby båter, baser og lignende som oppgitt av den enkelte operatør. Beløpene representerer kanselleringskostnad.

Transportkapasitet og øvrige forpliktelser er knyttet til gassalgsaktiviteten og består hovedsakelig av transport- og lagerforpliktelser i Storbritannia og på kontinentet, samt terminalkapasitetsforpliktelser knyttet til Cove Point terminalen i USA. På norsk sokkel er SDØEs eierandel i anlegg og rørledninger gjennomgående høyere eller på nivå med skipingsandelen. Det er således ikke beregnet forpliktelser i disse systemene.

Andre forpliktelser

I forbindelse med tildeling av utvinningstillatelser for leting og produksjon av petroleum kan deltakerne måtte forplikte seg til å bore et visst antall brønner. I tillegg er deltakerne bundet til leteaktivitet gjennom godkjent budsjett og arbeidsprogram. Ved årets slutt er selskapet forpliktet til å delta i 12 brønner med en forventet kostnad for SDØE i 2017 på 530 millioner kroner.

For SDØE er det også inngått kontraktsmessige forpliktelser relatert til investeringer i nye og eksisterende felt. Totalt beløper dette seg til 11,5 milliarder kroner for 2017 og 14,2 milliarder kroner for senere perioder, totalt 25,7 milliarder kroner. SDØE er gjennom godkjente budsjetter og arbeidsprogram forpliktet til drifts- og investeringskostnader for 2017. De nevnte forpliktelser for 2017 er inkludert i denne totalen.

I forbindelse med avsetningen av SDØEs olje og gass har Statoil utstedt garantier til leverandører og eiere av transportnett, og i tilknytning til virksomheten i USA, Storbritannia og på kontinentet. Garantier i forbindelse med tradingvirksomhet er stilt som sikkerhet for manglende finansielt oppgjør. Totalt utgjør garantiene i størrelsesorden 200 millioner kroner for SDØEs andel.

SDØE og Statoil leverer gass til kundene under felles gassalgsavtaler. SDØEs gassreserver vil bli trukket på i henhold til SDØEs andel av produksjonen fra de felt som til enhver tid blir valgt til å levere gassen.

Ikke relevant ved kontantprinsippet.

NOTE 17**ANDRE FORPLIKTELSER**

SDØE kan som deltaker i utvinningstillatelser, rørledninger og landanlegg, og gjennom Statoils salg av felles gass for Den norske stats regning og risiko, bli påvirket av pågående rettsvister eller uavklarte tvister. Det endelige omfanget av SDØEs forpliktelser eller eiendeler knyttet til slike tvister og krav lar seg ikke beregne på det nåværende tidspunkt. Det antas ikke at SDØEs økonomiske stilling vil bli vesentlig negativt påvirket av utfallet av slike tvister. Det er foretatt avsetning i regnskapet for forhold hvor det anses å være sannsynlighetsovervekt for et negativt utfall for SDØE-porteføljen.

Ikke relevant ved kontantprinsippet.

NOTE 18**VESENTLIGE ESTIMATER**

SDØEs regnskap avlegges i henhold til norsk regnskapslov og god regnskapsskikk som innebærer at ledelsen gjør vurderinger og utviser skjønn innenfor en rekke områder. Endringer i de underliggende forutsetninger vil kunne ha stor effekt på regnskapet. I forhold til SDØE-porteføljen er det antatt at vurderinger med hensyn til de bokførte verdiene på varige driftsmidler, reserver, fjerning av installasjoner, undersøkelseskostnader og finansielle instrumenter vil kunne ha størst betydning.

Utvinnbare reserver inkluderer volum av råolje, NGL (inkludert kondensat) og tørrgass som rapportert i ressursklasse 1-3 i henhold til Oljedirektoratets klassifikasjonssystem. Kun reserver hvor rettighetshavernes plan for utbygging og drift (PUD) er godkjent i styringskomiteen og innsendt til myndighetene medregnes i porteføljens forventede reserver. Som grunnlag for avskrivninger legges en andel av feltets gjenværende reserver i produksjon til grunn (ressursklasse 1). Årlig beregnes det en andel for porteføljen for henholdsvis olje og gass som skal representere forholdet mellom lave reserver og basisreserver. Denne felles andelen benyttes for å kalkulere avskrivningsgrunnlaget for hvert felt. De nedjusterte basisreservene som danner grunnlag for avskrivningskostnadene har stor betydning for resultatet og justeringer i reservegrunnlaget kan medføre store endringer på SDØEs resultat.

Utgifter til boring av letebrønner balanseføres midlertidig i påvente av vurdering av om det er gjort funn av olje- eller gassreserver. Vurderinger knyttet til hvorvidt disse kostnadene skal forbli balanseførte eller nedskrives i perioden vil påvirke periodens resultat.

I SDØE-porteføljen er det gjort betydelige investeringer i varige driftsmidler. Ved hver regnskapsavleggelse testes disse for nedskrivning dersom det er indikasjoner på verdifall. Vurderinger av hvorvidt en eiendel må nedskrives bygger i stor grad på skjønnsmessige vurderinger og forventninger til fremtidige markedspriser.

Det vises for øvrig til beskrivelse av selskapets regnskapsprinsipper, note 12 og note 15, som beskriver selskapets behandling av undersøkelseskostnader, usikkerhet med hensyn til fjerning, og finansielle instrumenter.

Ikke relevant ved kontantprinsippet.

NOTE 19**EGENKAPITAL**

Alle tall i millioner kroner	2016	2015
Egenkapital per. 1.1	161 524	166 165
Årets resultat	57 426	88 999
Kontantoverføring til staten	- 65 897	-93 639
Egenkapital per 31.12	153 053	161 524

Ikke relevant ved kontantprinsippet.

NOTE 20**REVISOR**

SDØE er underlagt Bevilgningsreglementet samt Reglement og Bestemmelser om økonomistyring i staten. Riksrevisjonen er ekstern revisor for SDØE i henhold til Lov om Riksrevisjonen av 7. mai 2004. Riksrevisjonen utsteder et avsluttende revisjonsbrev vedrørende SDØE regnskap og budsjett som er forventet offentliggjort i andre kvartal 2017.

I tillegg er PricewaterhouseCoopers AS (PwC) engasjert av styret i Petoro for å utføre finansiell revisjon av SDØE som en del av virksomhetens internrevisjonsoppgaver. PwC avgir revisoruttalelse til styret i henhold til internasjonale revisjonsstandarder. Honoraret til PwC er belastet regnskapet til Petoro AS.

NOTE 21**FORVENTEDE GJENVÆRENDE OLJE- OG GASSRESERVER - IKKE REVIDERT AV REVISOR**

Olje* mill fat, Gass mrd Sm ³	2016		2015		2014		2013	
	olje	gass	olje	gass	olje	gass	olje	gass
Forventede reserver pr. 01.01	1599	743	1318	767	1395	799	1458	821
Korreksjoner av tidligere år**	-3	-1	-10					
Endring av anslag	18	-1	17	7	68	1	41	6
Utvidelser og funn	1	0	367	2	4	1	12	3
Forbedret utvinning	20	1	57	4	0	0	35	5
Kjøp av reserver	2	6						
Salg av reserver								
Produksjon	-150	-37	-150	-38	-148	-34	-151	-36
Forventede reserver pr. 31.12	1489	712	1599	743	1318	767	1395	799

* Olje inkluderer NGL og kondensat

** Korreksjonen skyldes at enkelte felt rapporterer negative reserver. Produksjon måles eksakt mens gjenværende reserver er estimat.

Ved utgangen av 2016 var porteføljens forventede gjenværende olje-, kondensat-, NGL- og gassreserver 5968 millioner fat o.e. Dette er 308 millioner fat o.e. lavere enn ved utgangen av 2015. Det har vært en samlet reservetilgang på 82 millioner fat o.e. i 2016. Tilveksten er i hovedsak knyttet til kjøp av Dvalin - feltet samt forbedret utvinning av eksisterende felt i SDØE-porteføljens i 2016. Samtidig skjedde det justeringer på enkelte felt.

Det ble produsert 381 millioner fat o.e. i 2016, dette gir en reserveerstatningsgrad for 2016 på 22 prosent. Reserveerstatningsgraden var 133 prosent for 2015.

NOTE 22**FORSKNING OG UTVIKLING**

Petoro bidrar til forskning og utvikling (FoU) ved at SDØE dekker sin andel av kostnadene i utvinningstillatelsene. SDØE har kostnadsført 546 millioner kroner til forskning og utvikling i 2016 som er belastet fra operatørene i løpet av regnskapsåret 2016.

NOTE 23

STATENS DELTAKERANDELER

Utvinningstillatelse	Per. 31.12.2016 Deltakerandel (%)	Per. 31.12.2015 Deltakerandel (%)
018	5,00000	5,00000
018 B	5,00000	5,00000
018 C	5,00000	5,00000
018 DS	5,00000	5,00000
028 C	30,00000	30,00000
034	40,00000	40,00000
036 BS	20,00000	20,00000
037	30,00000	30,00000
037 B	30,00000	30,00000
037 E	30,00000	30,00000
038	30,00000	30,00000
038 C	30,00000	30,00000
038 D	30,00000	30,00000
038 E	-	30,00000
040	30,00000	30,00000
043	30,00000	30,00000
043 BS	30,00000	30,00000
050	30,00000	30,00000
050 B	30,00000	30,00000
050 C	30,00000	30,00000
050 D	30,00000	30,00000
050 DS	30,00000	30,00000
050 ES	30,00000	30,00000
050 FS	30,00000	30,00000
050 GS	30,00000	30,00000
050 HS	30,00000	30,00000
050 IS	30,00000	-
052	37,00000	37,00000
053	33,60000	33,60000
054	40,80000	40,80000
055 C	33,60000	33,60000
057	30,00000	30,00000
062	19,95000	19,95000
064	30,00000	30,00000
074	19,95000	19,95000
074 B	19,95000	19,95000
077	30,00000	30,00000
078	30,00000	30,00000
079	33,60000	33,60000
085	62,91866	62,91866
085 B	62,91866	62,91866
085 C	56,00000	56,00000
089	30,00000	30,00000
093	47,88000	47,88000
093 B	47,88000	47,88000
093 C	47,88000	47,88000
093 D	47,88000	47,88000

Utvinningsstillatelse	Per. 31.12.2016 Deltakerandel (%)	Per. 31.12.2015 Deltakerandel (%)
093 E	47,88000	47,88000
094	14,95000	14,95000
094 B	35,69000	35,69000
095	59,00000	59,00000
097	30,00000	30,00000
099	30,00000	30,00000
100	30,00000	30,00000
102	30,00000	30,00000
102 C	30,00000	30,00000
102 D	30,00000	30,00000
102 E	30,00000	30,00000
102 F	30,00000	30,00000
102 G	30,00000	30,00000
104	33,60000	33,60000
104 B	33,60000	33,60000
107 B	7,50000	7,50000
107 D	7,50000	7,50000
110	30,00000	30,00000
110 B	30,00000	30,00000
120	16,93548	16,93548
120 B	16,93548	16,93548
124	27,09000	27,09000
128	24,54546	24,54546
128 B	54,00000	54,00000
128 D	24,54546	-
134	13,55000	13,55000
152	30,00000	30,00000
153	30,00000	30,00000
153 B	30,00000	30,00000
158	47,88000	47,88000
169	30,00000	30,00000
169 B1	37,50000	37,50000
169 B2	30,00000	30,00000
169 C	50,00000	50,00000
171 B	33,60000	33,60000
176	47,88000	47,88000
190	40,00000	40,00000
190 B	-	40,00000
193	30,00000	30,00000
193 B	30,00000	30,00000
193 C	30,00000	30,00000
193 D	30,00000	30,00000
193 E	30,00000	30,00000
195	35,00000	35,00000
195 B	35,00000	35,00000
199	27,00000	27,00000
208	30,00000	30,00000
209	35,00000	35,00000

Utvinningstillatelse	Per. 31.12.2016 Deltakerandel (%)	Per. 31.12.2015 Deltakerandel (%)
237	35,69000	35,69000
248	40,00000	40,00000
248 B	40,00000	40,00000
248 C	40,00000	40,00000
248 D	40,00000	40,00000
248 E	40,00000	40,00000
248 F	40,00000	40,00000
248 GS	40,00000	-
248 HS	40,00000	-
250	45,00000	45,00000
255	30,00000	30,00000
255 B	30,00000	-
263 C	19,95000	19,95000
265	30,00000	30,00000
275	5,00000	5,00000
277	30,00000	30,00000
309 C	33,60000	33,60000
318	20,00000	20,00000
318 B	20,00000	20,00000
318 C	20,00000	20,00000
327	20,00000	20,00000
327 B	20,00000	20,00000
393	20,00000	20,00000
435	35,00000	-
438	-	20,00000
448	30,00000	30,00000
473	19,95000	19,95000
475 BS	30,00000	30,00000
475 CS	30,00000	30,00000
479	14,95000	14,95000
489	20,00000	20,00000
502	33,33333	33,33333
504	52,40700	52,40700
516	24,54545	24,54545
532	20,00000	20,00000
537	20,00000	20,00000
602	20,00000	20,00000
608	20,00000	20,00000
611	20,00000	20,00000
612	20,00000	20,00000
615	20,00000	20,00000
615 B	20,00000	20,00000
618	20,00000	20,00000
625	20,00000	20,00000
638	20,00000	20,00000
642	-	20,00000
656	-	20,00000
659	30,00000	30,00000

Utvinningsstillatelse	Per. 31.12.2016 Deltakerandel (%)	Per. 31.12.2015 Deltakerandel (%)
660	-	20,00000
663	-	20,00000
681	-	20,00000
682	20,00000	20,00000
684	-	30,00000
685	20,00000	20,00000
687	-	20,00000
694	20,00000	20,00000
695	20,00000	20,00000
696	-	20,00000
698	-	36,47500
699	-	36,47500
712	-	20,00000
714	20,00000	20,00000
716	20,00000	20,00000
718	20,00000	20,00000
720	20,00000	20,00000
723	-	20,00000
726	-	20,00000
728	20,00000	20,00000
728 B	20,00000	20,00000
739 S	30,00000	30,00000
741	-	30,00000
745 S	30,00000	30,00000
749	20,00000	20,00000
751	20,00000	20,00000
762	20,00000	20,00000
768	20,00000	20,00000
768 B	20,00000	-
775	20,00000	20,00000
776	20,00000	20,00000
777	20,00000	20,00000
777 B	20,00000	-
789	20,00000	20,00000
793	20,00000	20,00000
795	20,00000	20,00000
797	20,00000	20,00000
805	20,00000	20,00000
806	20,00000	20,00000
815	20,00000	-
829	20,00000	-
830	20,00000	-
831	20,00000	-
832	20,00000	-
837	20,00000	-
841	20,00000	-
844	20,00000	-
848	20,00000	-

Utvinningsstillatelse	Per. 31.12.2016 Deltakerandel (%)	Per. 31.12.2015 Deltakerandel (%)
849	20,00000	-
854	20,00000	-
855	20,00000	-
857	20,00000	-
858	20,00000	-
859	20,00000	-

Utvinningsstillatelser med netto overskuddsavtaler*

027
027 B
027 C
028
028 B
028 C
028 S
029
029 B
029 C
033
033 B

Samordnede felt	Per. 31.12.2016 Deltakerandel (%)	Per. 31.12.2015 Deltakerandel (%)	Gjenværende produksjonsperiode	Konsesjonsperiode
Fram H-Nord Unit	11,20000	11,20000	2019	2024
Gimle Unit	24,18630	24,18630	2034	2023
Grane Unit	28,90500	28,94250	2043	2030
Gullfaks Unit	30,00000	30,00000	2034	2036
Haltenbanken Vest Unit (Kristin)	19,57700	19,57700	2034	2027
Heidrun Unit	57,79339	57,79339	2044	2024
Johan Sverdrup Unit	17,36000	17,36000	2058	2037
Martin Linge Unit	30,00000	30,00000	2030	2027
Norne Inside	54,00000	54,00000	2035	2026
Ormen Lange Unit	36,48500	36,48500	2042	2040
Oseberg Area Unit	33,60000	33,60000	2039	2031
Snorre Unit**	30,00000	30,00000	2039	2016
Snøhvit Unit	30,00000	30,00000	2054	2035
Statfjord Øst Unit	30,00000	30,00000	2025	2024
Sygna Unit	30,00000	30,00000	2025	2024
Troll Unit	56,00000	56,00000	2062	2030
Valemon Unit	30,00000	30,00000	2028	2031
Vega Unit	28,32000	28,32000	2027	2024
Visund Inside	30,00000	30,00000	2036	2034
Åsgard Unit	35,69000	35,69000	2032	2027

Felt	Per. 31.12.2016 Deltakerandel (%)	Per. 31.12.2015 Deltakerandel (%)	Gjenværende produksjonsperiode	Konsesjonsperiode
Atla	30,00000	30,00000	2018	2025
Draugen	47,88000	47,88000	2027	2024
Ekofisk	5,00000	5,00000	2049	2028
Eldfisk	5,00000	5,00000	2049	2028
Embla	5,00000	5,00000	2049	2028
Flyndre (norsk side)	5,00000	5,00000	2028	2028
Gjøa	30,00000	30,00000	2026	2028
Heimdal	20,00000	20,00000	2028	2021
Kvitebjørn	30,00000	30,00000	2035	2031
Maria	30,00000	30,00000	2046	2036
Rev	30,00000	30,00000	2017	2021
Skirne	30,00000	30,00000	2019	2025
Skuld	24,54546	24,54546	2035	2026
Statfjord Nord	30,00000	30,00000	2025	2026
Svalin	30,00000	30,00000	2043	2030
Tordis	30,00000	30,00000	2029	2024
Tune	40,00000	40,00000	2019	2020
Urd	24,54546	24,54546	2035	2026
Veslefrikk	37,00000	37,00000	2020	2020
Vigdis	30,00000	30,00000	2029	2024

Nedstengte felt	Per. 31.12.2016 Deltakerandel (%)	Per. 31.12.2015 Deltakerandel (%)	Konsesjonsperiode
Huldra Unit	31,95534	31,95534	2015
Jette Unit	30,00000	30,00000	2021
Jotun (027 B)	-	-	-
Tor Unit	3,6874	3,6874	2028
Varg	30,0000	30,0000	2021
Yttergryta	19,9500	19,9500	2027

RØRLEDNINGER OG LANDANLEGG

Oljerør	Per. 31.12.2016 Deltakerandel (%)	Per. 31.12.2015 Deltakerandel (%)	Konsesjonsperiode
Oseberg Transport System (OTS)	48,38379	48,38379	2031
Troll Oljerør I + II	55,76808	55,76808	2023
Grane oljerør	42,06310	42,06310	2030
Kvitebjørn Oljerør	30,00000	30,00000	2020
Norpipe Oil AS (Eierandel)	5,00000	5,00000	2028
Olje - Landanlegg			
Mongstad Terminal DA	35,0000	35,0000	-

Gassinfrastruktur

Gassled***	45,79300	45,79300	2028
Haltenpipe	57,81250	57,81249	2020
Mongstad Gassrør (EMV)	56,00000	56,00000	2030
Polarled (NSGI)	11,94600	11,94600	2041
Dunkerque Terminal DA	29,76519	29,76519	2028
Zeepipe Terminal J.V.	22,43837	22,43837	2028
Vestprosess DA	41,00000	41,00000	-
Norsea Gas AS (Eierandel)	40,00600	40,00600	2028
Ormen Lange Eiendom DA	36,48500	36,48500	2035

I tillegg har SDØE immaterielle eiendeler vedrørende lagringskapasitet i gasslager UK og Tyskland og finansiell eiendel i tilknyttet selskap i USA (SNG)

Petoro andel Gassled	45,79300 %
Norsea Gas- andel av Gassled:	2,26100 %
Petoro andel Norsesea Gas	40,00600 %
Petoro andel Gassled ex Norsesea Gas	45,79300 %
Petoro andel Gassled inkl Norsesea Gas	46,69754 %

* Utvinningstillatelser der SDØE ikke er eier men har rett til andel av eventuelt overskudd

** Lisensen har sendt søknad om lisensforlengelse

*** Deltakerandel i Gassled inkludert Norsesea Gas AS er 46,69754 %

Riksrevisjonen

Vår referanse 2016/00764-10

STATENS DIREKTE ØKONOMISKE
ENGASJEMENT SDØE
Org. nr.: 980977269

Riksrevisjonens beretning

Til Statens direkte økonomiske engasjement

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Riksrevisjonen har revidert Statens direkte økonomiske engasjements årsregnskap for 2016. Årsregnskapet består av ledelseskommmentarer og oppstilling av bevilgningsrapportering inklusive noter, artskontorrapportering og virksomhetsregnskap inklusive noter for regnskapsåret avsluttet per 31. desember 2016. Vi har ikke revidert note 21 vedrørende forventede gjenværende olje - og gassreserver.

Etter Riksrevisjonens mening gir Statens direkte økonomiske engasjements årsregnskap et rettviseende bilde av virksomhetens disponible bevilgninger, inntekter og utgifter i 2016 og av mellomværende med statskassen per 31. desember 2016, i samsvar med regelverk for statlig økonomistyring.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig revisjon (ISSAI 1000–2999). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet under «Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet». Vi er uavhengige av virksomheten slik det kreves i lov og instruks om Riksrevisjonen og de etiske kravene i ISSAI 30 (INTOSAI's etikkregler) fra International Organization of Supreme Audit Institutions, og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene og INTOSAI's etikkregler. Etter Riksrevisjonens oppfatning er det innhentet tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon i årsrapporten

Styret er ansvarlig for årsrapporten, som består av årsregnskapet (del VI), og øvrig informasjon (del I–V). Riksrevisjonens uttalelse om revisjonen av årsregnskapet og uttalelsene om etterlevelse av administrative regelverk dekker ikke øvrig informasjon i årsrapporten (del (I–V)), og vi attesterer ikke denne informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det revisors oppgave å lese øvrig informasjon i årsrapporten. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig uoverensstemmelse mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskapen opparbeidet under revisjonen, eller hvorvidt den øvrige informasjonen tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom det konkluderes med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon, er Riksrevisjonen pålagt å rapportere dette i revisjonsberetningen.

Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styret og overordnet departements ansvar for årsregnskapet

Ledelsen og styret er ansvarlig for å utarbeide et årsregnskap som gir et rettviseende bilde i samsvar med regelverk for økonomistyring i staten. Ledelsen og styret er også ansvarlig for å etablere den interne kontrollen som de finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Overordnet departement og styret har det overordnede ansvar for at virksomheten rapporterer relevant og pålitelig resultat- og regnskapsinformasjon og har forsvarlig internkontroll.

Riksrevisjonens oppgaver og plikter

Målet med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som gir uttrykk for Riksrevisjonens konklusjon. Betryggende sikkerhet er et høyt sikkerhetsnivå, men det er ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med *lov om Riksrevisjonen*, *instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig revisjon (ISSAI 1000–2999) alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir ansett som vesentlig dersom den, enkeltvis eller samlet, med rimelighet kan forventes å påvirke beslutningene som treffes av brukere på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med *lov om Riksrevisjonen*, *instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og ISSAI 1000–2999, utøver revisor profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. Revisor gjør også følgende:

- Identifiserer og anslår risikoene for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Revisjonshandlinger utformes og gjennomføres for å håndtere slike risikoer, og tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis innhentes som grunnlag for revisors konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil. Dette skyldes at misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, feilpresentasjoner, eller overstyring av intern kontroll.
- Opparbeider en forståelse av den interne kontrollen som er relevant for revisjonen. Hensikten er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige ut fra omstendighetene, men ikke å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av virksomhetens interne kontroll.
- Evaluerer hensiktsmessigheten av regnskapsprinsippene som er brukt, og rimeligheten av tilhørende opplysninger som er utarbeidet av ledelsen.
- Evaluerer den totale presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, herunder tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Revisor kommuniserer med ledelsen, og informerer overordnet departement, blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Revisor vil også kommunisere om forhold av betydning som er avdekket i løpet av revisjonen, herunder eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Blant de forholdene som blir kommunisert med ledelsen og styret, og som overordnet departement blir informert om, tar revisor standpunkt til hvilke av forholdene som er av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet, og avgjør om disse regnes som sentrale forhold ved revisjonen. Disse beskrives i så tilfelle under eget avsnitt i revisjonsberetningen, med mindre lov eller forskrift hindrer offentliggjøring. Forholdene omtales ikke i beretningen hvis Riksrevisjonen beslutter at de negative konsekvensene av en slik offentliggjøring med rimelighet må forventes å være større enn offentlighetens interesse av at saken blir omtalt. Dette vil bare være aktuelt i ytterst sjeldne tilfeller.

Dersom Riksrevisjonen, gjennom revisjon av årsregnskapet, får indikasjoner på vesentlige brudd på administrative regelverk for økonomistyring, gjennomføres utvalgte revisjonshandlinger for å kunne gi uttalelse om hvorvidt det er vesentlige brudd på disse.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon knyttet til administrative regelverk for økonomistyring

Vi gir en uttalelse med moderat sikkerhet på om vi er kjent med forhold som tilsier at virksomhetens disponering av bevilgningene i vesentlig grad er i strid med administrative regelverk for økonomistyring. Uttalelsen bygger på ISSAI 4000-serien for etterlevelsesrevisjon. Moderat sikkerhet for uttalelsen oppnås gjennom revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi finner nødvendig.

Basert på revisjon av årsregnskapet og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til ISSAI 4000-serien, er vi ikke kjent med forhold som tilsier at virksomhetens disponering av bevilgningene er i strid med administrative regelverk for økonomistyring.

Oslo; 23.03.2017

Etter fullmakt

Tora Struve Jarlsby
ekspedisjonssjef

Lars Christian Møller
avdelingsdirektør

PETORO AS RESULTATREGNSKAP

MORSELSKAP				KONSERN			
2015	2016	NOTER	Alle tall i tusen kroner	NOTER	2016	2015	
267 292	273 625	1	Inntektsført offentlig tilskudd	1	283 925	284 636	
3 884	640	1, 16, 17	Annen inntekt	1, 16, 17	353	2 509	
-1 416	660	2	Endring utsatt inntektsføring	2	660	-1 416	
269 760	274 925		Sum driftsinntekter		284 938	285 730	
158 006	151 706	3,11	Lønnskostnad	3, 11	151 706	158 006	
1 991	2 759	4	Avskrivning	4	2 759	1 991	
14 457	13 401	13,15,16	Regnskaps- og forretningsførerhonorar	13, 15, 16	13 586	14 419	
9 456	9 316	14	Kontorhold	14	9 316	9 456	
24 051	33 436	15	IKT-kostnad	15	33 440	24 051	
58 477	69 690	13,16	Annen driftskostnad	13, 16, 18	79 083	75 072	
266 437	280 309		Sum driftskostnader		289 890	282 995	
3 323	-5 384		Driftsresultat		-4 952	2 734	
2 180	1 075	5	Finansinntekt	5	1 114	2 324	
-462	-152	5	Finanskostnad	5	-161	-510	
1 718	923		Netto finansresultat		953	1 813	
5 040	-4 461		Resultat før skattekostnad		-3 999	4 548	
			Skattekostnad på ordinært resultat	19	69	28	
5 040	-4 461		ÅRSRESULTAT		-4 068	4 520	
			OVERFØRINGER				
5 040	-4 461		Overført fra (til) annen egenkapital				
5 040	-4 461		Sum overføringer				

PETORO AS BALANSE PER 31. DESEMBER

MORSELSKAP				KONSERN			
2015	2016	NOTER	Alle tall i tusen kroner	NOTER	2016	2015	
			EIENDELER				
			Anleggsmidler				
			Varige driftsmidler				
4 858	4 198	4	Driftsløsøre, inventar, kontormaskiner o.l	4	4 198	4 858	
4 858	4 198		Varige driftsmidler		4 198	4 858	
			Finansielle anleggsmidler				
0	0	6	Aksjer i datterselskap		0	0	
0	0		Sum finansielle eiendeler		0	0	
4 858	4 198		Sum anleggsmidler		4 198	4 858	
			Omløpsmidler				
408	414	17	Kundefordringer		272	305	
12 395	11 666	7	Andre fordringer	7	12 254	12 396	
197 665	192 627	8	Bankinnskudd	8	194 425	199 049	
210 468	204 707		Sum omløpsmidler		206 951	211 750	
215 326	208 905		SUM EIENDELER		211 149	216 609	
			EGENKAPITAL OG GJELD				
			Egenkapital				
			Innskutt egenkapital				
10 000	10 000	9	Selskapskapital (10 000 aksjer à NOK 1 000)	9	10 000	10 000	
			Opptjent egenkapital				
11 789	7 328	10	Annen egenkapital/ Konsernets fond	10	9 310	13 378	
21 789	17 328		Sum egenkapital		19 310	23 378	
			Gjeld				
			Avsetning for forpliktelser				
130 425	142 425	11	Pensjonsforpliktelser	11	142 425	130 425	
4 858	4 198	2	Utsatt inntektsføring offentlig tilskudd	2	4 198	4 858	
135 284	146 623		Sum avsetning for forpliktelser		146 623	135 284	
			Kortsiktig gjeld				
19 747	12 694		Leverandørgjeld		12 694	19 751	
0	0		Betalbar skatt	19	0	0	
9 165	9 583		Skyldige offentlige avgifter		9 583	9 165	
29 341	22 677	12	Annen kortsiktig gjeld	12	22 938	29 032	
58 253	44 954		Sum kortsiktig gjeld		45 215	57 947	
193 537	191 577		Sum gjeld		191 839	193 231	
215 326	208 905		SUM EGENKAPITAL OG GJELD		211 149	216 609	

Stavanger, 3. mars 2017

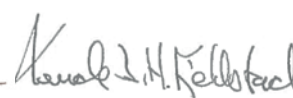
Gunn Wærsted
Styreleder

Bjørn Bjordal
Nestleder

Per Arvid Schøyen
Styremedlem

Trude J. H. Fjeldstad
Styremedlem

Per-Olaf Hustad
Styremedlem

Ove Skretting
Styremedlem,
valgt av ansatte

Heidi Iren Nes
Styremedlem,
valgt av ansatte

Grethe K. Moen
Administrerende direktør

PETORO AS KONTANTSTRØMOPPSTILLING

MORSELSKAP			KONSERN	
2015	2016	Alle tall i tusen kroner	2016	2015
LIKVIDER TILFØRT/BRUKT PÅ VIRKSOMHETEN				
5 040	-2 743	Resultat før skattkostnad	-3 999	4 548
1 991	2 759	+ Avskrivning	2 759	1 991
0	0	+ Betalte skatter	-69	-54
1 590	-6	+/- Endring i kundefordringer	33	1 616
-151	-7 053	+/- Endring i leverandørgjeld	-7 057	-151
19 118	4 104	+/- Endring tidsavgrensede poster	5 807	16 178
27 588	-2 939	Netto likviditetsendring fra virksomheten	-2 525	24 128
LIKVIDER TILFØRT/BRUKT PÅ INVESTERINGER				
-3 407	2 099	- Investert i varige driftsmidler	-2 099	-3 407
3 407	-2 099	Netto likviditetsendring fra investeringer	-2 099	-3 407
LIKVIDER TILFØRT/BRUKT PÅ FINANSIERING				
0	0	+ Innbet aking av egenkapital	0	0
0	0	Netto likviditetsendring fra finansiering	0	0
24 181	-5 038	Netto endring i likvider gjennom året	-4 624	20 721
173 484	197 665	+ Likviditetsbeholdning pr. 01.01.	199 049	178 328
197 665	192 627	Likviditetsbeholdning pr. 31.12.	194 425	199 049

PETORO AS NOTER

REGNSKAPSPRINSIPPER

BESKRIVELSE AV SELSKAPETS VIRKSOMHET

Petoro AS ble stiftet av Den norske stat ved Olje- og energidepartementet, 9. mai 2001. Selskapets formål er, på vegne av staten å ha ansvaret for å ivareta de forretningsmessige forhold knyttet til statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten på norsk sokkel (SDØE) og virksomhet i tilknytning til dette.

Staten er majoritetsaksjonær i Statoil ASA og eier av SDØE. Med dette som utgangspunkt forestår Statoil avsetningen av statens petroleum i henhold til instruks. Petoro AS har ansvaret for å påse at Statoil utfører sine oppgaver i samsvar med vedtatt avsetningsinstruks.

Petoro AS har også ansvaret for å avlegge eget årsregnskap for SDØE-porteføljen. Kontantstrømmer for SDØE omfattes således ikke av aksjeselskapets årsoppgjør.

Petoro Iceland AS ble etablert i desember 2012. Dette er et heleid datterselskap av Petoro AS. Selskapets formål er på vegne av den norske staten, for statens regning og risiko å ha ansvaret for å ivareta de forretningsmessige forhold knyttet til Den norske stats deltakelse i petroleumsvirksomhet på islandsk kontinentalsokkel og virksomhet i tilknytning til dette. Selskapet har ingen ansatte. Det er inngått forvalteravtale med Petoro AS.

KONSERN OG KONSOLIDERING

Konsernregnskapet omfatter morselskapet Petoro AS og datterselskapet Petoro Iceland AS. Konsernregnskapet er utarbeidet som om konsernet var en økonomisk enhet. Transaksjoner og mellomværende mellom selskapene i konsernet er eliminert. Konsernregnskapet er utarbeidet etter ensartede prinsipper ved at datterselskapet følger de samme regnskapsprinsipper som morselskapet.

KLASSIFISERING AV EIENDELER OG GJELD

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen et år er klassifisert som omløpsmidler. Ved klassifisering av kortsiktig og langsiktig gjeld er tilsvarende kriterier lagt til grunn.

ANLEGGSMIDLER

Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost med fradrag for planmessige avskrivninger. Dersom virkelig verdi av anleggsmidlene er lavere enn balanseført verdi og verdifallet ikke forventes å være forbigående, er det foretatt nedskrivning til virkelig verdi. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives lineært over den økonomiske levetiden.

AKSJER I DATTERSELSKAP

Investering i datterselskap er vurdert etter kostmetoden.

FORDRINGER

Kundefordringer og andre fordringer er oppført til pålydende.

BANKINNSKUDD

Bankinnskudd inkluderer kontanter, bankinnskudd og andre betalingsmidler med forfallsdato som er kortere enn tre måneder fra anskaffelse.

PENSJONER

Petoro iverksatte ny pensjonsordning for Petoro gjeldende fra 1.01.2016 som er innskuddsordning etter lov om innskuddspensjon. Selskapet har en overgangsordning for ansatte med mindre enn 15 år igjen til pensjonsalder. Premier til innskuddsbasert ordning kostnadsføres løpende.

Den balanseførte forpliktelsen knyttet til ytelsesplanen for gjenværende ansatte i ytelsesbasert ordning, er nåverdien av de definerte ytelsene på balansedatoen minus virkelig verdi av pensjonsmidlene, justert for ikke resultatført estimatavvik. Pensjonsforpliktelsen beregnes årlig av uavhengig aktuar ved bruk av en lineær opptjeningsmetode og forventet sluttlønn. Pensjonsordningens midler verdsettes til antatt markedsverdi. Bokført netto forpliktelse er inkludert arbeidsgiveravgift.

Periodens pensjonskostnad er inkludert i lønnskostnader og består av premier til innskuddsbasert ordning og periodens pensjonsopptjening, rentekostnad på den beregnede pensjonsforpliktelsen, forventet avkastning av pensjonsmidlene, resultatført virkning av endringer i estimater og periodisert arbeidsgiveravgift fra ytelsesbasert ordning. Utbetaling av opptjente pensjonsrettigheter ved førtidspensjonering rapporteres som pensjon.

Estimatavvik som skyldes ny informasjon eller endringer i de aktuarmessige forutsetningene utover det største av 10 prosent av verdien av pensjonsmidlene eller 10 prosent av pensjonsforpliktelsene, blir ført i resultatregnskapet over en periode som tilsvarer arbeidstakernes forventede gjennomsnittlige resterende ansettelsesperiode.

KORTSIKTIG GJELD

Kortsiktig gjeld er vurdert til pålydende.

SKATTER

Selskapet er fritatt for skatteplikt etter Skatteloven § 2-30 for Petoro AS. Skattekostnad i konsernregnskapet gjelder Petoro Iceland AS.

DRIFTSINNTEKTER

Selskapet mottar bevilgninger fra staten for tjenester ytet for Olje- og energidepartementet i samsvar med selskapets formål. Dette driftstilskuddet bevilges årlig av Stortinget. Driftstilskuddet er presentert som driftsinntekt i regnskapet.

Tilskudd til spesielle prosjekter inntektsføres i takt med kostnadsbruken i prosjektene (sammenstillingsprinsippet).

Tilskudd som går med til å dekke årets investeringer periodiseres som utsatt inntektsføring og føres opp som gjeld i balansen. Det periodiserte tilskuddet inntektsføres i takt med avskrivningene for investeringene og spesifiseres som inntektsført utsatt inntekt i resultatregnskapet.

VALUTA

Transaksjoner i utenlandsk valuta er ført etter kurs på transaksjonstidspunktet. Fordringer og gjeld i valuta er oppført til kursen på balansedagen.

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metode. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter, bankinnskudd og andre kortsiktige, likvide plasseringer.

NOTE 1
TILSKUDD OG ANDRE INNETEKTER

Petoro AS har i 2016 inntektsført driftstilskudd fra Den norske stat med totalt 273,6 millioner kroner eksklusiv merverdiavgift. For konsernet utgjør beløpet 285,2 millioner kroner. Årets bevilgning eksklusiv merverdiavgift er 274,9 millioner kroner for Petoro AS og 10,3 millioner kroner for Petoro Iceland AS, totalt kr 285,2 millioner kroner for konsernet. Inkludert i tallene over er ekstra bevilgning for Petoro AS for 2016 på kr 4,2 millioner kroner eksklusiv merverdiavgift. Dette skal dekke ekstern juridisk bistand og annen teknisk bistand i pågående rettsvister.

Annen inntekt er hovedsakelig knyttet til fakturering av tjenester levert til operatør av interessentskap og andre interessepartnere.

NOTE 2
UTSATT INNEKT

Endring utsatt inntektsføring består av utsatt inntekt knyttet til investeringer foretatt i løpet av året, totalt 2,1 millioner kroner i 2016, samt avskrivninger av årets og tidligere års investeringer, totalt 2,8 millioner kroner.

NOTE 3
LØNSKOSTNAD, ANTALL ANSATTE, GODTGJØRELSER MM

Lønnskostnad *) (Alle tall i NOK tusen)	2016	2015
Lønn	97 225	98 681
Styregodtgjørelse	1 778	1 737
Arbeidsgiveravgift	15 214	15 044
Pensjonskostnader (se note 11)	32 852	38 881
Andre ytelser	4 637	3 663
Sum	151 706	158 006

Antall ansatte pr 31.12	64	64
Antall ansatte med signert arbeidsavtale, ikke tiltrådt pr 31.12	0	0
Gjennomsnittlig antall årsverk sysselsatt	62,7	65,5

Ytelse til ledende personer (Alle tall i tusen kroner)	Fast lønn ¹	Lojalitetsordning ²	Kontantgodtgjørelse ³	Andre skattepliktige ytelser ⁴	Skattbar lønn	Kostnadsført pensjon
Grethe K. Moen	3 184	0	291	176	3 651	1 844
Ledergruppen for øvrig (syv personer):						
Olav Boye Sivertsen	1 825	148	54	161	2 189	394
Marion Svihus	2 159	166	291	151	2 767	935
Laurits Haga	2 284	172	308	164	2 928	595
Roy Ruså	2 258	168	304	158	2 888	606
Jan Terje Mathisen	2 165	90	292	149	2 697	920
Kjell Morisbak Lund ⁵	2 567	0	291	156	3 014	167
Nashater Solheim ⁶	1 146	0	0	67	1 214	78
Hege Manskow ⁷	445	0	0	51	495	62
Ledergruppen for øvrig (syv personer):	14 849	745	1 541	1 057	18 191	3 758

1. Fast lønn består av grunnlønn og feriepengene
2. Det ble utbetalt i januar 2016 fra selskapets lojalitetsordning til fem ledere som oppfylte vilkårene i ordningen. Utbetalingen inngår ikke i pensjonsgrunnlaget
3. Kontantgodtgjørelse som ikke inngår i pensjonsgrunnlaget
4. Andre administrative fastsatte godtgjørelser hovedsakelig fast bilgodtgjørelse
5. Fastlønn inkluderer kontantgodtgjørelse som kompensasjon for bortfall av ytelsespensjon beregnet basert på aktuarmessige forutsetninger og pensjonsgivende inntekt.
6. Arbeidsgodtgjørelse til og med 31. mai
7. Arbeidsgodtgjørelse siden 2. september

Kostnadsført pensjon representerer årets beregnede kostnad for den samlede pensjonsforpliktelse for administrerende direktør og ledergruppen inkludert beregnet premie i innskuddsbasert ordning for ledere som omfattes av denne. Ytelse til ledende personer inkluderer opptjente midler i lojalitetsordning når disse blir utbetalt. Det er ikke opptjent midler i lojalitetsordningen i 2016.

LEDERLØNNSERKLÆRING FOR PETORO AS

Erklæring vedrørende godtgjørelse til administrerende direktør og ledende ansatte er i tråd med allmennaksjelovens regler, samt retningslinjer for statlig eierskap, herunder "Retningslinjer for lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte i foretak og selskaper med statlig eierandel", gjeldende fra og med 13.02.2015.

Retningslinjer for godtgjørelse

Petoros retningslinjer for godtgjørelse er forankret i selskapets visjon, mål og verdier. Sammenhengen mellom prestasjonsnivå, utvist leder-/medarbeiderskap og belønning, skal være forutsigbart, motiverende, tydelig og lett å kommunisere. Petoro har en enhetlig lønnspolitikk og lønnsystem for hele selskapet og har som mål å være konkurransedyktig, men ikke lønnsledende i forhold til relevant marked for petroleumsindustrien.

Beslutningsprosess

Administrerende direktørs kompensasjon fastsettes av styret, mens administrerende direktør fastsetter kompensasjon for øvrige ledere. Styret har nedsatt et eget godtgjørelsesutvalg som består av styrets nestleder og ett styremedlem. Personalsjef ivaretar sekretærfunksjonen for utvalget. Godtgjørelsesutvalget utarbeider forslag og anbefalinger til styret når det gjelder kompensasjonsspørsmål.

Hovedprinsippene for godtgjørelse kommende regnskapsår

Petoros lønnspolitikk er å være konkurransedyktig, men ikke lønnsledende med hensyn til total kompensasjon inkludert selskapets pensjonsordninger.

Kompensasjonspakken til administrerende direktør og øvrig ledelse skal reflektere stillingens ansvarsforhold og kompleksitet, selskapets verdier og kultur, rolleinnhavers adferd og prestasjoner samt behovet for å tiltrekke og beholde nøkkelpersoner. Ordningene er transparente og i tråd med prinsipper for god eierstyring.

Hovedelementet i Petoros kompensasjonsordning er grunnlønn. Ledende ansatte er i tillegg berettiget ytelser på linje med andre i selskapet, herunder bilgodtgjørelse, pensjon- og forsikringsordninger, samt ordning for kommunikasjonsgodtgjørelse.

Selskapet har etablert en lojalitetsordning for alle ansatte, eksklusiv administrerende direktør. Styret beslutter i det enkelte år om det skal avsettes til ordningen. Det ble i 2016 ikke gjort avsetning til ordningen. Første utbetaling fra ordningen ble foretatt i januar 2016 for ansatte som oppfylte vilkårene. Ordningen ble i 2011 opprinnelig etablert for ledende ansatte. Enkelte ledere fikk derfor utbetalt en tredjedel av fem års avsetning i januar i 2016.

Petoro har ikke bonusprogram. Aksjeprogrammer, opsjoner og andre opsjonslignende ordninger benyttes ikke i Petoro.

Lønn i et referansemarked bestående av relevante selskaper i oppstrømsindustrien innen olje og gass skal i utgangspunktet være retningsgivende for selskapets lønnsprofil. Grunnlønn fastsettes hovedsakelig med utgangspunkt i stillingens ansvarsforhold og kompleksitet. Grunnlønn er gjenstand for årlig vurdering. I tillegg vurderes årlig behov for en kontantgodtgjørelse for å avspeile utviklingen i markedet i forrige kalenderår. Denne kontantgodtgjørelsen er ikke pensjonsgivende.

Petoro iverksatte ny pensjonsordning for Petoro gjeldende fra 1.01.2016 som er innskuddsordning etter lov om innskuddspensjon. Petoro har fra samme dato ingen kollektiv pensjonsordning for ansatte med lønn over 12 G. Petoro har en overgangsordning som fortsatt er ytelsesbasert også for lønn over 12 G. Denne er lik for ledende og andre ansatte som har mindre enn 15 år til pensjonsoptjeningsalder (67 år). For ledende ansatte med ansettelsesavtale inngått før 13.02.2015 gjelder samme overgangsordning som for andre ansatte.

Pensjonsalder til administrerende direktør er 67 år. I henhold til ansettelsesavtalen gjelder en gjensidig oppsigelsestid på seks måneder. Det er inngått avtale om etterlønn utover oppsigelsestid på 12 måneder. En person i ledergruppen har anledning til å fratre med full pensjon ved fylte 62 år. To personer i ledergruppen kan velge å fratre ved fylte 65 år med reduserte ytelser. Den øvrige ledelse har 67 år som pensjonsalder. Pensjonsavtalene ble opprettet før de reviderte retningslinjene for ansettelsesvilkår for ledere i statlige foretak og selskaper trådte i kraft.

Nye ledende ansatte etter ikrafttreden av nye retningslinjer 13.02.2015 omfattes kun av selskapets innskuddspensjonsordning som gjelder for lønn under 12 G. Det følger av dette at Petoro etter disse retningslinjenes ikrafttreden verken vil ha nye ledende ansatte under ytelsespensjon eller at det vil påløpe pensjonskostnader ut over det som følger av skattefavorisert ytelsesordning.

Godtgjørelsesprinsipper og implementering foregående år

Den årlige vurdering av grunnlønn for administrerende direktør og øvrig ledelse gjennomføres med virkning fra 01. juli. I 2016 ble vurderingen av øvrige ledere gjennomført i 2. kvartal. Styret behandlet administrerende direktørs lønnsvurdering i styremøte 26.05.2016.

NOTE 4

VARIGE DRIFTSMIDLER

Alle tall i tusen kroner	Fast inventar	Driftsløsøre	IKT	Sum
Anskaffelseskost 01.01.16	4 434	8 520	29 825	42 780
Tilgang driftsmidler	-	32	2 067	2 099
Avgang driftsmidler/utrangering	-	-	-	-
Anskaffelseskost 31.12.16	4 434	8 553	31 892	44 879
Akk. avskrivninger 01.01.16	4 144	7 924	25 853	37 921
Tilbakeført akkumulert avskrivning				-
Årets avskrivninger	87	486	2 186	2 759
Akk. avskrivninger 31.12.16	4 231	8 410	28 040	40 680
Bokført verdi 31.12.16	204	143	3 852	4 198
Økonomisk levetid	Til leiekontrakt går ut i 2020	3/5 år	3 år	
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær	

Operasjonelle leasingkontrakter inkluderer kontorinventar og kontormaskiner. Initielle leieperioder er mellom 3 og 5 år.

NOTE 5

FINANSPOSTER

Alle tall i tusen kroner	2016	2015
Finansinntekter		
Renteinntekter	933	2 093
Valutagevinst agio	142	86
Finanskostnader		
Rentekostnader	-	33
Valutatap disagio	152	428
Annen finanskostnad	-	-
Netto finansresultat Petoro AS	923	1 718
Netto finansresultat fra datter	30	95
Netto finansresultat konsern	953	1 813

NOTE 6**INVESTERING I DATTERSELSKAP**

Firma	Anskaffelstidspunkt	Forretningskontor	Eierandel	Stemmeandel	Egenkapital 31.12.	Resultat 2016
Petoro Iceland AS	11.12.2012	Stavanger	100 %	100 %	1 983	-394

Petoro AS mottok i 2012 2 millioner kroner i tilskudd som er øremerket aksjekapital i Petoro Iceland AS. Tilskuddet er ført mot kostprisen på aksjene. Investeringene i Petoro Iceland AS er av den grunn regnskapsført til kroner 0.

Selskapet får egne bevilgninger over statsbudsjettet for driften. Selskapet har også inngått en avtale om trekkrettighet med morselskapet, Petoro AS, på 3 millioner kroner. Avtalen er etablert etter armlengdes prinsipp og er grunnet på vanlige forretningsmessige vilkår og prinsipper, slik det er vurdert å være i tråd med prisingen av tilsvarende finansieringstjenester i markedet. Det er ikke trukket på denne rettigheten per 31.12.2016.

NOTE 7**ANDRE FORDRINGER**

Andre fordringer består i sin helhet av forskuddsbetalte kostnader hovedsakelig knyttet til husleie, forsikringer, lisenser, abonnementer på markedsinformasjon og merverdiavgift til gode.

NOTE 8**BANKINNSKUDD**

Av bankinnskudd på totalt 194,4 millioner kroner for konsernet utgjør Petoro AS 192,6 millioner kroner, hvorav bundne skattetrekksmidler og pensjonsmidler er 140,5 millioner kroner.

NOTE 9**AKSJEKAPITAL OG AKSJONÆRINFORMASJON**

Aksjekapitalen i selskapet pr 31.12.16 består av 10.000 aksjer à NOK 1.000. Alle aksjene eies av Den norske stat ved Olje- og energidepartementet, og alle aksjene har samme rettigheter.

NOTE 10**EGENKAPITAL**

Petoro AS (Alle tall i tusen kroner)	Aksjekapital	Annen EK	Sum
Egenkapital 01.01.2016	10 000	11 789	21 789
Årets endring i egenkapital:			
Årets resultat		-4 461	-4 461
Egenkapital 31.12.2016	10 000	7 328	17 328

Konsern (Alle tall i tusen kroner)	Aksjekapital	Konsernets fond	Sum
Egenkapital 01.01.2016	10 000	13 378	23 378
Årets endring i egenkapital:			
Årets resultat		-4 068	-4 068
Egenkapital 31.12.2016	10 000	9 310	19 310

I konsernets fond er det inkludert et tilskudd fra Den norske staten på 2 millioner kroner i forbindelse med etablering av Petoro Iceland AS.

NOTE 11**PENSJONSKOSTNADER, - MIDLER OG - FORPLIKTELSER**

Selskapet er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon. Selskapets pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i denne lov.

Petoro iverksatte ny pensjonsordning for Petoro gjeldende fra 1.01.2016 som er innskuddsordning etter lov om innskuddspensjon. Selskapet har en overgangsordning for ansatte med mindre enn 15 år igjen til pensjonsalder. Premier til innskuddsbasert ordning kostnadsføres løpende.

Netto pensjonskostnad (Alle tall i tusen kroner)	2016	2015
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	16 314	29 569
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	7 240	5 278
Avkastning på pensjonsmidler	-3 428	-3 409
Resultatført estimatavvik	5 912	5 369
Resultatført endring pensjonsordning	-213	-2 766
Arbeidsgiveravgift	2 300	4 770
Pensjonskostnad ytelse	28 125	38 811
Pensjonskostnad innskuddsordning	4 727	70
Sum pensjonskostnad	32 852	38 881

Balanseført pensjonsforpliktelse	2016	2015
Beregnet pensjonsforpliktelse 31.12.	274 435	291 320
Pensjonsmidler til markedsverdi	-83 035	-99 919
Netto pensjonsforpliktelse	191 400	191 401
Ikke resultatført estimatavvik	-48 975	-60 975
Balanseført pensjonsforpliktelse	142 425	130 426

Ved beregning av årets netto pensjonskostnad er forutsetningene per foregående år lagt til grunn. Netto pensjonsforpliktelse er beregnet på basis av forutsetninger inneværende år. Endringer i pensjonsordningene ved utgangen av 2016 er reflektert i balanseførte pensjonsforpliktelse ved utgangen av året.

	2016	2015
Diskonteringsrente	2,60 %	2,50 %
Forventet avkastning på fondsmidler	3,30 %	3,30 %
Forventet lønnsregulering	2,25 %	2,50 %
Forventet pensjonsøkning	0,00 %	0,00 %
Forventet G-regulering	2,00 %	2,25 %

De aktuarmessige forutsetningene er basert på vanlige benyttede forutsetninger innen forsikring når det gjelder demografiske forhold.

NOTE 12**ANNEN KORTSIKTIG GJELD**

Annen kortsiktig gjeld består i all hovedsak av avsetninger for påløpte kostnader, skyldig lønn og feriepenger.

NOTE 13**GODTGJØRELSE TIL REVISOR**

Konsernets valgte revisor er Erga Revisjon as. Kostnadsført honorar for ordinær revisjon av konsernets finansregnskap utgjorde 0,4 millioner kroner i 2016. For Petoro AS er beløpet 0,3 millioner kroner.

Riksrevisjonen er i henhold til Lov om Riksrevisjonen av 7. mai 2004 ekstern revisor for SDØE-porteføljen. PricewaterCoopers AS (PwC) er engasjert som selskapets finansielle revisor for å gjøre finansiell revisjon av SDØE regnskapet som et ledd i selskapets internrevisjon. PwC har fakturert 1,2 millioner kroner for finansiell revisjon i 2016. PwC har også levert tjenester innenfor partnerrevisjon for til sammen 3 millioner kroner.

NOTE 14**LEIEAVTALER**

Petoro AS inngikk kontrakt om leie av kontorlokaler med Smedvig Eiendom AS høsten 2003. Den ordinære kontrakten gikk ut i 31.12.2014. Petoro AS valgte å utøve opsjonen på å forlenge leiekontrakten til 31.12.2020. Gjenstående varighet av leiekontrakt er nå 4 år med opsjon på ytterligere en periode på 5 år. Årets leiekostnad utgjør 9,3 millioner kroner, hvilket inkluderer alle drifts- og felleskostnader.

NOTE 15**VESENTLIGE AVTALER**

Petoro AS har inngått en avtale med Upstream Accounting Excellence (UPAX) om levering av regnskapstjenester og tilhørende IKT-tjenester knyttet til regnskapsføringen av SDØE. Avtalen gjelder fra 01.03.2014 og har en varighet på 5 år med opsjon for Petoro på 1 års forlengelse. Evry er underleverandør av IKT-tjenester. Kostnadsført regnskapshonorar til UPAX i 2016 utgjorde 13,6 millioner kroner. Øvrige kjøpte tjenester fra leverandøren utgjorde 4,3 millioner kroner.

NOTE 16**NÆRSTÅENDE PARTER**

Statoil ASA og Petoro AS har felles eier ved Olje- og energidepartementet og er således nærstående parter. Petoro AS har i 2016 kjøpt tjenester knyttet til revisjon av lisensregnskap, forsikringstjenester for Statens Petroleumsforsikringsfond samt andre mindre tjenester. Tjenestene er kjøpt til markedspris basert på timeforbruk. Det er fakturert 0,02 millioner kroner som er solgte tjenester til Statoil ASA til markedspris basert på timeforbruk til internt og eksternt personell.

NOTE 17**KONSERNTRANSASJONER**

Petoro Iceland AS har inngått en forvalteravtale med Petoro AS. Formålet med avtalen er at Petoro AS skal forvalte Petoro Iceland AS sin virksomhet på de vilkår som fremgår av avtalen. I 2016 er det fakturert 0,3 millioner kroner knyttet til kjøp av timer og tjenester. Tjenestene er beregnet til markedspris basert på timeforbruk og statens satser for reiser. Fordring i morselskap mot datterselskapet er 0,1 millioner kroner. Beløpene er eliminert i konsernregnskapet.

NOTE 18**LISENS/EIENDEL**

Islandske myndigheter tildelte 4. januar 2013 to utvinningstillatelser for leting etter og utvinning av hydrokarboner på islandsk sokkel. En tredje utvinningstillatelse ble tildelt i januar 2014. Den norske stat har besluttet at Petoro Iceland AS ved filial i Island skal ivareta den norske deltakerinteressen på 25 prosent i utvinningstillatelsene. Arbeidsprogram i lisensene er inndelt i tre faser. Lisenspartnerne kan velge å tilbakelevere utvinningstillatelsene på slutten av hver fase. Per 31.12.2016 har Petoro Iceland AS deltakerandel i én utvinningstillatelse. Begge utvinningstillatelser tildelt i 2013 er tilbakelevert.

NOTE 19

SKATT - KONSERN

Årets skattekostnad fordeler seg på:	2016	2015
Betalbar skatt	0	26
Islandsk skatt	69	28
Sum skattekostnad	69	28
Beregning av årets skattegrunnlag:		
Resultat før skattekostnad	463	-493
Permanente forskjeller	0	0
Endring i midlertidige forskjeller	0	0
Fremførbart underskudd	-463	0
Årets skattegrunnlag	0	-493
Betalbar skatt	0	0

ER
1998

Tlf: +47 51 51 03 70

Fax: +47 51 51 03 71

Jens Zeelitzgt.47

Postboks 672

N-4003 Stavanger

Org. nr. 980 024 679 - mva

Statsautorisert revisor

medlem av Den norske Revisorforening

Til generalforsamlingen i Petoro AS

Uavhengig revisors beretning

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Petoro AS sitt årsregnskap som viser et underskudd på kr 4 461 000 for selskapsregnskapet og et underskudd for konsernregnskapet på NOK 4 068 000 og etter vår mening:

- er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter
- gir selskapsregnskapet et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til Petoro AS per 31. desember 2016 og av selskapets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.
- gir konsernregnskapet et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til konsernet Petoro AS per 31. desember 2016 og av konsernets resultater og kontantstrømmer for det avsluttede regnskapsåret i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Årsregnskapet består av:

- selskapsregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2016, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper, og
- konsernregnskapet som består av balanse per 31. desember 2016, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av årsberetningen, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets og konsernets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Det henvises til <https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger> som inneholder en beskrivelse av revisors oppgaver og plikter.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

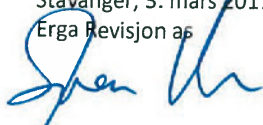
Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til dekning av underskuddet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov, forskrift og god bokføringskikk i Norge.

Stavanger, 3. mars 2017
Erga Revisjon as

Sven Erga
Statsautorisert revisor

PETOROS FINANSKALENDER 2017

15. mars	Årsresultat 2016 / 4. kvartalsrapport 2016
10. mai	1. kvartalsrapport 2017
3. august	2. kvartalsrapport / 1. halvår 2017
1. november	3. kvartalsrapport 2017

ADRESSER

Petoro AS

Øvre Strandgate 124
Postboks 300 Sentrum
4002 Stavanger

Telefon: 51 50 20 00

E-post: post@petoro.no

Hjemmeside: www.petoro.no

Foretaksregisteret: Org.nr. NO 983 382 355

REDAKSJON/PRODUKSJON

Redaksjon: Marianne Eskeland og Sissel Smith

Produksjon: Megabite

Foto: Christian Romberg, DEA, Kjetil Eide / Statoil, Øyvind Hagen / Statoil, Harald Pettersen / Statoil og Kjetil Alsvik

